

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi dwa razy dziennie

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chełmicki, wiadomości potocznych Bogdan Piotrowski, za inne działy odpowiada Zdzisław Antoniewicz, wszyscy w Poznaniu.

Wydawnictwo Sp. Akc. Drukarnia Polska
w Poznaniu, św. Marcin 70

Nr. 147 Wydanie P

Poznań, piątek dnia 29 marca 1935

Rok 30

Poznań, 28 marca.

Berlin o wizycie angielskiej

Na temat ten zamieszczamy poniżej uwagi red. Bolesława Leitgebra, którego redakcja nasza wydelegowała na stały pobyt do Berlina. Redakcja nasza uczyniła to nie w celu tylko zapewnienia sobie korespondencji stałych o stosunkach w Niemczech, lecz ponadto dlatego, ażeby „Kurjer Poznański” miał w tym tak dla kwestji polskiej ważnym punkcie Europy ekspozyturę dla spraw polityki zagranicznej wogóle, ściśle współpracującą z redakcją w dziale, do którego — zgodnie z tradycją naszą — tak wielką przykładamy wagę.

Nadmieniamy, że red. Bolesław Leitgeber był przez dłuższy szereg lat urzędnikiem ministerstwa spraw zagranicznych, zarówno w centrali, jak w służbie dyplomatycznej zagranicą, a ostatnio był członkiem redakcji „Kurjera Poznańskiego”. Po tem wyjaśnieniu udzielamy głosu red. B. Leitgeberowi:

Wizyta angielska skończona. Polityczne zainteresowanie stolicy, skierowane w ciągu ostatnich dni całkowicie na rokowania przy Wilhelmstrasse, opada. Dziś rano, żegnając sir Johna Simona przed odlotem do Londynu, zebrał się raz jeszcze co znakomitsi z pośród gospodarzy na lotnisku w Tempelhofie, z ministrem spraw zagranicznych Neurathem na czele. Punktualnie o godz. 10 potężny, 3-motorowy samolot angielskich „Imperial Airways” rozpoczął powrotną drogę do Londynu.

Poprzedniego wieczora wyjechał z Berlina minister Eden, rozmieszczając z trudem w zarezerwowanych przedziałach góry bagażu ręcznego z materiałem dyplomatycznym do przyszłych rozmów w Moskwie, Warszawie i Pradze. Dawno Berlin nie widział takiego podniecenia wśród miejscowej prasy oraz tak licznej najazdu dziennikarzy zagranicznych, co w ostatnich dniach.

Czy udało się prasie zaspokoić ciekawość? Narady otoczone były wielką dyskrecją. Oficjalne komunikaty odznaczały się tym razem jeszcze większą małowarownością. W komunikacie, wydanym na zakończenie obrad, jest jedno tylko zdanie treści politycznej, które brzmi:

„Ustalono, że oba rządy (t. j. angielski i niemiecki) zmierzają w swej polityce do celu zabezpieczenia i umocnienia pokoju europejskiego przez popieranie współpracy międzynarodowej.”

Jest duża doza zdawkowej kurtuazji, a może też urzędowego optymizmu w twierdzeniu dzisiejszej południowej prasy niemieckiej, że te słowa komunikatu dają pomyślny obraz rezultatów wizyty berlińskiej, bo potwierdzają jakoby jednolitość poglądów Berlina i Londynu na główne zadania polityki zagranicznej. Trudno się zgodzić z tem twierdzeniem, gdyż frazes o „współpracy międzynarodowej” jest skromnym zaledwie minimum, jakiego można się było spodziewać z rozmów, na jakie angielski minister spraw zagranicznych fatygował się z Londynu nad Szprewą. To też w wstępnym artykule „Berliner Tageblattu” czytamy nieśmiały wyrzut, że wymienioną formułę, użytą w ostatecznym komunikacie, jako polityczne résumé rozmów, „już często słyszeliśmy i brzmi ona nieco

Ostatnie posiedzenie Sejmu

Przyjęcie protokołu z poprzedniego posiedzenia głosami B. B. — Zamknięcie sesji budżetowej

Warszawa. (Tel. wł.). Dzisiejsze posiedzenie Sejmu ściągnęło bardzo wielu posłów i senatorów.

O godz. 12,15 marsz. Switalski po naradzie z przywódcami B. B. posłami Jędrzejewiczem, Prystorem, Sławkiem i Miedzińskim otworzył obrady. Na ławach ministerjalnych nie było nikogo. Marszałek polecił sekretarzowi Skrypnikowi odczytać protest pos. Stanisława Strońskiego. Skrypnik odczytał pismo, poczem marszałek zarządził głosowanie.

Pos. Stan. Stroński zgłosił się do głosu, ale marszałek nie udzielił mu go i poddał pod głosowanie zapytanie:

„Kto jest za przyjęciem poprawki do protokołu wyczelowanej przez posła Stanisława Strońskiego?”

Powstała cała opozycja. Kluby mniejszości narodowych nie wzięły udziału w posiedzeniu i w głosowaniu. Marszałek oświadczył, że wniosek upadł, wobec czego protokół z sobotniego posiedzenia uważa za przyjęty. Następnie zarządził 5-minutową przerwę.

Po przerwie polecił sekretarzowi

Skrypnikowi odczytać protokół z dzisiejszego posiedzenia. Izba protokół ten przyjęła bez protestu.

Po stwierdzeniu powyższego faktu marszałek oznajmił, że przed chwilą

otrzymał zarządzenie p. Prezydenta o zamknięciu sesji budżetowej Sejmu. Odczytał to zarządzenie i w ten sposób zamknięto posiedzenie o godz. 12,35. (w)

Pos. Sławek ma tworzyć rząd

Warszawa. (Tel. wł.). Po posiedzeniu sejmowym zapowiedziano zebranie się rady ministrów, na którym premier Kozłowski zakomunikuje członkom rządu o swojej decyzji zwrócenia się do p. Prezydenta z prośbą o zwolnienie go ze stanowiska szefa rządu.

Równocześnie ma otrzymać misję tworzenia gabinetu poseł Walery Sławek.

Powszechnie przypuszczają, że lista nowego rządu zostanie sformowana albo dzisiaj wieczorem, albo w ciągu jutrzejszego dnia. (w)

Zuchwały napad bandytów

Kielce (PAT). We wsi Kuźnica pow. konecki 6 bandytów uzbrojonych

w rewolwery, podając się za policję, wtargnęło do sklepu spożywczego Tomasza Barańskiego.

Bandyci po związaniu Barańskiego i znajdującego się w sklepie sółtysa poczęli bić związanych pałkami, żądając wydania 5 tys. zł. Bandyci zrabowali z kasy sklepu 1750 zł gotówką i znaczną ilość towarów, poczem zbiegli.

Zamknięcie giełdy

Paryż. (Tel. wł.). Uchwałą rządu belgijskiego — jak donoszą z Brukseli — w czwartek około południa, zamknięte zostały do soboty włącznie giełdy dewizowe.

Rozbudowa francuskiego lotnictwa

Paryż (PAT). Min. lotnictwa gen. Denain wygłosił na posiedzeniu komisji lotniczej senatu dłuższe expose na temat napowietrznych zbrojeń niemieckich.

Minister podkreślił, iż zachodzi konieczna potrzeba ukończenia realizacji drugiej części planu odnowienia sprzętu lotniczego. W tym celu rząd złożył izbie odpowiedni wniosek o kredyty.

Min. Denain mówił następnie o warunkach wykonania tego programu,

przyczem brał pod uwagę wydarzenia, które nakazują przyspieszenia realizacji. Nowa procedura, dotycząca całokształtu robót, poddana będzie aprobacie parlamentu w celu zmniejszenia formalności administracyjnych.

Paryż (PAT). Franklin-Bouillon zapowiedział, iż ma zamiar domagać się uchwalenia przez izbę przed rozpoczęciem feryj parlamentarnych wniosków, dotyczących rozbudowy lotnictwa Francji.

Jutro w wydaniu głównem:

ZYCIE WSPÓŁCZESNE POD PRĘGIERZEM

przez dr. Władysława Tarnawskiego

prof. Uniwersytet u Jana Kazimierza

dnia ponad programowy czas, można się domyślać, że musiano widocznie tematy te „obrabiać” nader gruntownie i w obliczu zachodzących przeciwności. Wyczytać to można między wierszami z przytoczonego wyżej artykułu w „Berliner Tageblacie”, który mówi o „głębokich różnicach”, istniejących między oboma stronami.

Atmosfera berlińska była dla rozmów o tyle pomyślna, że już w samym fakcie, iż sir John Simon nie zrezygnował z podróży po znanem wzburzeniu opinii zachodniej w ostatnich dziesięciu dniach, widziano w Berlinie dowód jego osobistej przychylności. Starano się mu to wynagrodzić owacjami, jakie spotykały angielskiego ministra na każdym kroku w Berlinie. Czy wszakże kurtuazja taka jest wystarczającym momentem dla zbliżenia politycznych stanowisk Anglii i Rzeszy — to inna rzecz. Trudno z jednej strony przypuścić, aby Niemcy ustąpiły tak prędko z raz powziętych decyzji w sprawie odbudowy swoich sił zbrojnych na lądzie i w powietrzu, a z drugiej strony właśnie w związku z temi

sprawami i w interesie rozbrojenia i bezpieczeństwa przybył Simon rozmawiać z kanclerzem Hitlerem.

Sir John Simon, mówiąc wczoraj wobec prasy o rezultatach swojej misji berlińskiej, był bardzo powściągliwy w określeniu wizyty jako sukcesu. Z faktu, że wyrażał zadowolenie z osobiste nawiazanych kontaktów, nie wynika jeszcze, że angielska rada gabinetowa uzna rozmowy za pomyślne.

Wreszcie nie należy zapomnieć, że podróż min. Simona do Berlina była jedynie fragmentem w szerszej akcji rządu angielskiego i że uzupełni ją nie mniej ważna politycznie podróż min. Edena na wschód. Dopiero całkowity rezultat podróży okrężnej Berlin—Moskwa—Warszawa—Praga da możliwość pełnej oceny wyników akcji angielskiej. A zatem przed konferencją w Stresie zaważenie jeszcze mówić o znaczeniu rozmów berlińskich dla polityki europejskiej.

BOLESŁAW LEITGEBER

Berlin

Rewizjonistyczne dążenia Niemiec

Londyn nie wierzy, aby można było pozyskać Rzeszę do szczerzej współpracy międzynarodowej — Zdaniem „Daily Telegraphu“ Hitler miał otwarcie przyznać, że będzie żądał rewizji granic wschodnich Rzeszy

Warszawa. (Tel. wł.) Pisma paryskie przypominają z powodu wizyty Simona i Edena w Berlinie — jak donosi „Kurjer Warszawski“ — że główną przyczyną udziału Anglii w t. zw. „entente cordiale“ było historyczne oświadczenie Wilhelma II, iż przyszłość Niemiec jest na morzu.

PRZEBIEG ROZMÓW

Początkowe zdenerwowanie opinii paryskiej angielską wizytą zupełnie ustąpiło i przeobraziło się w zadowolenie. Natomiast Londyn nie ukrywa całkowitego zawodu, jakiego doznali przedstawiciele rządu brytyjskiego.

Była to właściwie rozmowa Hitlera z ministrami angielskimi. Kanclerz referował przez 3 i pół godziny sytuację wewnętrzną i zamiary niemieckie Simonowi oraz Edenowi, nie dopuszczając ich do głosu. Mówił z takim przejęciem i temperamentem, że uzupełniał swoje wywody częstymi i gwałtownymi uderzeniami pięścią w stół.

REAKCJA MIN. SIMONA

Sprawilo to na Simonie przykre wrażenie i wrócił do hotelu chory. Nic też dziwnego, że gdy po tem końcowym posiedzeniu Hitler wysłał natychmiast do angielskiego ministra swego delegata, który w imieniu kanclerza prosił, aby przedłużył swój pobyt w Berlinie o 24 godziny, Simon kategorycznie odmówił.

ROZWIANE ŻŁUDZENIA

Wrócił on do Londynu w szczególnie ponurym nastroju i jeżeli mówią w stolicy W. Brytanii, że podróż berlińska była warta zachodu, to chyba dlatego, że pomogła do rozwiania resztek złudzeń, aby zdołano pozyskać Niemcy do szczerzej współpracy międzynarodowej. Londyńskie koła oficjalnie nie spodziewają się niczego z dalszych rokowań i są zupełnie zrezygnowane, żywiąc przesądzenie, że dziś już nie uratuje Niemiec od całkowitego odosobnienia, a utworzenie bloku antyrewizjonistycznego z Francją i Rosją sowiecką jest w najbliższej przyszłości nieuniknione.

REWELACJE

DAILY TELEGRAPHU

Posiadający zaufanie kierowniczych kół oficjalnych Gordon Lennoi, korespondent poważnego konserwatywnego „Daily Telegraph“, podaje sensacyjne wprost rewelacje o stosunku kanclerza do propozycji anglo-francuskich.

1. Hitler domaga się parytetu z Francją i Anglią, a parytet ten uzależnia jeszcze od rozwoju lotnictwa sowieckiego.

2. Wymaga 400 tys. tonn jednostek

Wiadomości

Organizacja Sokola jugosłowiańskiego postanowiła wysłać delegację na kongres junaków (sokolów) bułgarskich, który odbędzie się dnia 29 i 30 marca w Starej Zagrze.

Powszechnie uważa się za prawdopodobne, że na uroczystości 25-lecia rządów królewskiej pary angielskiej, wysłaną zostanie z Watykanu specjalna delegacja papieska.

Ostatnio z polecenia Stalina zamknięto w Leningradzie kaplicę należącą do katolików holenderskich. Ma to być zemsta rządu sowieckiego za fakt, że Holandia należała do tych nielicznych krajów, które głosowały przeciw przyjęciu Rosji sowieckiej do Ligi Narodów.

Komisja spraw zagr. izby reprezentantów St. Zjedn. odrzuciła rezolucję jednego ze swych członków, domagającą się cofnięcia uznania Z. S. R. R.

Według doniesień z Tokio, wydobyto dotąd z kopalni węgla w pobliżu Nagasaki, w której nastąpił wybuch, 23 zabitych. oraz większą liczbę rannych lub ciężiej rannych.

Po przejęciu kolej wschodniej przez Mandżuk, około 2.000 obywateli sowieckich odmówiło wyjazdu do Rosji. Odesłali oni paszporty konsulatom sowieckim, prosząc o skreślenie ich z listy obywateli.

morskich różnych kategorii i parytetu z Francją co do większych jednostek.

3. Przy pomocy straszka bolszewickiego uzasadniał zbrojenia lądowe tak, że minimum żołnierzy niemieckich dawałoby już 50 proc. przewagi armii Rzeszy nad Francją. Wyraża przekonanie, że gdy Niemcy będą dostatecznie silne, wówczas ofiarują Anglii zaczepno-odporne przymierze przeciw szerzeniu się bolszewizmu na zachód.

O ZMIANIE GRANICY POLSKO-NIEMIECKIEJ

4. Otwarcie się przyznał, że obecnych granic wschodnich nie uważa za trwałe i nie podpisze umowy międzynarodowej, któraby nie zastrzegła dla Niemiec prawa domagania się zmian terytorjalnych drogą pokojową. Zmiany są następujące:

a) przyłączenie Prus Wschodnich do Rzeszy przy usunięciu „korytarza“ pomorskiego;

b) inna granica polsko-niemiecka na Śląsku;

c) przyłączenie do Rzeszy terenów czeskosłowackich, zamieszkałych przez

Min. Simon zdał sprawozdanie z wyniku swej wizyty

Londyn (PAT.) Powrócił do Londynu szef sekcji zachodniej Foreign Office, Wigam, który towarzyszył Simonowi i przywiózł dokładne sprawozdania na piśmie z obu odbytych rozmów, przedstawiając je stałemu podsekretarzowi stanu w Foreign Office, Vansittartowi, który na dłuższej konferencji omówił te sprawozdania z MacDonaldem.

Premjer poprosił o natychmiastową audjencję u króla, która została wyznaczona na 17.30 oraz odroczył posiedzenie gabinetu do godziny 18.30.

W międzyczasie o godzinie 16 wyjechał w Croydon sir John Simon i udał się wprost na Downing Street dla

Niemców;

d) „anschluss“ z Austrią.

KLUCZOWE STANOWISKO POLSKI

Szczegóły „Daily Telegraphu“, cytowane przez „Kurjer Warszawski“, wywołały w polskich kołach dyplomatycznych bardzo silne poruszenie tem bardziej, że równocześnie i z Londynu i z Berlina nadeszły wiadomości, iż coraz bardziej zaczynają sobie zdawać sprawę z kluczowego stanowiska Polski w kompleksie aktualnych zagadnień polityki międzynarodowej. W Londynie też mówią, że najważniejszy z serji wizyt ministrów angielskich będzie pobyt ministra Edena w Warszawie.

WIZYTA EDENA

Prasa sowiecka, witając Edena, zaznacza, że w sprawach europejskich podczas jego wizyty w Moskwie nie należy się spodziewać wiążących decyzji. Dzienniki moskiewskie oceniają charakter wizyty przede wszystkim jako informacyjny. (w)

odbycia konferencji z premierem. Po audjencji MacDonald u króla, która trwała pół godziny, zebrał się gabinet i wysłuchał sprawozdania Simona. Wyniki posiedzenia gabinetu trzymane są narazie w ścisłej tajemnicy. Sir John Simon złożył ma dziś po południu w izbie gmin oświadczenie na temat wizyty berlińskiej.

Pospiech, z jakim zwołano posiedzenie gabinetu, jak również audjencja premiera u króla, związane były z koniecznością powzięcia pewnych decyzji celem przesłania odpowiednich instrukcji min. Edenowi, rozpoczynającemu rozmowy z rządem sowieckim.

Prasa londyńska nie ukrywa zawodu brytyjskich ministrów

Londyn. (PAT) Cała prasa angielska zgodna jest co do tego, że sprawozdania, przedstawione gabinetowi przez Simona, utrzymane było w tonie pesymistycznym i że w gabinecie brytyjskim zapanowało jednomyślne przekonanie co do tego, iż stanowisko, zajęte przez Hitlera, nie przyczyni się do zrealizowania programu, ustalonego w komunikacie angielsko-francuskim z 3 lutego z udziałem Niemiec.

W tych warunkach, jak podkreślają dzienniki, konferencja w Stresie nabiera specjalnego znaczenia. Wytyczne polityki rządu brytyjskiego na tej konferencji ustalone zostaną dopiero po powrocie Edena z Moskwy i Warszawy. Wówczas gabinet będzie w posiadaniu informacji co do całokształtu sytuacji we wschodniej Europie.

Londyn. (PAT) „Times“ omawiając rezultat rozmów w Berlinie, stwierdza, że „aczkolwiek ton ich był przyjazny, ujawniły bardzo znaczne

przeciwności we wszystkich kwestiach. Nie wydaje się istotnie, aby Niemcy uważali, że system zbiorowego bezpieczeństwa odpowiada ich obecnym interesom. Hitler z naciskiem twierdził, iż wzmocnienia pokoju w Europie należy szukać na drodze współpracy międzynarodowej, ale gdy przystąpił do sformułowania poszczególnych dążeń, okazało się, że dążenia są tego rodzaju, iż mogą być osiągnięte jedynie przez niezależną politykę zagraniczną“.

„Times“ zaznacza następnie, że Hitler wystąpił przeciw Z. S. R. R. prosto fanatycznie, oświadczając kategorycznie, że nie zgodzi się na żaden system zbiorowych państw z udziałem Z. S. R. R. Kanclerz uważa Niemcy za wał ochronny zachodniej Europy przeciw komunistycznym tendencjom. Miał również zaznaczyć, że nie może zobowiązywać się, aby Rzesza stanęła po stronie przeciwnej Polsce, z którą podpisał 10-letni pakt o nieagresji.

Wizyta min. Edena w Moskwie

Moskwa (Tel. wł.) W czwartek przed południem przybył do Moskwy min. Eden, powitany na dworcu przez przedstawicieli rządu, ambasady angielskiej, prasy zagranicznej i sowiecką. W imieniu rządu powitał gościa angielskiego zastępca szefa protokołu dyplomatycznego.

Moskwa (Tel. wł.) Program pobytu min. Edena przedstawia się następująco:

W czwartek w południe przewidziana jest pierwsza konferencja z komisarzem spraw zagranicznych Litwinowem. Popołudniu rozmowy te będą kontynuowane. Wieczorem wydaje Litwinow przyjęcie na część swego angielskiego gościa. W piątek zapowiedziane są w dalszym ciągu narady, a wieczorem odbędzie się galowe przedstawienie w operze. W sobotę min.

Eden zostanie przyjęty przez Stalina. Wieczorem ambasada angielska wydaje bankiet. W niedzielę Eden przyjmie przedstawicieli prasy sowieckiej i zagranicznej, a wieczorem wyjedzie do Warszawy.

W czasie swego pobytu w Moskwie min. Eden przyjęty zostanie przez Woroszyłowa i Kalinina. W rozmowach uczestniczyć będą ze strony rosyjskiej Krestiński i amb. Majsićy, oraz ze strony angielskiej ambasador w Moskwie.

Kurs dolara. Dziś rano notowano kurs dolara w obrotach nieoficjalnych w Warszawie 5.30 zł, w Gdańsku na Warszawę 5.26 zł.

Kurs marki niem. i guld. gd. Bank Pol. oddział w Poznaniu, płaćł dziś za 100 mk. niem. gotówką 190.00 zł, za 100 guld. gd. w dewizach 172.97 zł, gotówką 172.63 zł.

POZNAŃSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA

Poznań, 28. 3. 1935 r.

Tendencja dzisiejszego zebrania giełdowego była spokojna.

Z pożyczek państwowych płacono za 5% pożycz. konwers. 68,50% oraz za 3% pożycz. bud. 46%.

Z papierów lokacyjnych P. Z. K. ofiarowano 4 1/2% złotowe listy zastawne po 47% natomiast płacono za 4% listy konwert. 46 1/4%.

Pozatem poszukiwano bez oddawców 4 1/2% listy dolarowe w złocie po 45% jednakże nie było oddawców.

Z akcji bankowych płacono za Bank Polski 89,—.

Cedula Urzędowa Giełdy Pieniężnej w Poznaniu.

Kurs w procentach nominalu wzgl. w złotych za sztukę.

Papiery procentowe

5% państw. pożycz. konwers. 68,50 P.

3% pożycz. budowl., serja I 46,25 P.

4 1/2% złotowe listy zastaw. s. K. z r. 1933

Pozn. Ziem. Kred. 47,— O.

4% listy zast. konwert. ostempl. P. Z. E 46,25 P.

Akcje bankowe i przemysłowe

Bank Polski 89,— P.

Tendencja spokojna.

Urzędowa cedula Giełdy Zbożowej i Towarowej w Poznaniu

Poznań, 28. 3. 1935 r.

Warunki: Handel hurtowy parytet Poznań, ładunki wagonowo, dostawa bieżąca za 100 kg.:

Standardy: 1) żyto 715 g/l. 2) pszenica 750 g/l. 3) owies 470 g/l.

Ceny orientacyjne:

Żyto (Uspob. spokojne) 13,75—14,00

Pszenica (Uspob. stałsze) 15,00—15,25

Jęczmień browarowy 19,50—20,00

Uspobienie spokojne.

Jęczmień 710—725 g/l. 17,75—18,00

Jęczmień 680—690 g/l. 16,75—17,25

Uspobienie spokojne.

Owies (Uspob. spokojne) 14,50—15,00

Owies nad się do siewu 15,10—15,50

Uspobienie spokojne.

Maka

żytnia I gat. 0,55% wł. w. 20,50—21,50

żytnia I gat. 0,65% wł. w. 19,50—20,50

żytnia II gat. 55—70% wł. w. 14,00—15,00

żytnia pośl. pon. 70% wł. w. 12,00—13,00

żytnia razowa 0,95% wł. w. 16,00—17,00

Uspobienie spokojne.

pszena gat. IA 0-20% wł. w. 26,00—28,50

pszena gat. IB 0-45% wł. w. 25,50—26,00

pszena gat. IC 0-55% wł. w. 24,50—25,00

pszena gat. ID 0-60% wł. w. 23,50—24,00

pszena gat. IE 0-65% wł. w. 22,50—23,00

pszen. gat. IIA 20-55% wł. w. 21,50—22,00

pszen. gat. IIB 20-65% wł. w. 21,00—21,50

pszen. gat. IID 45-65% wł. w. 18,00—18,50

pszen. gat. IIF 55-65% wł. w. 15,25—15,75

psz. gat. IIIA 65-70% wł. w. 14,25—14,75

psz. gat. IIIB 70-75% wł. w. 11,75—12,25

Uspobienie spokojne.

Otręby żytnie stand. 10,50—11,00

Otręby pszen. rube stand. 11,25—11,75

Otręby pszenne średnie st. 10,50—11,00

Otręby jęczmienne 10,25—11,50

Rzepak zimowy 58,00—40,00

Rzepak latowy 36,00—38,00

Siemię lniane 44,00—47,00

Gorzycza 38,00—40,00

Wyt. ławsza 31,00—33,00

Pelusztka 33,00—35,00

Groch Viktorja 33,00—40,00

Groch Folgera 30,00—32,00

Łubin niebieski 10,50—11,00

Łubin żółty 12,50—13,00

Seradela 13,00—15,00

Mak niebieski 34,00—37,00

Koniczyna czerwona surowa 130,00—140,00

Koniczyna czerw. 95—97% cz. 155,00—165,00

Koniczyna biała 80,00—110,00

Koniczyna szwedzka 220,00—240,00

Koniczyna żółta odluszczone 70,00—80,00

Przelot 75,00—85,00

Tymoteusz 60,00—70,00

Rajgras angielski 90,00—100,00

Makuch lnian. w taflach 18,75—19,00

Makuch rzepakowy w tafl. 12,75—13,00

Makuch słon. w tafl. 42/43% 19,25—19,75

Srut Soja 20,00—20,50

Słoma pszenna luzem 3,00—3,20

„ pszena prasowana 3,60—3,80

„ żytnia luzem 3,25—3,50

„ vtnia prasowana 3,75—4,00

„ owsiana luzem 3,75—4,00

„ owsiana prasowana 4,25—4,50

„ jęczmienna luzem 2,45—2,95

„ jęczmienna prasow. 3,35—3,55

Siano zwykłe luzem 7,00—7,50

„ zwykłe prasowane 7,50—8,00

„ nadnoteckie luzem 8,00—8,50

„ nadnoteckie pras. 8,50—9,00

Ogólne usposobienie spokojne.

Transakcje na odmiennych warunkach: żyta 177 tonn, pszenicy 252 tonn, jęczmienia 90 tonn, owsa 30 tonn, maki żytniej 111 tonn, maki pszennej 133,8 tonn, otrąb żytnich 55 tonn, otrąb pszennych 30 tonn, gorczycy 1,3 tonn, grochu Viktorja 17,6 tonn, grochu Folgera 1,5 tonn, siemienia lnianego 4 tonn, peluski 5 tonn, seradeli 19 tonn, łubinu żółtego 15 tonn, maku niebieskiego 7,5 tonn, koniczyny czerwonej 1,2 tonn, rajgrasa 0,8 tonn, nasion 25,63 tonn, makuchu lnianego 27 tonn, ziemniaków sadzonek 58 tonn, kukurydzy 15 tonn.

Nie jest przyjacielem zwierząt prawdziwym, kto nie jest członkiem Tow. Opieki nad Zwierzętami! (W Poznaniu: Sekretariat ul. św. Marcin 43 telefon 24-40, firma „Maszynopis“).

„Standard Oil” a wojna o Chaco

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego”).

Buenos Aires, 15 marca.

Już od samego początku wojny o Chaco pojawiały się w niezależnej prasie południowo-amerykańskiej notatki, że potężny trust naftowy „Standard Oil” świadomie doprowadził do wybuchu konfliktu między Boliwią i Paragwajem. Wersjom tym przewidywanym wierzone w Paragwaju i Argentynie, które to państwa przeciwstawiły się zdecydowanie zachłannej ekspansji magnatów naftowych.

„Standard Oil”, posiadający w Boliwii olbrzymie koncesje, zamierzał już w 1928 r. przeprowadzić rurociągi przez teren Argentyny do Oceanu Atlantyckiego, spotkał się atoli z kategorię odmowa ze strony ówczesnego rządu dr. Alveara. Wykonanie tego projektu sprzeciwiałoby się bowiem interesom Argentyny, posiadającej dość znaczny przemysł naftowy, który w niedalekiej przyszłości znacznie zasilać rynki zagraniczne. Z Paragwajem „Standard Oil” nie pertraktował, ponieważ leżące na zachód od rzeki Paragwaj ziemie kwestionowała Boliwia.

Kosztowny transport ropy boliwijskiej przez pasmo kordyljerskie, jedyną torową koleją do Arica, nie kalkulował się, a poza tem wywóz do portów Pacyfiku nie odpowiadał planom „Standard Oil’u”. Dlatego, zdaniem powszechnym, magnaci naftowi, do spółki z rządem prezydenta Salamanci, zorganizować mieli najazd na słaby Paragwaj, aby zapewnić sobie dojście do brzegów rzeki Paragwaj, a stąd do Atlantyku.

Wersje te mają dużo cech prawdopodobieństwa. W La Paz emisariusze p. Rockefellera rzeczywiście czuli się, jak u siebie w domu, na co wskazuje chociażby ich monopoliczne stanowisko w boliwijskim przemyśle naftowym. Rzecz jasna, że tak rząd boliwijski, jak i „Standard Oil” kategorięnie zaprzeczają obraźliwym dla nich poglądom, lecz pewne okoliczności, oraz deklaracje wybitnych osobistości w Stanach Zjednoczonych utwierdzają opinię publiczną w mniemaniu, że nafta była głównym bodźcem do wojny.

Na tem tle wywiązała się bardzo interesująca polemika między posłem paragwajskim w Waszyngtonie, Bordewawem, a syndykiem „Standard Oil’u”, Phil Campbellem Pierwszym, powołując się na zeznania kilku jeńców, stwierdził, że p. Rockefeller na samym początku wojny podarował dla zachęty Boliwii 20 tysięcy mundurów, a później ułatwiał jej nabywanie broni i amunicji. P. Campbell zaprzeczył stanowczo, lecz spotkał go sztych w plecy od własnego rodaka, senatora Stanów Zjednoczonych Huey Longa, który oznajmił zdumionemu światu, że „Standard Oil” uprawia korupcję nie tylko w Chaco, lecz także w jego rodzinnym stanie Louisiana. Z kolei wmieszał się do sprawy boliwijski poseł w Waszyngtonie, p. Finot, a interwencja jego zabarwiła już dyskusję swoistym kolorytem amerykańskim.

Pan Finot z wyszukaną kurtuazją dyplomatyczną zwrócił uwagę senatorowi, że nie ma żadnych dowodów na swoje tezy, zaklinając go, aby odwołał zarzuty, które mogłyby się stać przedmiotem zatargu międzynarodowego, a także wywołać rewolucję w Boliwii. W odpowiedzi p. Huey Long ogłosił dłuższy artykuł, w którym kolejno wyliczył „Standard Oil’owi” wszystkie grzechy i ciemne sprawy. Opublikował umowę, w której przedsiębiorstwo to obowiązuje się uiszczać Boliwii 11 proc. swej produkcji naftowej brutto podczas pokoju, a 14 proc. podczas wojny, co byłoby już dowodem, że zatarg o Chaco był zgóry przewidziany. Wskazał na szereg rewolucyj w Meksyku, które były dziełem „Standard Oil’u”, oraz na konflikt między Wenezuelą i Kolumbią w 1933 r., który został zażegnany wbrew życzeniom p. Rockefellera.

Na końcu senator nazwał p. Finota najemnikiem „Standard Oil’u”, którego słowa nie mają większej wartości od głędzenia zawiadowcy przydrożnej stacji benzynowej.

Sprokowany dyplomata boliwijski zareagował w tym samym tonie, zapowiadając, że oczekuje zebrania komisji senackiej, aby udowodnić, że p. Huey Long mija się z prawdą i nie postępuje „correct”, poniżając swoją godność senatorską do roli płatnego agenta propagandowego.

Na tem skończyła się chwilowo polemika, stanowiąca bądź co bądź niezwykły precedens w historii stosunków

międzynarodowych. Dla p. Huey Longa sprawa ta pociągnęła jeszcze niemiłe konsekwencje w jego rodzinnym stanie Louisiana. Tutaj bowiem wybuchła niespodziewanie mała rewolucja, skierowana przeciw „dyktaturze” senatora. Około 200 uzbrojonych w staroświeckie flinty obywateli urządziło napad na lokalny trybunał sprawiedliwości w mieście Baton Rouge, w którym przebywał właśnie senator. Na szczęście był on doskonale poinformowany przez konfidentów o zamiarach swoich przeciwników, którzy zostali rozbrojeni bez większego oporu.

Energiczny senator przeprowadził osobiście śledztwo w tej sprawie, przyczem doszedł do bardzo ciekawych rezultatów. Mianowicie obwieścił przez radio, że rewolucję zorganizowali urzędnicy „Standard Oil’u”, tudzież kupieni czterech szeryfowie, prokurator dystryktu i lokalny sędzia, którzy zdecydowani byli pozbawić życia kilku wyższych dostojników stanu Louisiana, a p. H. Longa w pierwszym rzędzie.

W rezultacie w stanie Louisiana panowało przez jakiś czas prawo wojenne, a senatorowi Longowi towarzyszyła stale zbrojna eskorta. Z wielkim napięciem oczekuje opinia publiczna dalszych epizodów tej wojny podjazdowej, która niezachwiany fanatyk prawdy zamierza wznowić na sesjach komisji senackiej, badającej sprawki przemysłu wojennego i trustów naftowych.

Łatwo sobie wyobrazić, że imię senatora Longa jest bardzo popularne w Paragwaju. Rząd w Asuncion, z upoważnienia parlamentu, złożył mu oficjalne podziękowanie za bezinteresowny sukurs, a prasa nie omieszkała opublikować dosłownie dosadnych jego wyrażań o „Standard Oil’u” i p. Finocie. Armia nie pozostała w tyle, wyrażając swoje uznanie nadaniem kilku zdobytym forteczkom i nowobudowanym mostom nazwy „Senator Long”. Spontaniczne objawy wdzięczności byłyby jeszcze większe, gdyby nie musiano uwzględnić sytuacji walczącego o prawo senatora, któremu orderzy paragwaj-

skie mogłyby utrudnić walkę z p. Rockefellerem.

W Argentynie „Standard Oil” ma również swoje ekspozytury, które atoli są ściśle kontrolowane przez władze federalne. Wbrew woli centralnego rządu „Standard Oil” zdołał się usadowić w granicznej z Boliwią prowincji Salta, gdzie rozpoczęto już wiercenia na wielką skalę. Dbając o kulturalny rozwój swoich koncesyj Jankesi pobudowali nawet w małej mieścinie Tartagal, słynącej z rozbójniczych napadów, stację radiotelefoniczną, która obok artystycznych transmisji i propagandy własnej, nadawała też aktualne wiadomości z całego świata, ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji na froncie w Chaco. Ponieważ niektóre komunikaty były bardzo jednostronnie zabarwione, a inne znowu szyfowane, rząd argentyński zamknął stację na czas nieograniczony, nakładając na właścicieli grzywnę 1000 pesów. W motywach tego zarządzenia wyraźnie zaznaczono, że stacja w Tartagal zagrażała neutralności Argentyny.

Nie ulega kwestji, że „Standard Oil” zaangażował swoje wpływy i kapitały po stronie Boliwii. Jest to zrozumiałe, jeżeli się uwzględni olbrzymie inwestycje w boliwijskim zagłębiu naftowym, obejmującym departamenty: Tarija, Chuquisaca i Santa Cruz. Obszar tych pól, których eksploatację „Standard Oil” prowadzi częściowo na własną rękę, a częściowo z rządem boliwijskim, podają jedni na 6 milionów, a drudzy na 30 milionów hektarów. Oprócz tego „Standard Oil” miał już dokonać próbnych wierceń na terenie spornego terytorium Chaco, które rzekomo wydały nadzwyczajne rezultaty. Ropa miała lać się strumieniami do rzeki Pilcomayo, lecz szybko zasypano, aby zatrzeć ślady tych sensacyjnych odkryć. Nadmieniam atoli, że wiadomości o odkryciu źródeł ropy w Chaco są pochodzenia paragwajskiego, a zatem mogą nie być prawdziwe.

Faktem jednak jest, że rosnący, jak na drożdżach, przemysł naftowy w Boliwii szuka „per fas et nefas” taniej komunikacji z Oceanem Atlantyckim. Na tej płaszczyźnie szukać może należy właściwej przyczyny bratobójczej wojny o Chaco, przeciągającej się nadspodziewanie długo.

TOMASZ WOJNOWSKI.

Socjalizm w teorii

Wyraz, który w życiu publicznym naszego pokolenia najczęściej obijał się o uszy, to socjalizm, źródło dzisiejszego komunizmu. Nietylko w wszelkiego rodzaju zebraniach publicznych, nietylko w fabrykach i warsztatach, na łamach prasy, ale także i w katedr uniwersyteckich wyraz ten słyszało się niezliczone razy we wszystkich odmianach. O socjalizmie napisano nieskończoną ilość dzieł, któremi zapełniłby można całe biblioteki.

A jednak ze wszystkich tych wykładów, referatów, artykułów i publikacji o istocie socjalizmu dowiadaliśmy się w gruncie rzeczy mało. Rzecz dziwna: Miało się zawsze wrażenie, że powołane do tego czynniki nie umieją, nie mogą, czy też nie chcą wypowiedzieć wszystkiego.

Sam wysłuchałem ogromną ilość wykładów rozmaitych wielkości, przewertowałem niezliczone tomy, ale z tego wszystkiego o wewnętrznej treści socjalizmu dowiedziałem się mało. Najwięcej pod tym względem dawały dzieła uczonych katolickich, ale ci uchodzili za uprzedzonych i stronniczych. Najczęściej też kontentowali się wykazaniem niezgodności teorii socjalistycznej z zasadami i dogmatami Kościoła oraz z wymogami życia. A przecież problem socjalizmu nie jest znow tak bardzo zawiły, jakby się zdawało.

Socjalizm praktyczny, a więc jako ruch polityczny, jest wprawdzie względnie młody, gdyż początki jego nie sięgają nawet na jeden wiek wstecz. Natomiast socjalizm ideowy, a więc teoretyczny, idzie znacznie dalej w przeszłość.

Początków jego można się doszukać w wielkiej rewolucji francuskiej. Faktycznie bowiem socjalizm nawiązuje do hasła wielkiej rewolucji i na nich się opiera: liberté, egalité, fraternité — wolność, równość i braterstwo. Na pierwszy plan jednak wysuwa hasło środkowe: równość, wnioskując, że dwa inne hasła muszą logicznie i z nieuchronną koniecznością z tamtego wypłynąć.

W tem jednak tkwi pierwszy zasadniczy błąd socjalizmu. Wielka rewo-

lucja akcentowała wszystkie trzy swoje hasła mniej więcej równo, i — jakkolwiek się kto osobiście do niej ustosunkuje, — przyznać musi obiektywnie, że wydało to w rezultacie pewne konkretne, pozytywne rezultaty.

Bo niema wątpliwości, że hasła wolności i braterstwa miały, mają i mieć będą zawsze pierwszorzędne znaczenie w życiu jednostek i narodów. Człowiek jest stworzony do wolności. Bez niej prawdziwy rozwój jednostki, narodu, czy państwa jest nie do pomyslenia.

Tak samo konieczne jest w życiu społecznym braterstwo, które pomaga słabszemu, zniża się nieraz do poziomu drugiego człowieka, aby go dźwignąć na właściwy poziom moralny, kulturalny, społeczny i gospodarczy.

Zupełnie inaczej natomiast przedstawia się sprawa z hasłem równości. Równość w życiu praktycznym, o które tu przedewszystkiem chodzi, jest utopią, jest czymś, czego nigdy nie było i być nie może. Bo pomiędzy poszczególnymi jednostkami są różnice w każdej dziedzinie i niema prawdopodobnie w całym świecie bodaj dwóch ludzi, którzyby się nieczem od siebie nie różnili.

Weźmy chociażby sprawy czysto fizyczne pod uwagę. Paweł i Gaweł są — przypuśćmy — w równym wieku, ale różnią się pomiędzy sobą wzrostem, wyglądem zewnętrznym, siłą fizyczną i odpornością. Jeden z nich wysoki, proporcjonalnej, czy atletycznej budowy, o silnej i jędrnej muskulaturze, zdrowy i odporny na wpływy aury, nie podlegający łatwo takim, czy innym chorobom. Drugi może niepokąźnego wzrostu, chuderlawy i słabowity, mało odporny i wrażliwy na wszelkie insulaty zewnętrzne, nieustannie narażony na rozmaite choroby.

I jakżeż można z tych dwóch ludzi równać fizycznie ze sobą? Jaka rodzina, jaka władza może od nich żądać jednako wysiłku fizycznego?

Może jeszcze w większym stopniu zaznaczają się różnice w dziedzinie intelektualnej. Postawmy genialnego uczzonego lub artystę obok biednego idjoty, czy kretyna. Jakaż pomiędzy tymi

Jedyny naturalny dla włosów Trilysin TONIKUM DLA WŁOSÓW

Kupież znika Wypadanie włosów ustaje Włosy odrastają

Tr 385

ludźmi może być równość intelektualna?

Lecz nie trzeba wcale sięgać aż do tak rażących kontrastów. I bez tego różnice pomiędzy ludźmi poszczególnymi są zbyt wielkie, nawet tam, gdzie chodzi o t. zw. inteligencję normalną. Bo cóż mi pomoże chcieć tworzyć dzieła, jak Homer, czy Fidjusz, Platon, czy Arystoteles, jeżeli nie mam ku temu odpowiedniego, specyficznego uzdolnienia?

Nie inaczej przedstawia się sprawa w dziedzinie moralnej. Nie przeciwstawiając wcale wielkich bohaterów zbrodniarzom, śmiało można zaryzykować twierdzenie, że stopień wartości moralnej tak samo różni się u poszczególnych jednostek, jak w dziedzinie fizycznej, czy jakiegokolwiek innej.

Nawet, jeżeli przejdziemy w dziedzinę metafizyki, nie znajdziemy absolutnej równości. Bo żaden wierzący chrześcijanin nie zechce równać się np. z Apostołami Pańskimi.

Pozostaje tylko jedna jeszcze równość i to równość odpowiedzialności, zarówno przed Bogiem, jak i przed sprawiedliwością ludzką.

Ale i ta równość jest względna. Bo każdy sprawiedliwy sędzia surowiej ocenić będzie czynny tego przestępcy, który posiada wyższy stopień inteligencji i tem samem większe zrozumienie złego i dobrego, aniżeli człowieka mniej świadomego, według znanej zasady: si duo faciunt idem, non est idem, — gdy dwóch ludzi popełnia to samo, nie jest to tem samym.

Ale cóż w takim razie stanie się z idea demokraczną, jeżeli równość jest fikcją tylko? Czy demokracizm, któremu obecnie hołduje większość ludzi kulturalnych, ma w takim razie wogóle jakieś realne podstawy? Tu należy sprawę postawić jasno i niedwuznacznie:

Jeżeli demokracizm opiera się na idei równości, jest on oczywiście utopją tak samo, jak podstawa, na której spoczywa. Jeżeli natomiast wypływa w idei braterstwa, czyli, jak mówi religja, z miłości bliźniego, demokracizm jest bezwzględnie siłą realną, twórczą i potężną.

Owszem, idea braterstwa jest jedyną siłą, która z nawiązką może dać to, co obiecuje, a czego nie może dotrzymać idea równości. Może ona istotnie wyrównywać wszelkie nierówności w każdej dziedzinie.

Może takie różniczkowanie wydać się sztucznym. Ale praktyka życiowa wykazuje coś przeciwnego. Bo równość można tworzyć tylko sztucznie, gwałtem i przemocą, jak to widzimy w dzisiejszej Bolszewji. Jedynie braterstwo zaś może stwarzać wspólne cele, wywoływać wielki i szczerzy entuzjazm i prowadzić do wielkich rezultatów zbiorowy wysilek.

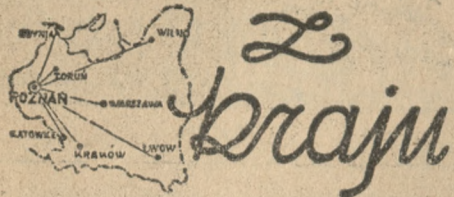
Na to nie zdobył się i nie zdobędzie socjalizm, co w dostatecznej mierze wykazują dzieje jego i jego bratobójczego komunizmu. Martwe, bezżyciowe jego hasło równości nie przetrwa w gruncie rzeczy nikogo. Służyć ono mogło jedynie niewolnikom, jako hasło odwetu. Nigdy jednak nie było twórcze jako hasło czysto negatywne, które nadmiar okazało się wielką pomyłką. I za tę pomyłkę zapłaciła ludzkość już do tej pory całym morzem łez i krwi.

Wyznawcy hasła: wolność, równość, braterstwo — podświadomie zdawali sobie zapewne sprawę z tego, że chodzi tu przedewszystkiem o zasadę równości wszystkich ludzi wobec prawa. Bo przeciwko tej słusznej zasadzie nieraz i bardzo ciężko grzeszono... Ale w takim razie hasła bojowe winny były brzmieć: wolność, sprawiedliwość, braterstwo.

Wolność, jako wolność sumienia i pracy, — sprawiedliwość, której niema tam, gdzie nie uznaje się równości wszystkich wobec prawa, — wreszcie braterstwo, jako wielka miłość społeczna, która znosi góry i wyrównuje przepaści naturalnych nierówności.

Tak winny były brzmieć hasła ludzkości w dalszej i bliżej przeszłości, tak muszą one brzmieć w chwili obecnej. Bo one tylko, — tak ujęte i tak pojęte, — mogą odrodzić świat i doprowadzić ludzkość do lepszej przyszłości.

Dr. CELESTYN RYDLEWSKI.

RUCH NA POLSKICH LINIACH LOTNICZYCH

Samoloty Polskich Linij Lotniczych „Lot” odbyły w lutym r. b. 356 lotów, przebywając w nich dystans 58.280 km. W lotach tych polskie płatowce komunikacyjne przewiozły 374 pasażerów, 2.829 kg. bagażu, 2.763 kg. towarów, 172 kg. poczty i 234 kg. gazet.

MORSKA FLOTA HANDLOWA

Jak wynika z ostatnich zestawień Głównego Urzędu Statystycznego na rok bieżący, polska flota handlowa składa się obecnie z 57 statków o ogólnej pojemności 64.350 tonn reg. brutto. W liczbie tej znajduje się 37 statków parowych o tonażu łącznym 60.689 t. reg. brutto i 20 statków motorowych o tonażu 3.661 t. reg. brutto.

Z ogólnej liczby statków 31 posiada pojemność od 100 do 500 tonn, 5 — od 501 do 1000 t., 10 — od 1001 do 2000 t., 6 — od 2001 do 3000 t., 2 — od 3001 do 5000 t., oraz 3 statki — od 5000 do 8000 tonn. Ponadto zarejestrowanych jest 21 statków poniżej 100 t. o łącznej pojemności 781 t.

Gdańska flota handlowa morska składa się z 52 statków, ogólnej pojemności 275.748 t. reg. brutto, w tem 28 statków parowych o tonażu 20.554 t. reg. brutto i 24 statki motorowe, o tonażu 255.194 t. reg. brutto.

EGZEKUTOR PODATKOWY I KSIĄŻECZKA OSZCZĘDNOŚCIOWA

W mieszkaniu pewnego podatnika, za legającego z płaceniem podatków, władze skarbowe przeprowadziły rewizję. Poszukiwania doprowadziły do odnalezienia książeczki oszczędnościowej jednego z banków, która była wystawiona na okaziciela. Egzekutorzy zabrali ową książeczkę i udali się z nią do banku w celu podjęcia pieniędzy. Lecz tam spotkała ich niespodzianka, gdyż urzędnik bankowy zażądał ujawnienia hasła, które było zastrzeżone przez posiadacza książeczki. Nie znając hasła egzekutorzy odeszli bez pieniędzy i zameldowali o wypadku władzy przełożonej. Wyłoniła się z tego kwestja zasadnicza, czy urząd skarbowy ma prawo zabierać za legającym płatnikom książeczki oszczędnościowe i w ich imieniu wyjmować wkłady z banków.

Ponieważ tego rodzaju postępowanie mogłoby zadać cios akcji oszczędnościowej, ministerstwo skarbu rozpatrzy tę sprawę.

LUDNOŚĆ M. KRAKOWA

Według ostatnich danych statystycznych za rok 1934, Kraków liczy 233.066 mieszkańców, w tem 60.209 Żydów. W ostatnich czasach napłynęła tam i osiedliła się dość znaczna liczba Żydów z Niemiec.

PRAWDZIWIY MIĘDZYARODOWY HOCHSZTAPLER

W Drohobyczu został aresztowany podejrzany osobnik, jak się okazało, Aron Josef Safier, rodem z Tarnobrzega. Safier ma za sobą niezwykle bogatą przeszłość kryminalną, między innymi 3 lata więzienia w Holandji, 3 lata w Luksemburgu, a i w Polsce był wielokrotnie karany. Obecnie zaś jest poszukiwany za szereg zbrodni, jak np. wykonywanie zawodu adwokata w Bielsku, porwanie tancerki w Łodzi itd., przez prokuraturę kilku okręgów oraz przez policję Holandji i Belgii.

PROCESY NA TLE KOMUNISTYCZNYM

W Przemyślu po 3-tygodniowej rozprawie sądowej został zakończony proces, w którym oskarżonych było 20 osób o propagandę komunistyczną. Z tych 17 osób skazano na karę więzienia od 2 — 10 lat. Główna oskarżona Żydówka Rachel Kleiner została zasądzona na 10 lat więzienia.

Przed sądem okręgowym w Lucku na sesji wyjazdowej do Kowla, rozpoczął się proces przeciwko 57 członkom organizacji komunistycznej, którzy usiłowali na terenie Wołynia wywołać strajki rolne. Proces potrwa kilka dni.

UNIwersytet „UKRAIŃSKI” W STANISŁAWOWIE?

Korespondent „Gazety Warszawskiej” donosi ze Lwowa: W ostatnich dniach rozszły się pogłoski, jakoby Rusini uzyskali przyrzeczenie, że w Stanisławowie otwarty zostanie państwowy uniwersytet „ukraiński”. Wiadomość ta jest bolesna i godząca w polskość Ziemi Czerwieńskiej.

GRODNO STARA SIĘ O POŻYCZKĘ NA PRZEPROWADZENIE KANALIZACJI

Rada miejska Grodna uchwaliła zwrócić się do ministerstwa spraw wojsk., o pożyczkę 200 tys. zł na budowę kanalizacji. Pożyczka będzie spłacona w okresie 15 lat, zamiast procentów miasto udzieli wojsku ulg w opłatach za wodę.

Baloniki próbne

W związku z bliskim końcem kadencji obecnego Sejmu i wejściem w życie nowej konstytucji — pisze „Gazeta Warszawska” — pojawiają się od dłuższego już czasu w prasie rozmaitych odcieni, różne pogłoski na temat nowej ordynacji wyborczej. Do plotek tych może nie należałoby przywiązywać większej wagi, gdyby nie zachodziło uzasadnione podejrzenie, że komuś zależy na puszczaniu ich w obieg w charakterze baloników próbnych, czy może drobnych dawek środka, znieczulającego opinię publiczną.

Wśród pogłosek o przyszłej ordynacji wyborczej, najczęściej słyszy się pomysł nadania samorządom terytorjalnym, zawodowym i gospodarczym prawa wystawiania kandydatów w ilości większej, aniżeli liczba mandatów w danym okręgu wyborczym. Na tak ułożonych listach wyborcy kreśliliby jednych, pozostawiając drugich i to byłyby nowe wybory. Niektórzy — niezupełnie słusznie — nazwali ten system: korporacyjnym.

„Sejm składa się z posłów, wybranych w głosowaniu powszechnym, tajnym, równym i bezpośrednim” (art. 27).

„Prawo wybierania ma każdy obywatel bez różnicy pici, który przed dniem zarządzenia wyborów ukończył lat 24, oraz korzysta w pełni z praw cywilnych i obywatelskich” (art. 28 ust. 1).

„Prawo wybieralności ma każdy obywatel, mający prawo wybierania, jeżeli ukończył lat 30” (art. 28 ust. 2).

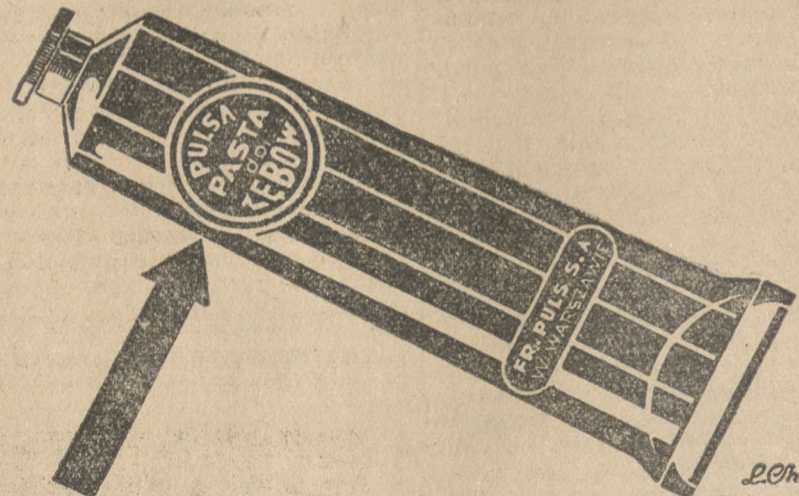
Już z samej treści powyższych przepisów wynika aż nadto wyraźnie, że ustanowienie jakiegokolwiek pośredniego organu publicznego między wyborcą a wyborcami byłoby ograniczeniem bezpośredniości prawa wyborczego.

Argument, że obecnie takim organem są stronnictwa polityczne, zamiast których można wprowadzić społeczne czy samorządowe związki prawnopubliczne, jest z prawnego punktu widzenia zupełnie błędny. Obecna ordynacja wyborcza, oparta na tych samych zasadach, które zawiera także nowa konstytucja, daje prawo zgłaszania list kandydatów nie partjom, ale grupom wyborców, — grupom stosunkowo bardzo małym, bo składającym się z 50 osób, posiadających czynne prawo wyborcze. Wprawdzie w praktyce te grupy zazwyczaj opierają się o pewne stronnictwa, ale wiadomo, że poza partyjniami są wystawiane — i to bardzo często — także rozmaite niezależne, czy „dzikie” listy. Ze przeważnie nie mają one powodzenia, to pod względem prawnym jest bez znaczenia.

Prawda, że obecna ordynacja wyborcza zawiera pewnego rodzaju oficjalne uznanie praw stronnictw, a to w składzie głównej komisji wyborczej i poniekąd także w jednolitej dla całego państwa numeracji list kandydatów. To może być usunięte z przyszłej ordynacji, zwłaszcza o ile będą zniesio-

POŻYWANIE POTRAW JEST TORTURĄ PRZY ZEPSUTYCH ZĘBACH

PULSA

pasta do zębów jest właściwym środkiem do pielęgnacji zębów

ne listy państwowe i głosowanie na numery. Ale byłoby zaprzeczeniem bezpośredniości prawa wyborczego wprowadzenie takich wyborów do Sejmu, względem których wybory samorządowe — takie, czy inne — byłyby de facto prawyborami.

System taki byłby ponadto ograniczeniem powszechności biernego prawa wyborczego, również bardzo wyraźnie zagwarantowanej przez nową konstytucję.

Streszczając powyższe, stwierdzamy, że można było oprócz przyszły sejm na podstawie samorządu terytorjalnego, gospodarczego, czy innych „korporacji”, ale należało to zrobić w konstytucji. Jeżeli jednak tak się nie stało, jeżeli przyjęto zasadę powszechności, równości i bezpośredniości prawa wyborczego do Sejmu, to nie można tych zasad przekreślać w ordynacji wyborczej, bo byłoby to złamaniem nowej konstytucji w samych początkach jej istnienia.

Olbrzymia kradzież futer

Katowice. (Tel. wł.) W ciągu ostatnich dni usiłowali nieznanymi sprawcy włamać się w Chorzowie do składu futer Nathana Kirchnera. zostali jednak spłoszeni przez domowników.

W nocy na 24 bm. prawdopodobnie ci sami sprawcy ponowili swój zamiar, tym razem ze skutkiem. Włamałi się oni do piwnicy w domu, w którym znajduje się składnica, następnie przebili sufit w piwnicy i w ten sposób dostali się do wnętrza składnicy, gdzie spakowali kilka futer, lisów itp., ogólnej wartości 40 000 złotych i zbiegli z łupem.

Mimo wszczętego natychmiast pościgu sprawców nie zdołano ująć.

Szkoda, że tylko 5 pociągów

L w ó w, (Tel. wł.) We wtorek odeszło ze Lwowa pięć pociągów z emigrantami żydowskimi do Palestyny.

Ogólna ich liczba wynosi 1000 osób. Oprócz nich odjechało wielu turystów i grupa uczestników Makabiady.

Zyczyćby należało, by z każdego miasta odjeżdżała co pewien czas taka ilość Żydów do Palestyny, aby zamiast pięć, wyjeżdżało co najmniej 50 pociągów i to jak najczęściej!

Stronnictwo Narodowe KOŁO GŁÓWNA

Zebrań plenarne z referatem odbędzie się w czwartek 28 b. m. o godz. 19.30 w sali p. Książka, ul. Główna 30. O liczne i punktualne przybycie proszą Zarząd.

Sekcja żeńska Młodych S. N. Zebranie w czwartek 28 marca o godz. 20 w sali Stronnictwa Narodowego, św. Marcin 65. O punktualne przybycie proszą Zarząd.

Co uzyskali Ukraińcy i Żydzi

wzamięn za absencję w głosowaniu nad konstytucją

Żydowski „Nowy Dziennik” donosi, że w Warszawie

„przedmiotem rozmów jest sprawa wstrzymania się od głosowania (nad konstytucją) klubu ukraińskiego i koncesje za to uzyskane. Kilka dni przedtem poseł Lucki z klubu ukraińskiego odbył dłuższą konferencję z prezesem Sławkiem, a następnie z ministrem Poniatowskim. Należy się przeto spodziewać, że rozmowy dotyczyły spraw gospodarczych, a w pierwszym rzędzie spółdzielni ukraińskich i ewentualnego zagwarantowania mandatów

dla Ukraińców przy przyszłej ordynacji wyborczej.”

„Nowy Dziennik” nie wspomina, że od głosowania wstrzymał się także klub żydowski. Możeby organ sjonistów podał, jakie „koncesje” Żydzi za to uzyskali?

Składnada donoszą z Warszawy, że koncesje dla Ukraińców objąć mają też dziedzinę kulturalną; chodzi mianowicie o swobodę działalności dla towarzystw „Proświta”.

Strajk piekarzy w Łodzi

Łódź. (Tel. wł.) We wtorek rozpoczęła się w inspektoracie pracy konferencja przedstawicieli cechów z przedstawicielami związku czeladzi piekarskiej.

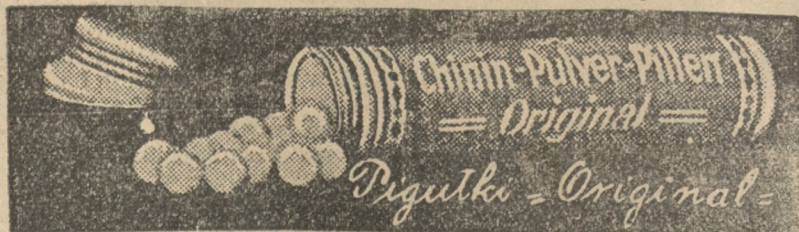
Mimo, że konferencja trwała pięć godzin, nie doszło jednak do porozumienia. W związku z tem o godz. 3 po południu inspektor pracy Wyżkowski przerwał konferencję, wyznaczając jej termin na czwartek. Strajk piekarski wobec tego trwa w dalszym ciągu.

Podczas gdy w poniedziałek dawał się w mieście odczuwać brak pieczywa, we wtorek było go już pod dostatkiem, albowiem wypiekarni zajęli się sami majstrami.

Mimo naogół spokojnego przebiegu strajku w kilku punktach miasta doszło

do incydentów, w niektórych piekarniach wybito szyby. W kilku wypadkach pieczywa oblanano naftą. W związku z temi incydentami policja zatrzymała kilka osób.

Przy **GRYPIE** stosuje się **CHININĘ!**

Pigułki z chininą w „ORIGINAL”, pocwleczone cukrem, są przyjemne w użyciu i rozpuszczalne w żołądku. Do nabycia w każdej aptece. Zarejestrowane w M. S. W. pod nr. 1492.

Z salonu paryskich humorystów

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego“)

Paryż, 27 marca.

Dotąd mawiało się zawsze, że „en France tout finit par des chansons“ — we Francji wszystko kończy piosenka. Otóż dzisiaj powiedzenie to jest conajmniej przestarzałe: Francuzi już nie śpiewają; piosenki straciły dawną nutę niefrasobliwości. Miejsce piosenki zajmuje krytyka, satyra i... karykatura.

Takie refleksje nasuwały mi się podczas zwiedzania dorocznego „Salonu humorystów“ paryskich. Tem mianem darzy się tutaj plejadę uzdolnionych rysowników - karykaturzystów. Obecnie każdy dziennik francuski, każdy tygodnik polityczno-społeczny posiada swojego specjalnego rysownika. Ciężkość ich „pióra“ obrazowego jest często bajeczna. Miewa nawet idące daleko konsekwencje. Kilka lat temu, genialny w swoim rodzaju karykaturzysta, Sennep, przyczynił się swoimi rysunkami i komentarzami do gruntownego ośmieszenia wobec opinii publicznej, a co zatem poszło, obalenia ministerstwa masona Chautempsa.

Tegoroczny „Salon humorystów“ paryskich gromadzi ciętą satyrę na współczesne obyczaje i ludzi naszej epoki. Poważna sytuacja ogólna sprawiła, że większość rysunków dotyczy polityki.

Przypatrzmy się im bliżej. Oto niezrównany karuzel parlamentarny: bo koników i świnek dosiadły najbardziej znane osobistości z pośród posłów, senatorów, ministrów... Wykonawca tej groteskowej satyry, rysownik Schem wystawia także nadzwyczajnego Lava-Talleyranda. Szczególnie napiętowaną została jednak masoneria, posługująca się „lokajem“-policjantem, komisarzem Bonny; bicze satyry smagają rozpanoszone żydostwo, rabujące oszczędności francuskie za pośrednictwem Levych i Jacobów. Na specjalną uwagę zasługuje rysunek Colina, przedstawiający tonącą izbę deputowanych; ponad nią widnieje napis: „Chant du Coq“. Wiadomo, że kogut jest symbolem Galji — Francji; pod tonącym Pałacem Burbońskim znajdują się litery „S. O. S.“

Rysownik Bogislas na swój sposób wyśmiewa tych co jeszcze nie rozumieli istoty współczesnego kryzysu. — Widzimy za biurkiem poważnego jego mościa dyrektora, a przed nim wynędzniałego pisarza. „Pana artykuł jest kiepski — oświadczają z przekąsem i pogardą dyrektor. — Czyż pan nie już nie ma w brzuchu?“ — „Ależ owszem — odpowiada nadzorca — od wczoraj jedną kanapkę!“

Francuscy karykaturzyści nie zapomnieli o Hitlerze. Z obrazu Gerarda Alexandre wyziera Führer, przyglądający się ze złością „zarodkowi“, hodowanemu pod klozem, a uosobiającemu aljans francusko-angielski. — Wszelkąd Trzeciej Rzeszy nie spuszcza zeń oczu. Stwierdza skonstruowany, że „się konserwuje“.

W salonie umieszczono także początkowo i inny obraz, wyśmiewający Niemcy. Dzisiaj na jego miejscu znajduje się pusta rama z kartą z takim oto, wiele mówiącym napisem: „Rysu-

nek uznano za nieważący p. Hitlera i usunięto na rozkaz policji“ — a raczej ambasady hitlerowskiej.

Nie sposób wymienić wszystkie karykatury. Nie zapomniano oczywiście o Dunikowskim. Jak zwykle karykaturzyści pastwią się nad starszymi paniami, darzącymi niezmiernym zaufaniem, przereklamowane „instytuty piękności.“ wyśmiewają niewdzięczną rolę mężów tych dam itp.

Na zakończenie niepodobna prześledzić tego bolesnego rysunku, może najwymowniej oddającego obecne nastroje. Przedstawia dwóch opuszczonych, przybitych ludzi jeden mówi do drugiego: „Gdy powróciliśmy z wojny, uważaliśmy się za szczęśliwych...“

Pod tem wrażeniem opuszcza się „Salon humorystów“ znany dawniej z

LORD EDEN W WARSZAWIE

W środę rano o godz. 9,10 przejeżdżał przez Warszawę, udając się z Berlina do Moskwy, angielski minister Eden, który z min. Simonem uczestniczył w berlińskich rozmowach z Hitlerem. Min. Eden spotka się w Moskwie z członkami rządu Z. S. R. R., z którymi omówi najważniejsze zagadnienia polityki międzynarodowej. Zdjęcie przedstawia min. Edena w oknie wagonu sypialnego pociągu berlińskiego, na chwilę po przyjeździe do Warszawy.

Fot. K. Jajkowski — Warszawa.

Z ruchu narodowego w Wielkopolsce

Liczne zebranie Stronnictwa Narodowego w sprawie stosunku Polski do Niemiec

Ostatnio na terenie województwa poznańskiego — podobnie jak w ub. niedzielę w samym Poznaniu — odbył się szereg dużych zebrań Stronnictwa Narodowego, poświęconych zbroje-

niom niemieckim i polityce polskiej wobec Niemiec.

Wszędzie uchwalono przez aklamację rezolucje, domagające się zmiany dotychczasowej polityki i stosowania wobec Niemiec wskazań politycznych obozu narodowego, których realizowanie — w obliczu grożącego Polsce niebezpieczeństwa — jest bardziej niż kiedykolwiek niezbędne.

Przebieg zebrań był wszędzie podniosły i jednomyślny. Poniżej podajemy krótkie doniesienia o ważniejszych zebraniach narodowych, odbytych ostatnio w Wielkopolsce.

SZAMOTULY MANIFESTUJĄ

W ub. niedzielę odbyło się w Szamotulach w hotelu „Eldorado“ zebranie Stronnictwa Narodowego w sprawie ostatnich wydarzeń w Niemczech. Przemawiali pp. prezes Czesław Sroczyński i Heljodor Graszewicz.

Uchwalono rezolucję, żądającą od czynników miarodajnych zwrotu w polityce zagranicznej wobec Niemców oraz podkreślając konieczność silnego zorganizowania się narodu polskiego, który gotów będzie każdej chwili stanąć na straży zagrożonych granic zachodnich.

W zebraniu brało udział przeszło 500 osób. Okrzykiem na cześć przywódców ruchu narodowego oraz odśpiewaniem hymnu Młodych i „Roty“ zakończono zebranie, które miało przebieg bardzo poważny. (sc)

Polska zamawia krążowniki

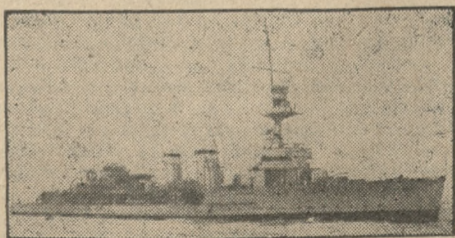
W prasie pojawiły się informacje, iż w najbliższych dniach podpisana będzie w ambasadzie polskiej w Londynie umowa w sprawie budowy przez stołeczne angielskie dwóch lekkich krążowników dla polskiej floty wojennej.

Informacja ta nie uzyskała dotychczas oficjalnego potwierdzenia, aczkolwiek sama w sobie, chociażby w związku z traktatem handlowym polsko-angielskim, jest prawdopodobna. Jak dotychczas, nowe jednostki dla polskiej floty wojennej, budowane były wyłącznie we Francji.

Lekkie krążowniki, t.zw. „light cruisers“, są specjalnością floty angielskiej. Jednostki te posiadają wyporność od 5 do 8 tys. tonn i są wyposażone w 5—7 dział 15,5 cm i działa 102-cm i 4,7-cm, oraz w ciężkie karabiny maszynowe. Poza tem posiadają do 12 wyrzutni torpedowych. Opancerzenie okrętów, jak sama nazwa wskazuje, jest lekkie. Pokład posiada pancierz grubości do 25 cm, a kadłub, na wysokości linii wodnej, do 75 cm. Angielskie lekkie krążowniki wyposa-

żone są w maszyny o sile około 40,000 k.m. i rozwijają szybkość do 30 węzłów.

Zaznaczyć należy, że polska flota wojenna nie posiada dotychczas krążowników, nawet lekkich. Największą jednostką polskiej floty wojennej, jest pancernik „Bałtyk“ (wyporność 8.100

Typowy angielski lekki krążownik, klasy „C“, o wyporności 4.250 tonn.

tonn), nie posiada wartości bojowej i służy jedynie jako okręt mieszkalny. Po „Bałtyku“, największymi jednostkami polskiej floty wojennej są kontrtorpedowce „Wicher“ i „Burza“, mające wyporność po 1.540 tonn.

Dawniej trzeba było smuszać dzieci do zalywania tranu, dziś dzieci same dopominają się o smaczną odżywkę tranową

Sana-sol

Sana-sol zawiera jako substancję podstawową wysokowartościowy tran norweski, a tem samem posiada dużą ilość witamin A i D. Ponadto odznacza się zawartością witamin B i C, a to przez dodatek bogatego w diastazę siodu i steżonego wyciągu pomarańczy i cytryn.

Sana-sol posiada doskonały smak i pełne działanie dobrego tranu

Sana-sol wzmacnia jak promienie słoneczne!

Do nabycia we wszystkich aptekach i drogeriach, w oryginalnych butelkach pojemności ca 200 gramów.

S. S. I.

FABRYKA CHEMIOZNA PROMONTA SP. Z OGR. ODP., BIELSKO ŚLĄ
Tg 528

ZEBRANIE MANIFESTACYJNE STR. NAR. W ŚREMIE

Zapowiedziane na ub. niedzielę zebranie manifestacyjne Stronnictwa Narodowego ściągnęło około 500 członków i sympatyków. Przewodniczył p. prezes Wł. Adamski, który zobowiązał niebezpieczeństwo niemieckie. Dzi-

I. BRIARES.

Przy słabym trawieniu, małokrwistości, wychudnięciu, blednicy, chorobach gruczołów, wysypkach skórnych i czyrakach naturalna woda gorzka Franciszka-Józefa reguluje tak ważne działanie kiszki. Zalec. przez lekarzy.
Tg 526

siejszy stan rzeczy zbudzić musi czujność całego narodu polskiego, który domaga się ściślejszego nawiązania węzłów z Francją i innymi sprzymierzeńcami.

Przemówienie p. prez. Adamskiego przyjęto hucznymi oklaskami. Przystąpiono do odczytania rezolucji, którą przyjęto przez aklamację.

Zebranie zakończono odśpiewaniem hymnu Młodych oraz okrzykami na cześć ruchu narodowego oraz jego duchowego przywódcy, Romana Dmowskiego. (ad)

PRZED WYBORAMI DO RADY MIEJSKIEJ W GRODZISKU

W Grodzisku odbyło się w salce Domu Katolickiego zebranie Stronnictwa Narodowego. Zebranie zagał — przy licznych udziałach członków — przewodniczący komitetu wyborczego obozu narodowego ks. prob. Kruszcza, który omówił zbliżające się ponowne wybory do rady miejskiej Grodziska i manewry „sanacji“. Ks. przewodniczący wskazał m. i. na ogromny nacisk, jaki „sanacja“ wywiera na obywateli, w jakikolwiek sposób uzależnionych.

Prezes Stron. Nar. p. Frankowski zaznajomił zebranych z programem, z jakim obóz narodowy przystępuje do walki wyborczej, oraz scharakteryzował metody agitacyjne B. B. Pano wie z „sanacji“ rozsiewają m. i. pogłoski, iż od wyników wyborów zależy jakoby powrót siedziby starostwa do Grodziska. Wątpić należy, czy po tak licznych obietnicach z lat poprzednich znajdują się jeszcze ludzie naiwni, którzy dadzą wiarę temu zawracaniu głowy. Narodowy i katolicki Grodzisk da w dniu wyborów należytą nauzkę „sanacji“.

Następnie ustalono skład kandydatów, poczem p. prezes przedstawił skład komitetu wyborczego. W skład ścisłego komitetu weszli: jako przewodniczący ks. prob. Kruszcza, zastępca — p. Frankowski Mściślaw jun., sekretarz — p. Maćkowiak Leon, członkowie pp. apt. Napierała Roman, Bogusławski Maksymilian, Kandulski Aniela i Smolibowski Albin.

W obszernej dyskusji zabierali pomiędzy innymi głos pp. Napierała, Smolibowski Albin, Kaczmarek Adam i Kokociński Aleksy, poczem ks. proboszcz jako przewodniczący komitetu podziękował w serdecznych słowach prezesowi Klubu Narodowego w poprzedniej radzie miejskiej p. dr. Mikołajczakowi za jego owocną i gorliwą pracę dla dobra miasta. Życząc obywateli narodowemu pełnemu zwycięstwu, zakończył ks. przewodniczący zebranie. (ki)

Niezłomny front akademicki

Wstępny artykuł tygodnika „WIELKA POLSKA“, jedyne go wszechpolskiego organu Młodych, poświęcony jest zwycięstwom narodowej młodzieży akademickiej w wyborach do organizacji studenckich.

Prenumerata miesięczna pisma 35 gr, kwartalna 1 zł. Adres administracji: Poznań, św. Marcin 65.

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Marzec

29

PIĄTEK

Kalendarz rzym.-kat.

Piątek: Cyryla m.

Sobota: Anieli wd.

Kalendarz słowiański

Piątek: Krzesława

Sobota: Szukoslawa

Słońca: wschód 5,36

zachód 18,20

Długość dnia 12 g 44 min.

Księżycyca: wschód 3,18

zachód 11,32

Faza: 5 dzień przed nowiem.

Stan pogody według spostrzeżeń Instytutu Meteorologicznego Uniw. Pozn.: Czwartek, godz. 7 rano. Temperatura powietrza umiarkowana 0 st. — Ciśnienie atmosferyczne wysokie 758 mm. — Pochmurno. Panna śnieg. — Wiatr pół. - wschodni. — W ub. dobie temperatura najwyższa plus 4 st. C., najniższa plus 4 st. C. — Opadów atmosferycznych 2 mm.

Przewidywania pogody na piątek: Pochmurno z przelotnymi miejscowymi opadami; dość chłodno.

Stan wody w Warcie według notowań Inspekcji Dróg Wodnych w Poznaniu dziś plus 155 metr.

Restauracja w Hotelu Polonia, Grunwaldzka 18, poleca bezpłatnie salę i pokoje klubowe na wszelkie uroczystości. Kuchnia wyborowa. Ceny niskie. Wieczorem dancing.

dg 1443

Dyrekcja Ogrodu Botanicznego w Poznaniu przy ulicy Dąbrowskiego podaje do wiadomości, że ogród otwarty zostanie dla publiczności w niedzielę 31 bm. Godziny otwarcia od 8 rano do zmroku.

Zegary jeszcze nie w porządku. Niedawno poruszona była na łamach „Kurjera Poznańskiego” sprawa różnic w czasie na zegarach publicznych. Pewna poprawa pod tym względem już nastąpiła, ale jeszcze nie wszystkie zegary są w porządku, bo niektóre z nich wykazują w stosunku do drugich różnice kłopotliwe. Najbardziej chyba podstawą do regulowania zegarów mógłby być czas radiowy, który winien obowiązywać wszystkie zegary publiczne. Tę kwestję należałoby wreszcie załatwić ostatecznie, kończąc w ten sposób z niedomaganiem pod tym względem. (sk)

Ujęcia. W Teatrze Wielkim przytrzymano 35-letniego Franciszka Maciejewskiego, bez stałego mieszkania, znanego z kradzieży kieszonkowych. — W areszcie policyjnym osadzono 20-letniego Aleksandra Wolffa, Półwiejska 26. Miał on maszynę do pisania marki Singer, nie mógł jednak udowodnić jej własności. — Jako podejrzanego o kradzież kieszonkową 70 zł ujęto Antoniego Głowackiego z Junikowa (Cegielnia). — Za uchylanie się od dozoru policyjnego i jako poszukiwanego przez sąd grodzki w Poznaniu ujęto 33-letniego Franciszka Ratajczaka, bez stałego mieszkania. — Na ul. Marszałka Focha zatrzymała policja Abrama Sznabla z Czempinia. Miał on przy sobie dwie zastony namiotowe i haki od wieszaka, pochodzące najprawdopodobniej z kradzieży. — Przy kradzieży kapeluszy w firmie Pluciński przytrzymano 19-letnią Gertrudę Kaźmierczak (Wysoka 13) a jako pasera zatrzymano jej męża Stefana, któremu skradziony kapelusz odebrano. Osadzono w areszcie policyjnym Ignacego Waścińskiego ze Zmysłowic w pow. rawickim do ubikacji cyrku Olimpia i usiłował tam dokonać kradzieży na szkodę pp. Janiny Wyganki i Ewy Urbanowicz. (kl)

Obława na złodziei składowych. Podczas obławy na złodziei mieszkaniowych, składowych i ulicznych na terenie Starego Rynku i pl. Sapieżyńskiego ujęto ogółem 28 osobników, z których 18 zatrzymano jako podejrzanych o dokonanie różnych kradzieży. (kl)

Z POZNAŃSKIEGO

Kronika bydgoska

KURS SANITARNY P. C. K. Bydgoski oddział Polskiego Czerwonego Krzyża zorganizował kurs dla drużyn ratowniczych, na który zapisało się około 200 osób. Na kursie prowadzone są wykłady i pokazy praktyczne z dziedziny ratownictwa na wypadek wojny oraz napadów gazowych. Na kursie wykładają lekarze oraz instruktorzy z ramienia wojskowości i L. O. P. P.

PODZIĘKOWANIE. Zarząd Koła Przyjaciół Harcerstwa VI drużyny przy gimnazjum męskim im. Kopernika składa podziękowanie dyrekcji Miejskiego

Aktywa gdyńskiego T. O. B.

Plan urojonego drapacza chmur jest także majątkiem

Gdyńia. (p) Afera T. O. B. w Gdyńi zawiera w sobie bardzo dużo ciekawych szczegółów, świadczących o dużej pomysłowości „bohaterów” tej sprawy. Jak się dowiadujemy, w bilansach T. O. B., które jako fałszowane są obecnie przedmiotem śledztwa, — znajduje się po stronie aktywów m. in. także plan drapacza chmur w Gdyńi. Wartość tego planu jest w bilansie oceniona na 30 tys. zł. Tyleż zatem musiał za sporządzenie tego planu pobrać jego autor, a jest nim p. Purchaska, członek zarządu T. O. B.

Konserwatorium Muzycznego, dyr. Zdzisławowi Jahnkemu, wykonawcom audycji muzycznej w Teatrze Miejskim dnia 10 marca oraz firmie Sommerfeld za bezpłatne wypożyczenie fortepianu.

WYMIANA BILETÓW TRAMWAJOWYCH. Miesięczne bilety tramwajowe wymienić i nabywać można w biurze elektryczni miejskiej przy ul. Warmińskiego 8 (pokój 2) od godz. 8—15, a także w biurze podróży „Orbis”, pl. Teatralny 6, od godz. 8,30—13 i od 15—18.

Kronika gnieźnieńska

IMIENINY GEN. JÓZEFA HALLERA. Placówka Hallerczyków w Gnieźnie obchodziła onegdaj uroczyste imieniny swego wodza, generała broni Józefa Hallera, twórcy armii polskiej we Francji. — Zebraniu przewodniczył radny p. Jan Biłski. Treściwy referat o życiu i zasługach gen. Hallera odczytał sekretarz placówki. W dalszym ciągu córka jednego z członków wygłosiła piękny wiersz p. t. „Idziemy nad polskie morze”. Następnie p. przewodniczący odczytał telegram hołdowniczy, jaki placówka wysłała w dniu imienin swemu wodzowi. Zebranie miało przebieg bardzo podniosły.

ZE SALI SĄDOWEJ. Sąd okręgowy w Gnieźnie rozpatrywał onegdaj sprawę karną Józefa Walczaka z Wieżyc (komendanta „Strzelca” w Jeziarach), Stanisława Sobkowskiego, Kazimierza Olszowego i Franciszka Józwiaka z Wieżyc, oskarżonych o kradzież świń na szkodę rolnika Pokladeckiego z Wieżyc, oraz o kradzież maki i młynarstwa u p. Przanowskiego w Imielniku. W wyniku przewodu sądowego skazano Walczaka, Józwiaka i Olszowego po 2 lata więzienia, a Sobkowskiego, który przyznał się do winy, na 6 miesięcy więzienia.

Kronika inowrocławska

FALA POŻARÓW NA KUJAWACH. W Niestronnie wybuchł onegdaj pożar, który strawił stodołę rolnika Wilczyńskiego i Michałskiego. Straty wynoszą około 10 tys. zł. — W zagrodzie p. P. Klimkiewiczowej w Piekarach spaliły się doszczętnie stodoła obora szopa do maszyn narzędzia i maszyny rolnicze. Poszkodowana oblicza straty na sumę 17 tysięcy złotych. — W zagrodzie rolnika Fretera w Szerokim Kamieniu spaliła się stodoła wraz z narzędziami rolniczymi. Straty ocenia się na 10 tys. zł. — K. Krzekatowie w zagrodzie rolnika Ewolda Bindera pożar strawił stodołę, maszyny rolnicze, 15 wozów niemiłoczonego żyta, 2 wozy jęczmienia i 5 wozów słomy. Straty wynoszą około 8 tys. złotych. Przyczyną pożaru dotąd nie ustalono. (hw)

TRAGEDJA UWIEDZONEJ. Służąca Zofia Olszak podzuciła w listopadzie ub. roku swe nieślubne 2-miesięczne dziecko pod drzwiami mieszkania swoich rodziców przy ul. Poznańskiej 40, a uczyniła to z braku środków utrzymania. — Olszakówna była od dłuższego czasu bez pracy. O podzuceniu dziecka donieśli policji rodzice. Sąd okręgowy w Inowrocławiu skazał Olszakównę za podzucenie dziecka na 6 miesięcy więzienia, zawieszając wykonanie kary na 3 lata.

ZŁODZIEJ ZBIEGŁ Z ARESZTU. — Za dokonanie kradzieży z włamaniem u Benona Rosenfelda w Glinkach aresztowała policja znanego włamywacza Józefa Retkiewicza z Dąbia. Łupem złodzieja padła biżuteria, garderoba, gotówka, oraz inne przedmioty wartości tysiąca złotych. Retkiewicz osadzono w areszcie w Rejewie, skąd po wybitciu dziury w suficie opryszek zbiegł w nieznanym kierunku. Ostatnio Retkiewicz odpowiadał za swój czyn przed sądem okręgowym w Inowrocławiu, który krewkiego awanturnika skazał na 7 miesięcy więzienia. (hw)

Kronika jarocińska

ZJAZD POWIATOWY B. DOWÓDÓW STRAŻY LUDOWYCH. W niedzielę dnia 31 bm. o godz. 12 odbędzie się w Jarocinie w lokalu p. Hildebrandta zjazd powiatowy b. dowódców powstania wkp. Referat wygłosi p. M. Trafankowski z Poznania.

ZE SALI SĄDOWEJ. W sądzie grodzkim w Jarocinie zasądzeni zostali Stefan Synowicz za sprzeniewierzenie na 2 miesiące aresztu, Wojciech Pawlacyk z Pawłowic za kradzież na 2 tygodnie

Nadmieniamy, że miejsce, na którym według planu p. Purchaska stanąć miał drapacz chmur, jest własnością Banku Gospodarstwa Krajowego. Nikt o zbudowaniu drapacza chmur nie myślał. Purchaska snił widocznie o pięknych widokach przyszłej Gdyńi i za uwiecznienie tych marzeń na papierze kazał sobie tak dobrze zapłacić.

Podobnych kwiatków afery T. O. B. ma niewątpliwie więcej. Śledztwo prowadzone jest w dalszym ciągu. W więzieniu siedzi narazie tylko dyr. Jeziorowski. (p)

aresztu, Śmigiełski, Stanisław i Franciszka Witeczakowie z Wolicy Kozej za kradzież z włamaniem każdy po 6 miesięcy więzienia, P. Przybylski z Góry za kradzież na 2 tygodnie aresztu, A. Szywczykowski z Ciświcy za odgrazanie na 6 miesięcy więzienia, Fr. Jeszkowiak z Radlina za kradzież węgla z pociągów na 7 miesięcy więzienia. (jp)

Z RUCHU TOWARZYSTW. Katol. Tow. Kobiet w Jarocinie urządziło w ub. niedzielę w sali Domu św. Józefa przedstawienie. Odegrano dramat społeczny p. t. „Wytrwamy”. — Katol. Stow. Młodzieży Męskiej w Jarocinie wizytował w ub. niedzielę asystent okręgowy ks. prob. Galecki z Kotlina. Wieczorem odbyło się na sali p. Tomaszewskiego przedstawienie amatorskie sztuki pod tyt. „Genowefa”. (jp)

Z SALI SĄDOWEJ. Sąd okręgowy w Ostrowie na sesji wyjazdowej w Jarocinie zasądził onegdaj: St. Michałaka za fałszywe zeznanie na 10 mies. więzienia, St. Kozikowskiego z Borku za wprowadzenie władzy w błąd na 6 mies. więzienia, Stan. Leszczyńskiego i Józefa Kierczyńskiego z Kotlina za pobicie każdego po 6 mies. więzienia, Potroniczaka z Krużynka za pobicie na 10 mies. więz. (jp)

Kronika koźmińska

WALNE ZEBRANIE. Onegdaj odbyło się w Koźminie pod przewodnictwem p. dyr. Paryzka walne zebranie Towarzystwa Kupców. Po udzieleniu ustępującemu zarządowi pokwitowania wybrano nowe władze towarzystwa w następującym składzie: pp. dyr. Ludwik Paryżek — prezes, Miecz. Jaworowicz — wiceprezes, Walenty Ziętkiewicz — sekretarz, B. Adamkiewicz — zastępca, A. Sepiński — skarbnik, J. Robaczyk i J. Podewski — ławnicy. Komisję rewizyjną tworzą pp. Cz. Podewski, Fr. Figaszewski i Fr. Kokorniak. (ka)

Z SALI SĄDOWEJ. Sąd grodzki w Koźminie skazał za oszustwo Józefa Grombowskiego z Kaniewa na 6 miesięcy więzienia z zaliczeniem na 3 lata. Katarzynę Gabryelięczykówną i Marię Jankowską z Rychów za nielegalne nabycie sacharyny każdą po 200 zł i 14 dni aresztu, za kradzież wozu roboczego na szkodę Michała Mielcarka z Gluchowa skazano Stefana Niepierskiego i Fr. Malmurowicza z Staregolasu każdego po roku więzienia. (ka)

Kronika krotoszyńska

ZEBRANIE CZYTELNI KOBIEC. Ostatnie zebranie Czytelni Kobiet poświęcone było uczczeniu Zwiastowania Najśw. Marii Panny. Zebranie zainicjowała prezeska p. H. Bajerleinowa, a drowa Gogolewska wygłosiła referat p. t. „Znaczenie święta Zwiastowania N. M. P. w życiu Kościoła i narodu”. Piękny wiersz zadeklamowała p. Ela Madroszkiewiczówna. (kz)

ZATWIERDZENIE WÓJTÓW. Starostwo ogłosiło zatwierdzenie wyborów p. Czesława Danielak na wójta, a p. Stanisława Porębskiego na podwójnego gminy Pogorzela, pow. krotoszyńskiego. Wójt gminy Dobrzyca, pow. krotoszyńskiego, wybrano p. Józefa Kowalczyka z Trzebini, podwójtem nauczyciela p. Władysława Żurawskiego. (kz)

Kronika morileńska

POŻARY. W ub. tygodniu wybuchł u rolnika Waszczyńskiego w Rzeszynie pożar, który strawił dom mieszkalny. — Ogień zlokalizowały straże pożarne z Kruzycy, Strzelna i Rzeszyna. Po krótkim czasie wybuchł w tej samej zagrodzie drugi pożar, podczas którego spłonęła stodoła i budynek gospodarczy. Następnego dnia powstał pożar u sąsiada Waszczyńskiego, rolnika Rosińskiego. — Przyczyną pożarów nie ustalono. (kn)

NIESZCZĘŚLIWY WYPADEK. Podczas zwożenia słomy do stodoły spadł wskutek usunięcia się słomy 16-letni K. Pawłowski, zatrudniony u gospodarza Jakulskiego w Markowicach. Na szczęście skutki upadku nie były groźne. Nieszczęśliwy odniósł tylko ogólne potłuczenia. Pierwszej pomocy udzielił Pawłowskiemu p. dr. Zieliński z Mław. (kn)

Kronika roweńomska

CZY TO TAKŻE W PROGRAMIE SZKOLNYM? Jak nam donoszą, nauczy-

cielki szkoły powszechnej w Opalenicy używają dzieci szkolnych do robót w swych ogródkach. Dziewczynki poza kopaniem, co i dla dorosłych jest bardzo ciężką pracą, muszą zwozić na wózku niekiedy przez całe miasto — mierzwę. Na zażalenie rodziców, jedna z pań nauczycielek butnie oświadczyła, iż dzieci muszą pracować, bo ktoż ma im ogródki uprawiać? Czyż w mieście naszym jest mało bezrobotnych? Z swawolą pp. nauczycielek należy skończyć, gdyż dzieci obywateli nie są do ich usług. Co na to pan inspektor? Jak wiadomo, zatrudnienie małoletnich przy ciężkich pracach jest wzbronione. (op)

OFIARY NEDZY. Ostatnio zmarło w Opalenicy dwoje dzieci bezrobotnej rodziny Blachnierków. Jedno z dzieci liczyło lat 7, drugie rok. Przywołany lekarz stwierdził, że dzieci zmarły prawdopodobnie z wycieńczenia. Istnieją w Opalenicy dwie organizacje charytatywne: Stow. Pań św. Wincentego a Paulo i subwencjonowana organizacja Obywatelskiej Pracy Kobiet. Byłby czas, aby stowarzyszenia te zainteresowały się rodziną, żyjącą w nędzy, a której ojciec leży w dodatku chory. (op)

WYBORY WÓJTA. W ub. tygodniu odbyły się w gminie Opalenicy wybory wójta. Większością głosów wybrano dotychczasowego wójta p. mg. Franciszka Śledzikowskiego. (op)

Kronika obornicka

POŻAR. W zagrodzie rolnika Artura Filipiaka w Lipce powstał onegdaj pożar, który strawił doszczętnie dom mieszkalny wraz z meblami. Straty wynoszą 2000 zł. Pogorzelec był ubezpieczony. Zachodzi podejrzenie, że pożar powstał wskutek podpalenia. (ko)

DZIECKO UTONEŁO. 20 bm. utonął w rowie prowadzącym z młyna w Mur. Goślinie 2-letni chłopczyk Zbigniew Dregier. Przybyły na miejsce lekarz p. dr. Krzyżanowski stwierdził już tylko zgon chłopca. (ko)

KRADZIEŻE. Zuchwałej kradzieży dokonano na szkodę restauratora Augustyniaka w Pamiątkowie. Złodzieje za pomocą wylamania krat żelaznych w oknie dostali się do wnętrza i skradli większą ilość papierosów, wódek i towarów wartości 500 zł. — Na szkodę Stanisława Piaseckiego z Pachołewa skradziono rower męski, pozostawiony bez opieki przed gmachem starostwa. (ko)

WOKANDA SĄDOWA. Za kradzież drobiu skazano Stefana Maciejewskiego z Żukowa na miesiąc aresztu. — Za nielegalne hodowanie roślin tytoniowych sąd skazał Franciszka Teclawa z Kowanówka na grzywnę 40 zł. Za feni sam czyn ukarano grzywną 100 zł Augusta Zanfta z Nowogolaskońca i Karola Lanze z Studzińca. — Za posiadanie i przechowywanie sacharyny skazano Władysława Andersa z Ziełkowa na 14 dni aresztu i grzywnę w wysokości 200 zł. (ko)

Z RADY MIEJSKIEJ. Na ostatnim posiedzeniu rady miejskiej uchwalono zniesienie na rok 1936 wszystkich jarmarków kramnych. Poza tem uchwalono sprzedać nieruchomości miejskie, położone przy ul. Głębokiej, p. Janowi Nowackiemu z Ziełkowa za cenę 3 tys. zł. (ko)

WALNE ZEBRANIE. W Rogoźnie odbyło się w lokalu p. Jarosza walne zebranie Polskiego Czerw. Krzyża, które zainicjowała prezeska p. Kisielowska. Po wysłuchaniu sprawozdań i udzieleniu ustępującemu zarządowi absolutorium wybrano zarząd w osobach: pp. Kisielowska, Grochowska, dr. Woźny, Zięcenhażenowa, Klusowa, ks. dziek. Pomorski, Mikołajczak, Stiller i Hernes. Delegatem na walne zebranie okręgu w Poznaniu wybrano dr. Woźnego. W wolnych głosach przemawiali pp. ks. dziekan Pomorski, Zakrzewski Hernes i inni. (rm)

SPRZEDAWCZYK. Urzędnik kołojowy n. Wł. Patelski z Rogoźnia sprzedał w tych dniach nieruchomość swoją, położoną przy ul. Malopoznańskiej, Niemcowi Ottonowi Hildebrandtowi za cenę 7500 zł, pomimo, iż nie brakło reflektantów Polaków. Dziwny znak czasu! (rm)

PRZEDSTAWIENIE. W ub. niedzielę odbyło się w Rogoźnie przedstawienie amatorskie Stow. Pań Miłośniczek. Amatorzy odebrali wesołą sztukę p. t. „Klub Kawalerów”. Czysty zysk przeznaczono na święconkę dla ubogich miasta. (rm)

Z RUCHU TOWARZYSTW. W lokalu p. Jarosza odbyło się onegdaj walne zebranie Tow. Kupców w Rogoźnie, które zainicjował prezes p. Skrzypczak. Nowy zarząd wybrano w osobach pp.: M. Skrzypczak — prezes, Fr. Gratkowski — zastępca, A. Kupka — sekretarz, M. Wojczak — zastępca, K. Paczyński — skarbnik, Fr. Lechowski i J. Frackowski — ławnicy. Komisję rewizyjną tworzą pp. Branicki Kazim. i Stefan Formella.

Z SALI SĄDOWEJ. Sąd okręgowy w Poznaniu na sesji wyjazdowej w Rogoźnie zasądził Jara i Ant. Nowaków z Boruszyna za opór władzy każdego po 6 tyg. więzienia, Leokadę B-odnicką z Owieczek za uraz cielesny na 8 mies. więzienia z zawieszeniem na 5 lat. — Sąd grodzki w Rogoźnie zasądził Jara i Leona Przybylskich z Rogoźnia za usunięcie przedmiotów z węgla egz. każdego po 3 tyg. więzienia z zawieszeniem kary na 2 lata Stan. Woźniaka z Rogoźnia za kradzież na 2 mies. więzienia, Józefa Gałęwskiego z Budziszewka na 6 miesięcy więzienia. (rm)

— **MŁODY PAN W POTRZASKU.** Niepoprawny amant Fr Urban z Rogoźna zasądzony został za kradzież koca na 7 mies. więzienia i 5 lat prac przymusowych w Koronowie. Oskarżonego, który w dniu 26 bm. miał brać ślub, pomimo prób i obietnic poprawy, odstawiono z miejsca do więzienia sądowego. (rm)

Kronika ostrowska

— **Z ŻYCIA MŁODYCH POLEK.** W obrębie parafjalnych oddziałów Kat. Stow. Młodzieży Żeńskiej okręgu ostrowskiego powstały ostatnio zespoły przysposobienia rolniczego w gminach Gorzyce Wielkie, Pruślin, Topola Mała, Zacharzew i Zębów. W niedzielę 31 bm. odbędzie się w Ostrowie o godz. 10 w sali Domu Katolickiego jednodniowy kurs kierowników oddziałów, urządzony staraniem okręgu ostrowskiego K S M Z. (os)

— **SPÓŁDZIELNIA MLECZARSKA.** W Czarnym Lesie pow. ostrowskiego, założono spółdzielnię mleczarską. Do zarządu wybrano pp. Jana Bzika, Wojciecha Talagę i Wilhelma Gohla. (os)

— **KU PRZESTRODZE.** W Ostrowie reklamują się nazbyt krzykliwe dwa przedsiębiorstwa handlu drzewem i to Tartak Parowy przy drodze Odolanowskiej i nowopowstały „Ostrowski Przemysł Drzewny” przy ul. Grabowskiej 12. Nie wszystkim jednakże wiadomo, że przedsiębiorstwa te są wyłącznie w rękach Żydów. Przypominamy zainteresowanym sferom o haśle „Swoją do swego po swoje”. (os)

— **WŁAMANIE.** Ubiegłej nocy włamali się w Ostrowie przy ul. Kolejowej złodzieje do księgarni p. Mielczyńskiego, wybijając dużą szybę wystawową. Lupem złodziei padły różne wartościowe artykuły, m. in. cenne wieczne pióra. Wyładkiem zajęła się policja. (os)

Kronika pow. poznańskiego

— **WYKŁAD W SWARZĘDZU.** W dn. 31 bm. o godz. 12 w sali Hotelu Polskiego odbędzie się zebranie Tow. Przemysłowców w Swarzędzu wykład n. t. „W obronie polskiego przemysłu i handlu”. Referaty wygłoszą pp. inż. A. Kurnatowski i red. Jan Kulig. Wstęp bezpłatny. (fi)

— **WALNE ZEBRANIE „UNJI”.** W sobotę 30 bm. w sali strzelnicy w Swarzędzu odbędzie się roczne walne zebranie K. S. „Unja”. (fi)

Kronika średzka

— **Z ŻAŁOBNEJ KARTY.** W sobotę odbył się pogrzeb śp. Stanisława Grali, asystenta miejskiego przy magistracie. Zmarły był sumiennym i wyrozumiałym urzędnikiem i cieszył się sympatią tut. społeczeństwa. Liczył lat 54. (ak)

— **RADA POWIATOWA.** Po wyborach do rady powiatowej skład jej przedstawia się obecnie następująco: gmina Dominowo — Jan Mazur, rolnik z Dominowa i ziemianin Stan. Maciejewski z Chłapowa; gmina Kleszczewo — rolnik Mikołaj Kniat i rolnik Wincenty Małecki z Gowarzewa; gmina Kostrzyn — Ignacy Mielczyński ziemianin z Iwna i rolnik Stan. Niemczal z Czerlinka; miasto Kostrzyn — burm. Stefan Skrzypczak z Kostrzyna i ziemianin Józef Wadyński z Ignacewa; gmina Krzykosy — rolnik W. Skrzypkowski z Sulęcina i rolnik Teodor Strugała z Murzynowa leśnego; gmina Nekla — rolnik Leon Józwiak z Nekli i rolnik Czesław Kierzak ze Starczanowa; gmina Środa — ziemianin Kaz. Boening z Polażejewa i rolnik Tomasz Przybył ze Zmysłowa; miasto Środa — mistrz malarski Jan Malinowski i adwokat dr. Tadeusz Musiał; gmina Zaniemyśl — rolnik Stefan Litkowski z Garbów i ziemianin Wład. Popliński ze Śniecisk. (ak)

— **ZAKONCZENIE KURSU ROLNICZEGO.** Dnia 31 bm. odbędzie się uroczyste zamknięcie roku szkolnego w tut. 3-semester. szkole rolniczej. W programie odbędzie się nabożeństwo oraz akademja z występami, referatami etc. (ak)

Kronika śremska

— **OSOBISTE.** W związku ze złożeniem przez ks. dziekana Cichońskiego, proboszcza parafji w Dalewie, ze względów zdrowotnych urzędu i godności dziekana, zamianowany został dekretem J. Em. ks. kardynała Hlonda dziekanem dekanatu śremskiego proboszcz miejscowej parafji ks. radca Michalski. (śn)

— **KÓŁKO Misyjne.** Na walnym zebraniu Kółka Misyjnego przy Kat. Stow. Kobiet wybrano zarząd w następującym składzie: pp. drowa Zofja Matuszewska — prezeska, mec. Maria Mierzejewska — zastępczyni, Felicja Łożyńska — ekonomka, Alina Radomska — sekretarka, Aurelia Łożanka — skarbniczka. Do komisji rewizyjnej weszły pp.: Kostrzewska Służewska i Ussorowska. Podkreślić należy z uznaniem, że kółko śremskie jest pierwszym, które przed kilku laty zwróciło swą działalność misyjną w kierunku polskich kościołów kresowych, wspomagając je od tamtą rok rocznie hojnymi darami pod postacią bielizny i cennych paramentów kościelnych. Liczne listy dziękczynne duszpasterzy kresowych świadczą chlubnie o użyteczności tej akcji. (śn)

— **Z ŻYCIA MŁODZIEŻY KATOLICKIEJ.** W niedzielę 24 bm. obradowały w Domu Katolickim rady okręgowe K. S. M. żeńskiej i męskiej z współudziałem asyst. okręg. ks. dziekana Michalskiego oraz delegatów związkowych. Nowe zarządy ukonstytuowały się następująco: K. S. M. Z. drh Chałupczakówna — prezeska, Rogdanowska — sekretarka, Danielewiczówna — skarbniczka, Umiecka

Tajemnicze szkielety w ogrodzie

Gniezno (br). Wczoraj w godzinach rannych znaleziono przy przekopywaniu ziemi w ogrodzie p. Tatarskiego przy ulicy Poznańskiej 19/20 pod krzakiem bzu dwa ludzkie szkielety, zagrzebane na głębokości około 15 ctm. Wskutek uderzenia łopatą czaszka jednego ze szkieletów została

uszkodzona, druga znajduje się w dobrym stanie. Szkielety mogły się znajdować w ziemi około 15 lat. Policja wszczęła dochodzenia mające wyświetlić tajemnicę zagadkowych szkieletów.

Zbrodnicza szajka grajków podwórzowych

Michał Wieczorkiewicz i Jan Piekicko, którzy wespół z drugim Wieczorkiewiczem dokonali jako grajkowie podwórzowi około 50 zuchwałych kradzieży.

METROPOLIS

Od piątku, 29 marca b. r.

WIELKI NIESAMOWITY FILM MORSKI pełen grozy a jednocześnie rozśmieszający do łez

NA DNIĘ OCEANU

Victor MACLAGLEN i Edmund LOVE

Szczyt dramatycznego napięcia i komizmu.

Seanse 4,30 — 6,30 — 8,30.

Dziś w czwartek, poraz ostatni — **TAJEMNICE SALONU PIĘKNOŚCI**

(Kórnik) — naczelniczka; K. S. M. M.: drh. Meller, insp. samorządu pow. — prezes, Chojnacki — zastępca, Baraniak — sekretarz, Konieczny — skarbnik, Skotarczak — naczelnik, Paul (Dolsk) — podnaczelnik. Sprawozdania wykazały sprężystą i sprawną działalność kilkudziesięciu stowarzyszeń, zorganizowanych w okręgach. W swych przemówieniach ks. dziekan Michalski zwrócił się z gorącym apelem do młodzieży, aby przedewszystkiem spełniała swą szczytną misję apostołską w duchu Akcji Katolickiej.

— **RZADKI JUBILEUSZ.** Ogólnie znany na terenie naszego miasta dla swej działalności zawodowej i społecznej mistrz krawiecki p. Ignacy Jakubowski cchodził w tych dniach rzadki jubileusz 50-letniej przynależności do miejscowego cechu krawieckiego, przyczem przez 45 lat swego półwiekowego członkostwa piastował godność cechmistrza. Na odbytem z tej okazji uroczystym zebraniu cechu wręczony zasłużonemu jubilatowi w imieniu Izby Rzemieślniczej piękny dyplom radca Izby p. Stanisław Gawroński, podkreślając zastugi jubilata około rozwoju cechu. (śn)

— **KURS MISTRZOWSKI.** Zainicjowany przez Izbę Rzemieślniczą pierwszy miejscowy kurs mistrzowski jest już w pełnym toku. O wielkim zainteresowaniu kursem świadczy liczba uczestników, która podniosła się ostatecznie do 44, w czem jest kilku kandydatów zamiejscowych. Lekcje odbywają się programowo w poniedziałki, wtorki, czwartki i piątki od godziny 18—21 w gmachu szkoły powszechnej. Zakończenie kursu przypadnie w pierwszych dniach maja. (śn)

— **UPOZOROWANY NAPAD.** Inkasent wydziału powiatowego w Śremie p. Andrzej Ratajczak z Radzewic doniósł policji, iż w dniu 25 bm. na drodze do Radzewic został napadnięty przez dwóch nieznanych osobników, z których jeden postrzelił go w ramię. Po odebraniu Ratajczakowi 220 zł. będących własnością wydziału powiatowego w Śremie, napastnicy mieli zbiec niepoznani. W toku dochodzeń policji nasunęły się podejrzenia, że Ratajczak napad upozorował. (kl.)

— **LIKwidACJA KOŁA ŚREMIAŃ.** W uzupełnieniu notatki pod powyższym tytułem wypada nam stwierdzić, iż likwidacja Koła nastąpiła wskutek zarządzenia rektora Uniwersytetu Poznańskiego, dotyczącego likwidacji wszystkich kół regionalnych ośrodków, położonych w pobliżu Poznania. Utworzona komisja likwidacyjna Koła, po zamknięciu agend, przekazała swój majątek na cele fundacji im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu. (ad.)

— **ZEBRANIE PROTESTACYJNE.** W ub. niedzielę Koła Stronnictwa Narodowego pow. śremskiego urządziły zebranie protestacyjne przeciwko pogwałceniu przez Niemców traktatu wersalskiego. (ad.)

Kronika szamotulska

— **Z RADY MIEJSKIEJ.** Na ostatnim zebraniu rady miejskiej w Szamotulach przyjęto protokół z rewizji kas miejskich za miesiąc luty. — Na zjazd Związku Miast w Warszawie postanowiono nie wysłać delegata. Również dokonano wiewrotu specjalnego w budżecie administracyjnym na rok 1934-35 w sumie 7553 zł. Z funduszu odnowienia elektrowni miejskiej przelano do kasy elektrowni na jej fundusz obrotowy 8000 zł. Zgodnie z planem zabudowy miasta nabyło miasto skrawek gruntu 0.00.84 ha celem uregulowania ulicy Polnej przy wylocie ul. Calliera. Resztę punktów porządku obrad uchwalono po myśli propozycji zarządu miasta. (sc)

— **ŚMIAŁA KRADZIEŻ.** W Szamotulach podbiegli do powracającej w ub. piątek z interesu p. Janiny Kuleszanki na ulicy Kościelnej nieznany osobnik, który wydarł p. K. trzymany pod pachą kartonik, zawierający gotówkę w wysokości 479 zł. poczem zbiegł przez płot w stronę cmentarza. Mimo natychmiastowej in-

terwencji policji nie zdołano śmiałego opryska ująć. — Na szkodę hr. Mycielkiego z Gałowa skradziono około 30 ctr. kartofli, przeznaczonych na eksport do sadzenia. (sc)

— **CHÓR KOŚCIELNY.** Chór kościelny w Szamotulach odbył swe roczne walne zebranie na sali Ogniska. Nowy zarząd tworzą pp. Józef Preuss — prezes, Ciesielski — sekretarz, Rebelkówna — skarbniczka, Andrzej Przybylski — dyrektor, Smół i Goździewiczski — lawnicy.

— **LIGA MORSKA I KOLONJALNA.** Ostatnio odbyło się w Szamotulach w Strzelnicy walne zebranie Ligi Morskiej i Kolonjalnej na którym wybrano nowe władze. Zarząd tworzą pp.: inż. Kapszycki — prezes, Edmund Kaniewski i Antoni Sundmann z Grabówca — wiceprezesi, Jerzy Kłos — sekretarz, Kazimierz Waligóra — skarbnik, prof. Kwiekowa, dyr. Peik, rektor Gierszewski, insp. Zieleziński, Kierociński i Fręsko — radni. Komisję rewizyjną tworzą pp. burm. Bartkowski i Kawaler. (sc)

Kronika szubińska

— **Z RUCHU TOWARZYSTW.** W niedzielę, 24 bm. odbyło się w Barcinie w salce parafjalnej zebranie organizacyjne Katolickiego Stow. Młodzieży Męskiej, które zagał ks. prob. Nowicki powitaniem gości oraz delegacji z Pakości i Krotoszyńska-wsi. Zebraniu przewodniczył p. Stanisław Zalewski. Referat o celach i dążeniach K. S. M. M. wygłosił p. dr. Kończal. Jako drugi przemawiał prezes K. S. M. M. z Pakości, p. Skonieczny. Zarząd nowej organizacji wybrano w następującym składzie pp.: ks. prob. Nowicki — asystent kościelny, W. Walczak — prezes, St. Zalewski — wiceprezes, K. Błażyński — sekretarz, L. Cieplich — zastępca, Cz. Kamadulski — skarbnik, Piłajowski — gospodarz F. Chudziński — naczelnik. Komisję rewizyjną tworzą pp.: Fr. Górski, J. Szafranski i J. Łoboda. Do sądu honorowego weszli pp. dr. Kończal, St. Wesolowski i M. Jurek. Do towarzystwa zapisało się 41 członków oraz 4 członków wspierających. Na zakończenie odśpiewano pieśń „My chcemy Boga”. — W ostatnich dniach odbyło się w lokalu p. Skrzypczaka w Barcinie walne zebranie oddziału Zw. Inwalidów Wojennych, na którym wybrano zarząd w osobach pp.: M. Safian — prezes, Ig. Woźniak — wiceprezes, T. Grzeszkowiak — sekretarz, Ig. Sarnowski — zast., T. Reinke — skarbnik, J. Błażejewski — zastępca. (bp.)

— **KRADZIEŻ.** Kolonista Rosenthalowi z Kniei skradziono onegdaj świnie, wagi 100 kg. Sprawcę kradzieży w osobie robotnika Jana Kozłowskiego z Barcina aresztowano. (bp.)

Kronika wągrowiecka

— **TRAGICZNA KLÓTNIA.** Onegdaj wybuchła sprzeczka pomiędzy właśc. domu p. St. Porywałem, a jego lokatorem Ed. Piechowiakiem w Wągrowcu przy ul. Rogozińskiej. Klótnia zamieniła się w bójkę, podczas której Piechowiak poranił ciężko siekierą Porywałę. Pobitego w stanie bardzo ciężkim przewieziono do szpitala powiatowego, sprawcę pobicia osadzono w więzieniu. (wb)

— **ZAWODY.** Gimnazjalny Klub Sportowy „Pentaton” rozegrał ostatnio mecz piłki nożnej z Klubem Sport. państw. seminarjum „Orzeł”. Zawody zakończyły się wynikiem 1:0 na korzyść K. S. „Orzeł”. W najbliższym czasie nastąpi mecz rewanżowy. (wb)

— **KRADZIEŻE.** W tych dniach skradziono na szkodę hr. Hutten - Czapskiego w Smogulcu pow. wągrowieckim konia trzyletniego wartości 600 zł. Policja wszczęła pościg za złodziejami, którzy zbiegli w niewiadomym kierunku. — Do żydowskiego składu Henr. Nochem włamali się złodzieje i skradli rozmaite materiały wartości około 1000 zł. Miejscowy posterunek prowadzi dochodzenia.

— **KINA.** Dźwiękowe kino „Metropolis” w Wągrowcu wyświetla film pod tyt.

„Wielka parada”. Film dla dzieci niedozwolony. Kino objazdowe wyświetla obraz: „Niewidzialny człowiek”. (wb)

— **REKOLEKCJE.** W Wągrowcu odbyły się ostatnio rekolekcje dla pań i panów pod kierownictwem superjora Ojca dr. Monka z Bydgoszczy. Rekolekcyjne nauki odbywały się w Sierocińcu, udział był dość liczny. (wb)

— **Z ŻYCIA L. M. K.** W tych dniach odbyło się w Wągrowcu zebranie informacyjne Ligi Morskiej i Kolonjalnej dla młodzieży pozaszkolnej. Obradom przewodniczył p. Góra, który omówił zadania i dotychczasową działalność Ligi. Referat wywołał obszerną dyskusję, poczem wybrano tymczasowy zarząd, mający wejść w porozumienie z zarządem powiatowym L. M. K. Do zarządu weszli pp.: Daroniówna Nowak, Przyborowska i Przybył. Na tem obrady zakończono.

— **RUCH LUDNOŚCI.** Urząd stanu cywilnego w Wągrowcu zanotował ostatnio 8 urodzeń i 2 zgony. (wb)

— **MANIFESTACJA RELIGIJNA.** Piękną manifestacją uczuć katolickich była ubiegłej niedzieli akademja religijna K. S. M., która odbyła się przy szczerlnie wypełnionej sali. Uroczystość zagał ks. dziekan Filipiak, poczem delegat Centrali z Poznania wygłosił odpowiedni referat o działalności K. S. M. Program uzupełniły produkcje chórowe muzyczne i deklamacje. Publiczność gorąco oklaskiwała wykonawców Akademje zakończono odśpiewaniem pieśni „My chcemy Boga”. (wb)

Upadłość firmy W. Nowakowski i Synowie

Jak się dowiadujemy, wczoraj w południe ogłoszona została upadłość wielkiej firmy przemysłu drzewnego i meblarskiego W. Nowakowski i Synowie w Poznaniu. Przedsiębiorstwo to znajdowało się od dłuższego czasu w trudnościach finansowych, co pewien czas wybuchały w fabryce strajki na tle niewypłacania zarobków robotniczych, zaległości podatkowe i socjalne urastały coraz wyżej, aż wreszcie stosunki te doprowadziły do ogłoszenia na wniosek robotników, upadłości firmy.

Fabryka mebli jest unieruchomiona, natomiast cegielnie, należące do przedsiębiorstwa, nadal pracują.

Zawiadowcą masy upadłościowej zamianowany został przez sąd p. inż. Małecki.

Wypadek samochodowy pod Mogilnem

Mogilno (mm). W dniu 26 bm. na szosie pod Mogilnem, około godz. 10 wydarzył się wypadek samochodowy. Samochód (taksówka) z Trzemeszna p. Burzyńskiego, mijając wóz naładowany mąką, zahaczył o niego i wpadł na przydrożny nasyp kamieni.

Samochód wywrócił się grzebiąc szofera, który szczęśliwym zbiegiem okoliczności odniósł wiele, jednak lżejszych tylko okaleczeń cielesnych. Wypadek chociaż bardzo niebezpieczny nie pociągnął za sobą ofiar w ludziach.

Składki i pokwitowania

W administracji pisma naszego złożono w dalszym ciągu:

Na pomnik Serca Jezusowego: N. R. 10 zł; — razem z poprzednio pokwitowanymi 350,65 z.

DZIAŁ KULTURY I SZTUKI

FRANCUZI, KOWALSKI I CO STĄD WYNIKA?

Czy w rzeźbie francuskiej widać „Paryż”? — Malarstwo radykalne, rzeźba raczej konserwatywna — Dlaczego? — Rzeźbiarzowi doktryna niewiele pomoże — Musi liczyć na samego siebie — Wierusz Kowalski i jego onegdajsze malarstwo — Inny schemat, inna maniera — Rola anegdoty — Prosta i naiwność — Co przynosi teoria i co stąd wynika dla praktyki?

Warszawa, 26 marca.

Wystawa rzeźby francuskiej w warszawskim IPS-ie. Wystawa ta, na której pokazano rzeźby Rodin'a, Bourdella, Despiau, Degasa i in. jest wydarzeniem artystycznym o dużej skali. Rzeźba francuska, więc wywodząca się z tego artystycznego środowiska, które ma dzisiaj prawie wyłączną hegemonję w dziedzinie malarstwa, mogła pokazać rzeźbiarską interpretację tego, co w malarstwie najogólniej nazywa się „Paryżem”. Jednakże w pewnym sensie zawiodła te oczekiwania.

Okazało się, iż rzeźba nie idzie w równoległym szeregu rozwojowym z malarstwem. Nie zobaczyliśmy zwierciadlanego w formach rzeźbiarskich odbicia owych „kierunków” paryskich, których interpretację malarską znamy. Współczesna rzeźba francuska ma charakter zlekka konserwatywny, a w każdym razie w stosunku do modnych kierunków zajmuje postawę raczej wyciekającą i ostrożną.

We wstępie do katalogu słusznie zaznacza ono, że wpływa na to sam charakter sztuki rzeźbiarskiej. Wymaga ona od artysty dużego wysiłku, nawet fizycznego, pociągającego za sobą duże ryzyko dzięki odporności materiału i w skutek tego mniej się nadeje do doświadczeń. Jest jednak także i inna przyczyna tego zjawiska, bardziej bodaj kardynalna.

Oto dzieło rzeźbiarskie, w silniejszym stopniu niż malarstwo związane z naturą — bo jest ekspresyjnym napięciem artystycznego wyrazu, a równocześnie konkretnym trójwymiarowym przedmiotem świata rzeczywistego — mniej pozwala na błagę, choćby najuczestniej uzasadnioną dążeniem do „czystej formy”. W rzeźbie, forma musi zawierać silny i zróżnicowany ładunek psychiczny, jeśli chce być czemś więcej niż konkretną, obliczalną i namacalną formą bryły kamienia, czy brązu. Artysta mniej może liczyć na doktrynę, więcej na samego siebie. Zamiast do doktryny, która stoi poza nim i jest czynnikiem zewnętrznym, sięgać musi do swoich własnych zasobów. I oto rzeźba francuska jest skupiona w sobie, ostrożna i dyskretna, nawet na klasyczny sposób monumentalna i spokojna. Równocześnie zaś pełna głębokiego wyrazu, którego siła i koncentracja, w dziełach tej miary co Rodinowski „Balzac”, czy „Mickiewicz” Bourdelle'a, osiąga wysoki stopień napięcia i wielką skalę. W porównaniu z rzeźbą francuską, malarstwo współczesne wydaje się być przytłoczone doktryną, przez tę doktrynę wycieńczone i zbawowane nią. Trwa ono w gorączkowych poszukiwaniach, ale rozwiązania trapiących je zagadnień wciąż szuka w teoretycznych rozważaniach.

Dlatego też ciekawa była wystawa prac Alfreda Wierusz Kowalskiego, zorganizowana w warszawskiej Zachęcie. Ciekawa, bo pokazała rzeczywistość widzianą poprzez inną manierę — odmienny schemat wzrokowy. Oczywiście maniera ta jest dla współczesnego widza obca, często rażąca. Tem łatwiej jednak można rozróżnić, co w sztuce tego malarza jest manierą epoki, co zaś szczerem spojrzeniem artystycznym. A że jest to maniera inna niż współczesna, przeto może stanowić materiał do porównań i pomoc do wydobycia się z pod manjery współczesnej.

Sztuka Kowalskiego nie jest sztuką wielką, rodowód jej można ściśle wyprowadzić z Monachjum, trąci zaś zlekka nastawieniem rzemieślniczym. Jest fabularna i gawędziarska, niewiele wie o czystej formie, chce opowiadać i cieszyć nie tylko wartościami plastycznymi ale także anegdotą. W zestawieniu z rafinowaną i mądrą sztuką współczesną jest prosta i naiwna. O ile sztuka współczesna płynie w znacznej mierze z teorii, to ta naiwna sztuka Kowalskiego zdaje się płynąć raczej z temperamentu. Teren, który obrała, jest niewątpliwie śliski (owa potężna fabuła stanowić może istotne niebezpieczeństwo) jednak wstępuje na niego z brawurą, a i pod względem wartości formalnych nie daje się współczesnej sztuce zapędzić w

kozi róg. I jeśli współczesny artysta omija tematy przez tamtą sztukę ulubioną, zbanalizowaną i przesyntematyzowaną, to często czyni to może z braku temperamentu i zdobywczego zapału, nie z racyj teoretycznych, którymi się tłumaczy. Woli zastanawiać się doktryną, która jego sztukę wycieńcza i czyni ją zrozumiałą tylko dla wtajemniczonych.

Z tem wszystkim trudno zaprzeczyć, iż współczesne teoretyczne rozstrząsania przyniosły sztuce pewną zdobycz. Dawniej formie przeciwstawiano treść jako fabułę, jako anegdotę. Dzisiaj określa się treść artystyczną dzieła sztuki w ten sposób, że jest ona pewnym układem elementów formy. W ten sposób forma została wysunięta na pierwszy plan, jak istotny cel usiłowań artysty, i została zidentyfikowana z treścią artystyczną. Są to niewątpliwie teoretyczne zdobycze. Ostateczną ich konsekwencją powinno być uznanie za pewnik, iż forma artystyczna dzieła sztuki jest o tyle jego treścią, o ile zawiera w sobie, w sposób nieodwołalny, pewne napięcie psychiczne. Do tego wniosku prowadzi zarówno rzeźba współczesna francuska, jak malarstwo Wierusz Kowalskiego, mimo swych wszystkich braków.

Jan Gralewski.

„STAMPERIA POLACCA”

(Polska placówka piękna we Florencji)

Rzym, 24 marca.

Placówką sztuki typograficznej wysokiej miary, jedyną chyba w tym rodzaju w Europie, jest Tyszkiewiczowska florencka „Stamperia polacca”, znana w Polsce niestety zbyt mało, ale zdobywająca sobie przebojem imię na międzynarodowych wystawach książki we Włoszech, głośna ze swoich druków tłoczonych ręcznie, „antiquo modo”, w oficynie mieszczącej się w dwóch ubikacjach, gdzie pracują dwie tylko osoby: typograf i jedna siła pomocnicza.

Mimo ciężkich warunków, oficyna nie przerwała swej pracy, natchnionej jakimś niedzisiejszym, średniowiecznym iluminatorem i przepiśniwym przypominającym entuzjazmem, pietyzmem, fanatyzmem sztuki typograficznej, która w prawdziwe apostołstwo się przemienia. Wyszły z niej przepiękne druki w języku polskim, włoskim, francuskim i angielskim (między którymi znajdujemy także i samego typografa S. F. Tyszkiewicza opowieść o Florencji z drzeworytami T. Cieślowskiego i „Sonety Krymskie” Mickiewicza w polskim oryginale i osobno w szacie włoskiej z akwafortami i incjalami), wyszedł taki majstersztyk edytorski, jakim było angielskie studjum prof. Cl. Kennedy o rzeźbach Andrzeja Verrocchio w Pistoii (duży tom in folio, 74 str. tekstu, 20 stron oryginalnych dokumentów, 32 tablice z fotografiami) pt. „The Forteguerrri Monument” — teraz przyszła kolej na E. Zegadłowicza poemat „Podkowa na

progu”, ozdobiony siedmioma drzeworytami i winiętami.

Nawet kryzys nie zdołał wstrzymać pokaźnego, choć zaledwie od sześciu lat narastającego, dorobku. W r. 1933 opublikował prasę traktat Cennina Cennini o malarstwie z w. XV-go, przełożony na język polski przez typografa i tłumacza zarazem. Podstawowe to dzieło o technice malarskiej, przełożone na język angielski, francuski i niemiecki, wyszło też w tym sposobie i w szacie polskiej z inicjatywy warszawskiego Tow. Zachęty Sztuk pięknych ze słowem wstępem prof. Adolfa Venturi i wstępem prof. M. Pittaluga z Florencji. Obok tego wydania in 8-o ukazało się inne, nierównie ozdobniejsze, w r. 1934 in 4-o, z iluminowanymi cyonobrem incjalami, z 12 drzeworytami względnie linorytami barwnymi i rysunkami sepją. W tymże tomie znajdziemy kopję św. Hieronima Botticellego, wykonaną mistrzynie srebrnym stylusem. Dodajmy oprawę pergaminową ze złoconiami i wyklejkę podług motywów z obrazów Trecenta — a otrzymamy edycję tak kunsztowną, że wykonanie jej, w oficynie z dwóch ubikacji złożonej, przez typografa i jedną siłę pomocniczą — zakrawa poprostu na bajkę.

W tymże roku opuszcza prasę w 100 egzemplarzach fundamentalna praca o średniowiecznych gminach miejskich we Włoszech, Francji i na północ od Alp pt. „The medieval city-communes”, której autorem jest wybitny specjalista prof. Ottokar z Florencji (cena 3 funty szterl.). Jedenasta książka, to p. Marity De Hutschler uwagi o najstarszych szlacheckich rodach rzymskich („Familles Romaines”) z 24 herbami rytymi przez typografa w drzewie i kolorowanymi gwaszem (50 egzemplarzy po 100 franków). Prawdziwą ozdobą w serji tych druków jest Danteo „Życie nowe” w przekładzie prof. E. Porębowicza, wydane z samym końcem 1934 r. (225 egz. po 15 zł) nakładem samego tłumacza. W naszej, niezbyt jeszcze obfitej co do liczby, ale wcale poważnej jakościowo, literaturze dantejskiej — pozycja to nieposłędna. Wreszcie ukazał się tom poezji obiecującego włoskiego poety P. E. Poesio: „Liriche”.

Zestawiając ten dorobek, złożony z szeregu nie broszur już bibliofilskich, ale pokaźnych, nieraz wielkiego formatu książek, z reguły oprawnych w oficynie albo w pergamin albo w tekturę, szmacianym kartonem obciążoną okładką, wielokrotnie zdobionych w inicjały, zdobniki, drzeworyty starannie dobrane — przyznać musimy, że ta Tyszkiewiczowska florencka oficyna jest poważną placówką kultury polskiej na Zachodzie. Powinna też znaleźć się najdalej idące poparcie. Druki jej, przynajmniej te, które wyszły w języku polskim, powinna posiadać każda poważna nasza biblioteka; nie wyobrażam też sobie rzetelnego u nas bibliofila, któryby choć na jeden Tyszkiewiczowski druk nie mógł się zdobyć. Więc podaje adres: S. Tyszkiewicz, Firenze, via di Camerata 23).

Dr. Roman Pollak.

ŻYCIE KULTURALNE

NAUKA

Walne Zgromadzenie Akademii Umiejętności odbyło się w Krakowie przy licznych udziałach członków ze wszystkich dzielnicowych centrów nauki. Z Poznania przybyli profesorowie Uniwersytetu: Dembiński, Klinger, Kostrzewski, Rutkowski i Wrzosek.

Polski uczonej zagranicą. Prof. Glaser z Warszawy na zaproszenie Towarzystwa Kryminologicznego w Wiedniu wygłosił tam odczyt p. t. „Nullum crimen sine lege” (np).

Warszawskie Tow. Fizyczne odbyło posiedzenie z odczytem prof. dr. M. Wolfke p. t. „Nowe cząstki elementarne materji” (neutron, pozytron, hipoteza „neutrino”).

TEATR

Co przygotowuje Warszawa? Teatr Narodowy wystawi wkrótce „Poskromienie Złośnicy” oraz rittnerowskiego „Głupiego Jakóba”. Teatr Nowy wystawi sztukę Choromańskiego „Człowiek czynny”. Będzie to debiut teatralny autora „Zazdrości i medycyny”. Teatr Polski wznawia Rostrowskiego „Judasz” na jubileusz Solskiego. Teatr Letni zainicjuje nową komedię muzyczną Pawła Schurka „Muzyka na ulicy”.

Pośmiertny Nicodem. W papierach zmarłego niedawno komedjopisarza Daria Nicodemiego znaleziono komedię „La fiamma” („Płomień”). Wkrótce będzie wystawiona.

Teatry Popularne w Łodzi, według doniesień naszego korespondenta łódzkiego (wp), wystawiają „Klub kawalerów” M. Bałuckiego, operetkę H. Zerletta p. t. „Biała czy czarna”, oraz komedię Tadeusza Łopalewskiego p. t. „Aureliu, nie rób tego”. Teatr Ludowy wystawił m. in. dramat L. hr. Starzeńskiego p. t. „Gwiazda Syberji”. Teatr Popularny gościł przez krótki czas artystę teatrów warszawskich Antoniego Fertnera.

MUZYKA

Molier, jako opera. W Trzeście wystawiono operę Felice Lattuada p. t. „Pocieszne wykwińnięcie” o tekście opartym na znanej komedji Moliera.

250-ta rocznica urodzin Bacha będzie obchodzona urzędowo przez Niemcy w Lipsku w dniach 16—24 czerwca.

Charpentier przegrał. Znakomity kompozytor francuski, Gustaw Charpentier, zaskarżył pewną firmę wydawniczą o 50.000 franków odszkodowania. Firma ta wydała mianowicie piosenkę angielską, noszącą ten sam tytuł, co słynna opera Charpentiera „Luiza”. Adwokat Charpentiera twierdził, że z powodu tożsamości tytułów mogą zachodzić nieporozumienia co do autora, na których Charpentier i jego dzieło musiałoby ponieść szkodę. Pierwsza instancja przyznała muzykowi 5.000 franków odszkodowania. W apelacji wyrok zniesiono i ekarę oddalono, okazało się bowiem, że tytuł owej piosenki powstał jeszcze w r. 1900, zatem przed napisaniem „Luizy”, a zresztą nie może być mowy o braniu jednego utworu za drugi.

OCHRONA PRZYRODY

Monografia przyrodnicza Ludwikowa.

Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk wydaje w osobnych zeszytach prace monograficzne o przyrodzie wielkopolskiego Parku Narodowego w Ludwikowie pod Poznaniem. W dziale opracowań botanicznych dr. Feliks Krawiec adiunkt naszego uniwersytetu, zajął się florą porostów i wątrobowców. Dotychczas opisywano szczegółowo tylko rośliny „wyższe” z Poznańskiego; zaledwie mchy doczekały się opracowania. Dr. F. Krawiec rozszerzył znajomość flory tej części naszych okolic; opisał 120 gatunków porostów i 23 wątrobowce, w czem 2 nowe dla Poznańskiego. W dziale zoologicznym p. Jarosław Urbański zajął się fauną wazek, których szereg ciekawych gatunków żyje w lasach Trzebawskich i Ludwikowskich. W opracowaniu znajduje się jeszcze kilka innych monografij. (J. M.)

RUCH REGIONALISTYCZNY

Żywiec w poezji i muzyce. Donoszą nam z Żywca: Odbył się tu regionalny wieczór, poświęcony poezji, muzyce i historii miasta. Fragmenty własnych utworów odczytała znana pisarka, p. Czeska-Maczyńska, wygłoszono kilka wierszy w gwarze żywieckiej, a na zakończenie wykonano kilka melodij góralskich na kobzie. (rg)

VARIA

„Faraon” na filmie. Amerykański reżyser filmowy Cecile de Mille ma podobno przystąpić do realizacji monumentalnego filmu według powieści Bolesława Prusa „Faraon”. (vz)

PLASTYKA I ZDOBNICTWO

„Estetyka światła”. Pod takim tytułem opracował znakomity fotografik Jan Bułhak dzieło z zakresu fotografii i estetyki fotograficznej. Na książkę tę ogłosił autor przedpłatę, w sumie 8 złotych za egzemplarz. Książka wyjdzie najpóźniej na jesieni, a przedpłatę nadsyłać można do 1 lipca pod adresem: J. Bułhak, Wilno, ul. Orzeszkowej 3. Po wyjściu z druku cena książki będzie podwyższona. Zapewne zainteresuje to wszystkich amatorów fotografii i ludzi zajmujących się sprawami estetyki i kultury graficznej. Bowiem książka omawiać będzie tak ciekawe zagadnienia, jak: narodowość w fotografii, twórczość fotograficzną w krajoznawstwie, motyw rysunkowy i malarski, walor jako czynnik wychowawczy, elementy kompozycji, wybór sprzętu fotograficznego, nowoczesny kierunek neorealizmu, rozwój fotografii i wiele spraw mało naogół omawianych w polskiej literaturze z tego zakresu. Książka wydana będzie ozdobnie na 250 stronach z 48 ilustracjami.

Książki nadesłane

„Sprawozdanie z działalności za rok 1934”. Stowarzyszenie Śpiewaków Śląskich. Katowice, 1935.

Jan St. Bystron: „Megalomanja narodowa”. Warszawa, 1935. Tow. Wyd. „Rój”.

W następnym Dziale:

KTO SŁUCHA MUZYKI W WARSZAWIE I JAKIEJ?

przez
prof. Stanisława Niewiadomskiego

Pisma nadesłane

„Nowa Książka”. Zesz. 2. Treść: S. Estreicher: „Odrębność polskiego ohy-czaju”. — Dział sprawozdawczy. — Kromka. — Bibliografia. — Adr. Red. Warszawa. Krakowskie Przedmieście 13.

„Muzyka Polska”. Zesz. V. Treść: Prof. dr. A. Chybiński: „Haendel i Bach”. — R. Palester: „Bach, a współczesność”. — F. Kecki: „Aleksander Zarzycki”. — Dr. J. Freiteiter: „Opera w Radjo — nowem polem pracy dla kompozytorów”. — M. Neuteich: „O muzyce mechanicznej”. — M. Piotrowska: „Kilka uwag o audycjach muzycznych w szkołach ogólnokształcących”. — A. Ludwig: „W obronie bel-canta”. — „Feliks Nowowiejski”. — J. Olcha: „Refleksje”. — Sprawozdania. — Dyskusja i polemika. — Z ruchu muzycznego w Polsce. — Z Towarzystwa Wydawniczego Muzyki Polskiej. — Konkursy i nagrody. — Varia. — Adres Red. Warszawa, Święto-Krzyska 16.

DZIAŁ GOSPODARCZY

O pożyczce inwestycyjnej

Krótki projekt rządowej ustawy, mającej upoważnić ministra skarbu do wypuszczenia pożyczki wewnętrznej, stosunkowo mało zawiera wiadomości o szczegółach tej nowej transakcji kredytowej rządu.

Wiemy jedynie, że pożyczka ta ma opiewać na 200 milionów złotych, a okres amortyzacji ma się rozciągnąć na lat 50. Sumy uzyskane z tej emisji mają pójść „na rozbudowę sieci komunikacyjnej, roboty wodne i popieranie ruchu budowlanego oraz inne inwestycje gospodarcze o znaczeniu ogólnopolskim, tudzież na częściową spłatę lub konwersję innych tytułów długu wewnętrznego Skarbu Państwa”.

Utrzymują się pogłoski, że obligacje pożyczki inwestycyjnej mają opiewać na okaziciela i obrót niemi ma być wolny od wszelkich ograniczeń. Poza to mówi się, że ponoć oprocentowanie nowej pożyczki ma być niższe od oprocentowania Pożyczki Narodowej, ma bowiem wynosić około 5 i pół procent, w zamian za co posiadacze obligacji będą mieć prawo do premii.

Cała suma, osiągnięta z emisji, ma być wydana w ciągu bieżącego roku, gdyż główne plany robót publicznych, na których wykonanie ma pożyczka być przeznaczona, są już gotowe.

Tyle wiadomości, oficjalnych i nieurzędowych, mamy w chwili obecnej. Pozostaje pytanie: jak zareagowała prasa na wiadomość o nowej pożyczce? Nie zamierzamy tutaj cytować opinii pism politycznych, ograniczając się do zanotowania głosów prasy gospodarczej.

Otóż organ Centralnego Związku Przemysłu Polskiego, „Przełęcz Gospodarczą” (str. 199) przypomina, że niejednokrotnie podkreślał potrzebę dążenia do rozwoju różnych form kapitalizacji w Polsce, a nie tylko jednej, najprostszej — wkładu oszczędnościowego. Obecnie, w odniesieniu do nowej pożyczki „Przełęcz” dorzuca, że... „naturalnie, stworzenie dwóch form: wkładu i obligacji państwowej też nie rozwiązuje sprawy”. Smętna uwaga! Organ wielkiego przemysłu ma na myśli leżącą całkowicie odłogiem dziedzinę akcji i obligacji prywatnych, która nie ma żadnego bezpośredniego kontaktu z rynkiem kapitałowym. Różne motywy składają się na to, a m. in. również silne zaabsorbowanie rynku kapitałowego przez potrzeby skarbu państwa.

Nowe władze pomorskiej izby przem.-handlowej

Gdynia, 27. 3.

W dniu dzisiejszym odbyło się w Gdyni plenarne posiedzenie izby przemysłowo-handlowej. Zebranie, przy obecności wojewody pomorskiego, dokonało wyboru nowego prezydium izby. Prezesem izby wybrany został p. Stanisław Tor, dyrektor „Pagedu” (Polskiej Agencji Eksportu Drewna). Z ramienia sekcji przemysłowej do prezydium weszli pp. Dr. Konrad Kasperowicz i inż. Alfred Dziedziul. Sekcja handlowa wybrała pp. dr. Smoleńską Władysławę, Tadeusza Marchlewskiego i Bronisława Kentzera. Sekcję żeglugowo-portową reprezentować będą pp inż. Kollat Feliks i Władysław Czerbo — Rawicz.

Nowy prezes izby odczytał zebrany deklarację, która nie zawierała konkretnych wskazań programowych, a była raczej tylko uroczystym przyjęciem do wiadomości wyboru. Same wybory były czystą formalnością, głosowano tylko na kandydatów, których poszczególne sekcje wysunęły już po uprzednim uzgodnieniu.

Zainteresowane kółka gospodarcze teraz pytają, w jakim kierunku pójdą prace izby, która na tak eksponowanym terenie, jak Gdynia i całe zresztą Pomorze bardzo rozległe ma zadania. Dotąd izba handlowa w Gdyni odznaczała się działalnością bardzo jednokierunkową. Jedynie port, jako miejsce przeładunku, był obiektem zainteresowań izby, mało zrobiono dla przemysłu i handlu w Gdyni, nie pamiętano również o potrzebach najbliższego zaplecza Pomorza. Władze izby, które obecnie ustąpiły, rządziły w okresie, w którym stały się faktem dokonany niekorzystny pod względem gospodarczym posunięcia dla Pomorza i naszej ekspansji na morzu. W Gdyni w okresie tym do szkodliwych rozmiarów rozrosł się etatyzm. Skład osobowy nowych władz izby nie zapowiada wielkich zmian. Zatem jedynie najbliższe poczynania nowych władz izby będą mogły dostarczyć materiału do dyskusji na temat, czy samorząd gospodarczy na tym tak ważnym terenie prowadzi działalność swoją we właściwym kierunku. (p)

„Prawda” łódzka wysuwa postulat, aby roboty drogowe, na którełożyć się będzie z pożyczki inwestycyjnej, wykonywane były przez przedsiębiorców prywatnych. Tych robót nie należałoby — zdaniem „Prawdy” — wykonywać we własnym zarządzie odpowiednich urzędów drogowych, bowiem do-

świadczanie uczy, że „wyrzuca się przy tem pieniądze w błoto”. Zanim dojdzie się z robotą drogową do końca zamierzonego odcinka, początek już jest zniszczony i „przedstawia się nieraz gorzej niż przed rozpoczęciem robót”.

Uwaga słuszna, niemniej mało mamy nadziei, aby postulat doczekał się realizacji — obecnie, w okresie wiary we wszechwładzę i wszechumiejność państwa... Państwo pono wszystko wie i umie lepiej!

KRONIKA GOSPODARCZA

Handel zagraniczny państw bloku złotego

Sekretariat Ligi Narodów opublikował do użytku członków komitetu ekonomicznego studjum na temat handlu zagranicznego państw bloku złotego, a więc Unii Belgijsko-Luxemburskiej, Francji, Holandji, Polski, Szwajcarii i Włoch. Chodzi o obroty handlowe między temi krajami oraz o ich wymianę towarową z trzema największymi państwami, nie należącymi do bloku: Niemcami, W Brytanją i Stanami Zjednoczonymi. Studjum to ma na celu zilustrowanie wymiany towarowej państw „złoty”, na której podstawie mogłaby się rozwinąć bardziej zacieśniona wymiana gospodarcza — np. w formie przewidzianej w protokół, podpisanym w Brukseli 20 października 1934 r. Studjum

podzielone jest w związku z tem na trzy części: 1) handel państw bloku złotego jako całości; 2) rzut oka na stosunki handlowe każdego z tych państw; 3) charakterystyka obrotów handlowych Niemiec, W. Brytanji i St. Zjedn. z państwami bloku złotego.

Z danych, dołączonych do studjum, wynika, że w 1933 r. udział eksportu do innych krajów bloku złotego w globalnym eksporcie poszczególnych państw „złoty” wynosił: dla Belgji 39,9 proc., dla Francji ok. 36 proc. (uwzględniając wymianę z protektoratami i kolonjami, jako wymianę zagraniczną), dla Szwajcarii 34,3 proc., dla Holandji 29,3 proc., dla Włoch 21,9 proc., wreszcie dla Polski zaledwie 20,2 proc.

Zbiory głównych ziemio-plodów w 1934 r.

Główny Urząd Statystyczny dokonał ostatecznych obliczeń zbiorów 5 głównych ziemio-plodów w Polsce na podstawie materiałów, dostarczonych przez zarządy gmin za pośrednictwem powiatowej władzy administracji ogólnej. Zbiory te przedstawiają się następująco (w tys. q.): pszenica 20.803,9, żyto 84.630,6, jęczmień 14.526,1, owies 25.507,3, ziemniaki 334.704,2. W porównaniu do r. 1933 zbiory w r. ub. wykazały następujące zmiany: pszenicy — były mniejsze o 4,3%, żyta — mniejsze o 8,6%, jęczmienia — większe o 1,2%, owsa — mniejsze o 4,9%, ziemniaków — większe o 18,1%. W porównaniu do przeciętnej 5-letniej 1930-1934 r. zbiory żyta pozostały bez zmian, natomiast zbiory innych ziemio-plodów były większe: pszenicy o 2,9%, jęczmienia o 0,5%, owsa o 3,8% i ziemniaków o 8,9%.

Spadek produkcji wszystkich wymienionych ziemio-plodów, jaki zaznaczył się w woj. krakowskim i lwowskim, był częściowo spowodowany klęską powodzi. Posucha natomiast wpłynęła na zmniejszenie zbiorów zbóż w poznańskim oraz w innych województwach. Znaczny spadek zbioru żyta w woj. stanisławowskim i tarnopolskim spowodowany był silnymi uszkodzeniami żyta ozimego podczas trwania zimy. Powierzchnia ta została zarażona i wpłynęła na zwiększenie zbiorów przedewszystkiem jęczmienia jarego oraz owsa i ziemniaków. Znaczny wzrost produkcji wszystkich ziemio-plodów w woj. wileńskim należy tłumaczyć tem, że w 1933 r. województwo to było dotknięte klęską nieurodzaju, szczególnie o ile chodzi o ziemniaki.

PODATKI I OPŁATY

(p) **Wylączenia od ryczałtu w podatku przemysłowym od obrotu.** Izba Przemysłowo-Handlowa w Warszawie komunikuje, że stosownie do postanowień § 2 p. c. rozporządzenia ministra skarbu z dnia 6 marca 1935 r. w sprawie zryczałtowania podatku przemysłowego od obrotu dla drobnych przedsiębiorstw (Dz. U. R. P. Nr. 16, poz. 89) — z osóbród przedsiębiorstw, podlegających ryczałtowi (§ 1 rozporządzenia), wylączone sa od opłaty podatku przemysłowego od obrotu w formie ryczałtu te przedsiębiorstwa, które do dnia 31-go marca 1935 r. złożyła właściwemu urzędowi skarbowemu pisemne oświadczenie o prowadzeniu od początku 1935 r. prawidłowych lub uproszczonych ksiąg handlowych. Ministerstwo skarbu okólnikiem z dnia 24 stycznia 1935 r. L. D. V. 2041/135 poleciło podległym władzom skarbowym, aby wyjątkowo w r. 1935 nie kwestjonowały zapisów, dokonanych od początku roku do daty zaświadczenia uproszczonych ksiąg handlowych, o ile zaświadczenie to nastąpi do dnia 15 lutego 1935 r. — Wystarcza więc dla wylączenia przedsiębiorstwa od obowiązku opłaty podatku w formie ryczałtu, jeżeli księgi uproszczone zaświadczone przed dniem 15 lutego 1935 r.

Z KRAJU

(k) **Niepewny los waluty belgijskiej.** Waluta belgijska, która wykazała katastrofalne wprost osłabienie, wczoraj — jak wykazują wcześniejsze notowania giełd zachodnich — miała tendencję mocniejszą. Inne giełdy wykazały dalsze osłabienie dewizy na Brukselę. Najbliższe dni powinny być decydujące dla dalszych losów waluty belgijskiej, gdyż osiągnięcia spekulacji, grającej na niższe Belgji są już tak poważne, że mogą być stłumione tylko na-

tychmiastową energiczną kontrakcją rządu. W każdym razie wczorajsze kursy zamknięcia giełd paryskiej i londyńskiej będą miały duże znaczenie orientacyjne. Dewiza na Medjolan na giełdach warszawskiej i zurychskiej nieznacznie się wzmocniła, w Paryżu zaś pozostała bez zmiany.

Dewiza na Londyn wydatnie zwyżkowała, natomiast Nowy Jork przy mocniejszej tendencji pozostał w okolicach górnego punktu złota. Inne dewizy poważniejszych zmian nie wykazały.

(k) **Wskaźnik cen hurtowych w lutym r. b.** Ogólny wskaźnik cen hurtowych w lutym r. b. wyniósł 52,2, podczas gdy w styczniu r. b. wyniósł 52,9, a w lutym 1934 r. — 57,6 (podstawa r. 1928 = 100). Wskaźniki cen hurtowych w styczniu r. b. według poszczególnych grup specjalnych przedstawiają się następująco (w nawiasach: pierwsza cyfra — wskaźnik ze stycznia r. b., druga — wskaźnik z lutego ub. r.): Żywność i użytki — 47,0 (48,4 — 53,2); nabywane przez spożywców — 53,8 (56,1 — 60,7). Artykuły rolne krajowe — 41,6 (42,8 — 48,2); sprzedawane przez rolników — 33,5 (33,3 — 38,8); przetwory — 50,0 (52,6 — 57,9). Artykuły przemysłowe — 57,1 (57,2 — 61,8); surowce 54,9 (54,7 — 60,8); półfabrykaty 54,9 (55,0 — 59,7); wyroby gotowe — 61,3 (61,6 — 64,8). Surowce i półfabrykaty przemysłowe — 54,9 (54,9 — 60,2); uzależnione od zagranicy — 41,3 (41,7 — 46,7); skartelizowane — 83,4 (83,4 — 91,0); pozostałe — 47,4 (47,2 — 51,7). Materiały budowlane — 50,7 (50,5 — 52,6). Artykuły nabywane przez rolnika — 68,3 (68,4 — 72,7).

(k) **Wzrost wskaźnika produkcji przemysłowej w lutym r. b.** Obliczony przez Instytut badania konjunktur gospodarczych i cen wskaźnik produkcji przemysłowej wzrósł w lutym r. b. z 59,6 do 62,4, kompensując w ten sposób w znacznej części spadek styczniowy (w grudniu ub. r. wskaźnik wynosił 65,0), który to spadek był wywołany w pewnej mierze przez czynnik przypadkowy — silne mrozy. Wyrobnym został — z pewną nawet nadwyżką — spadek w przemyśle włókienniczym i metalowym. W przemyśle drzewnym wzrost był znacznie silniejszy od zwykłego sezonowego wywołanego wzrostem ruchu w tartakach) Kopalnie węgla zwolniły wprowadzić tempo wydobycia, nie w tym stopniu jednak, jak normalnie w lutym. Zmianę na niekorzyść wykazały jedynie luty żelazne, w których zresztą wzrost produkcji był ostatnio wyjątkowo silny. Wskaźnik lutowy jest o 2% wyższy niż przed rokiem.

(k) **Wzrost wykupionych świadectw przemysłowych na r. 1935.** Ogólna liczba świadectw przemysłowych na rok podatkowy 1935, wykupionych w okresie od listopada ub. r. do lutego r. b. włącznie wyniosła 535 665, z czego na przedsiębiorstwa przemysłowe przypada 167 784, a na handlowe 345 968. W okresie poprzednim od listopada 1933 r. do lutego 1934 r. włącznie wykupiono ogółem 504 945 świadectw, z czego 154 513 przypadało na świadectwa przemysłowe, a 329 511 na handlowe.

(k) **Wybory prezydium Izby Przemysłowo-Handlowej w Warszawie.** W dniu 25. b. m., o godz. 18 odbyło się w siedzibie Izby Przemysłowo-Handlowej w Warszawie zgromadzenie radców Izby, na którym dokonano kooptacji 4-ch radców. Następnie odbyło się plenarne zebranie Izby w nowym składzie. Zebranie zgaił w imieniu rządu wojewoda Jaroszewicz, poczem przewodnicтво objął najstarszy wiekiem radca Izby sen. Evert. Na prezesa Izby wybrano dotychczasowego wieloletniego prezesa Izby p. Czesława Klarnera. Na wiceprezesów wybrani zostali: z sekcji bankowo-ubezpieczeniowej p. Wacław Fajans, z sekcji handlowej pp. Augustaw

Herse i Wacław W. ślicki, oraz z sekcji przemysłowej pp.: Stefan Przanowski i Paweł Minkowski. W końcu zebrania powołano komisję rewizyjną w składzie 5 członków.

(k) **Kartel barwników w Polsce.** Według opinii sfer przemysłu farbiarskiego utworzenie w swoim czasie kartelu producentów barwników anilinowych odbiło się na sytuacji tego przemysłu naogół niekorzystnie. Kartel ten objął, jak wiadomo, producentów polskich i niemieckich z I. G. Farben na czele. Skutkiem powstania tej placówki nastąpiło zaostrzenie warunków kredytowych w postaci skróconych terminów i zmniejszenia skonta za gotówkę. Poza to wprowadzono bardzo ostre rygory za opróżnienie wpłaty gotówki. W najbliższym czasie powstanie ma biuro inkasowe porozumienia, co wydatnie zaostrzy te sytuacje. Obostrzenie kredytów odbija się niekorzystnie na całej produkcji, która odczuwa silny brak gotówki. Farbiarnie otrzymują natomiast jako pokrycie długoterminowe weksle, co pogłębia i tak już ciężką ich sytuację.

(k) **Unormowanie zaległości z tytułu ubezpieczeń społecznych.** W Katowicach odbyło się posiedzenie międzyzbiorowej komisji dla spraw socjalnych. Na posiedzeniu rozpatrzono szereg zagadnień, łączących się z podjętą przez Związek Izb akcją w sprawie zmiany przepisów ustawy scaleniowej. Szczególną uwagę poświęcono projektowi nowej ustawy, normującej spłatę zaległości z tytułu danin i należności prawnopublicznych. Projekt dotyczy zaległości we wszystkich państwowych podatkach bezpośrednich, następnie zaległości we wszystkich samostojnych daninach komunalnych oraz składkach z tytułu ubezpieczeń od ognia oraz składki i opłaty na rzecz instytucji ubezpieczeń społecznych. W wyniku obrad ustalono opinię, iż przepisy przyszłego rozporządzenia wykonawczego normować winny sprawę umarzania zaległości na rzecz instytucji ubezpieczeń społecznych w sposób generalny, co wykluczyłoby potrzebę stosowania systemu indywidualnych podań, nie dającego rękami jednolitego przeprowadzenia akcji zlikwidowania nieściągalnych zaległości.

(k) **Stypendja fachowe.** Z inicjatywy Państwowego Instytutu Eksportowego fundacja Kościuszkowska w New-Yorku uruchamia w najbliższym czasie kilka stypendiów fachowych, przeznaczonych wyłącznie dla osób, pracujących w dziedzinie przemysłu rolniczo-spożywczego, celem pogłębienia ich wiadomości przez roczną pracę w zakładach przetwórczych i naukowo-badawczych w Stanach Zjednoczonych A. P. Zainteresowani mogą zwracać się w tej sprawie do kompetentnych izb przemysłowo-handlowych. (l)

(k) **Upadłość firmy „Balta”.** Na mocy uchwały sądu okręgowego w Poznaniu z dnia 6 marca r. b. została ogłoszona upadłość firmy Bałtycka Fabryka Elementów i Baterji „Balta” Brzeski i Ska z ogr. odp. w Poznaniu. Syndykiem upadłości zamianował sąd inż. Małeckiego Wacława. (AZ)

Z ZAGRANICY

(z) **Zwyczajny budżet angielski na rok 1934/35 wykazuje już nadwyżkę.** Według stanu z dn. 23 b. m., a więc na 8 dni przed końcem roku budżetowego 1934/35 zwyczajne dochody budżetowe W. Brytanji przewyższały już wydatki o 1 664 439 funtów. W związku z tem należy się liczyć, że i bieżący rok budżetowy zostanie zamknięty w Anglii dość poważną nadwyżką. W ostatnich czasach liczone są z nieco gorszym wynikiem gospodarki budżetowej.

(z) **Niewielkie dodatnie saldo bilansu handlowego St. Zjedn. w lutym.** Bilans handlu zagranicznego St. Zjedn. Ameryki w styczniu r. b. wykazał — jak wiadomo — stosunkowo nieznaczne dodatnie saldo, kilkakrotnie mniejsze od nadwyżki eksportu nad importem w styczniu r. ub. Zjawisko to zanotowano również w lutym r. b., kiedy eksport wyniósł 163 milj. dolarów, import zaś 153 milj. dolarów. Spadek dodatniego salda handlu zagranicznego St. Zjedn. przypisać należy stosunkowo wysokiemu poziomowi cen szeregu najważniejszych artykułów amerykańskiego eksportu.

Z WYDAWNICTW

(w) **Dr. Władysław Sowiński: „Prawo handlowe morskie w zarysie”.** Książnica-Atlas, Warszawa, 1935, str. 297. Wyszła ostatnio z druku książka, zawierająca całością kształt stosowanego u nas morskiego prawa handlowego i zestawienie przepisów administracyjno-morskich. W książce tej przedstawione są na tle nowego kodeksu handlowego, kodeksu zobowiązań, kodeksu postępowania cywilnego oraz konwencji międzynarodowych — normy i instytucje, obowiązujące na naszym wybrzeżu morskim i w Gdańsku IV księgi niemieckiego kodeksu handlowego z dnia 10 maja 1897 r. Praca dr. Sowińskiego ze względu na liczne materiały, które zawiera, posiada charakter podręcznika, dającego usługi nie tylko tym, którzy chcą się zapoznać z nauką prawa morskiego, lecz przede wszystkim tym, którzy mają praktyczne zainteresowania w dziedzinie morskiej, a w szczególności w handlu morskim.

Swego nie znacie...

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego”).

Gniezno, w marcu. Wiadomo ogólnie, że człowiek najmniej zna zwykle to miasto, w którym mieszka. Jeździmy z wycieczkami krajoznawczymi do Krakowa, Wilna, na Polesie, czy Huculszczyznę, a nie znamy nieraz najbliższych okolic Poznania. Wielkopolska zresztą ma to do siebie, że niewiele o niej reszta Polski wie. Nie potrafi jakoś zareklamować swoich osobliwości, zainteresować niemi społeczeństwa innych dzielnic, a nieraz i samych Wielkopolan.

W rozmowie z dyr. Kuglinem dowiedziałem się niedawno o bardzo ciekawej, a bardzo mało znanej osobliwości gnieźnieńskiej. Otóż, gdy dzwony katedry oddzwonią Anioł Pański, po krótkiej chwili ciszy, odzywa się jeszcze dziewięćkrotnie uderzenie w największy polski dzwon, Wojciecha. (Jest on większy od wawelskiego Zygmunta, bo gdy tamten waży 100 ctr. — Wojciech 140 ctr.) Ten dziewięćkrotny dźwięk dzwonu — to uczczenie pamięci rycerstwa poległego... pod Cęcorą. Czy wiele ludzi wie o tej pięknej, starej tradycji w Polsce, ba, w Wielkopolsce, w Gnieźnie samem? Przypomnijmy sobie hejnał z wieży Marjackiej, o którym słyszało każde polskie dziecko w wieku szkolnym, a nieznaną wielkopolskich osobliwości wystąpi bardzo wyraźnie. I nie jest to jedyny w odniesieniu choćby do Gniezna przykład.

Wie się o przastarłej katedrze gnieźnieńskiej, początkami swemi łączącej się z wprowadzeniem w Polskę chrześcijaństwa, św. Wojciechem i pierwszymi królami polskimi, ale wie się, ot, mniej więcej; mało kogo zainteresuje ona w takim stopniu, aby się zdecydował na osobiste jej zwiedzenie, na specjalną w tym celu do Gniezna wycieczkę.

Jakiem szerokiem echem odbiło się po Polsce odkrycie w katedrze wileńskiej grobów królewskich: Barbary Radziwiłłówny, królowej Zofii i króla Aleksandra. A gdy przed kilku laty w katedrze gnieźnieńskiej dokonano nie mniej doniosłych odkryć: grobu Dąbrówki, czy też pierwszego arcybiskupa gnieźnieńskiego Radyma, brata św. Wojciecha, grobu bisk. Jakóba Świniki i innych — o tem mało kto poza gronem uczonych wiedział.

Sprawa Wikarów przy kościele Marjackim w Krakowie poruszyła społeczeństwo w całym kraju, a o tem, co się robi koło przyozdobienia, czy ochrony katedry gnieźnieńskiej mało kto wie. Tu dzieje się wszystko po cichu, bez rozgłosu i reklamy i to przeważnie wysiłkiem jednego człowieka, który niestrudzoną pieczę otoczył bazylikę, pracując ją uważając za największą radość swego życia. Tym człowiekiem jest J. E. ks. A. Laubitz, biskup-sufragan gnieźnieński.

Piętnaście lat nieustannej pracy Je-

go w tym kierunku mija w roku bieżącym, bowiem w roku 1920 mianowany został prepozytem kapituły gnieźnieńskiej, a w pięć lat później, po otrzymaniu sakry biskupiej, biskupem-sufraganem gnieźnieńskim. Przez ten czas dużo zostało zrobione dla wzmocnienia i przyozdobienia murów bazyliki. Otoczenie kościoła uległo gruntownemu przeobrażeniu. Nadwątłone mury zostały wzmocnione, a niebezpieczeństwo jakie wyszło na jaw

Kościół św. Jerzego w Gnieźnie
(Fot. W. Nowicki w Gnieźnie)

dopiero w trakcie robót restauracyjnych — usunięte. Gdyby nie zapobiegliwość ks. bisk. Laubitza, mury katedry mogłyby runąć, a katastrofa zrujnowałaby chyba doszczętnie szacowny zabytek.

W ostatnim czasie nieustający w pracy opiekun bazyliki pomyślał o przyozdobieniu świątyni. W ciągu wieków katedra ulegała kilkakrotnym pożarom, a następujące po nich przebudowy niezbyt dodatnio wpłynęły na ogólny wygląd.

Boczne nawy kościoła pokryte są dachem pulpitowym wspólnie z otaczającymi je kaplicami. Od strony północnej ocalała, urozmaicając linję dachu, piękna w rysunku kopuła kaplicy prymasa Potockiego, dzieło Pompea Ferrara, ale od strony południowej zniknęła pod wspólnym dachem kaplica prymasa Baranowskiego.

Dążąc do rozerwania i urozmaicenia tej monotoni ks. bisk. Laubitz postanowił ozdobić dach ustawieniem na jego szczytach kamiennych figur polskich świętych. Zarówno ze względów estetycznych — bardzo zyskuje na tem widok katedry od strony ul. Chrobrego — jak przez wzgląd na symbolikę tej ozdoby — Macierz kościołów polskich w wieńcu wyszłych z łona naro-

du świętych — pomysł to bardzo udany. Wykonanie pomysłu powierzył ks. biskup znanemu artyście-rzeźbiarzowi, Marcinowi Rożkowi, który się z zadania bardzo dobrze wywiązał. Dwa nacie wyciosanych z kamienia, prostych, twardych w linii figur zajęło już swe miejsca na szczytach. Cztery jeszcze szkarpy czekają na wypełnienie. W zewnętrznej wnęce środkowej nawy, ponad figurami świętych ustawiono figurę Najświętszej Marii Panny, dzieło art.-rzeźb. Pajzderskiej.

Kościół św. Jerzego, tuż obok katedry położony otrzymał też niedawno piękne zewnętrzne ozdoby. Na ścianie frontowej umieszczono dwie płaskorzeźby M. Rożka: jedna przedstawia Orła Białego, którego gniazdo według legendy znalazł Lech tutaj w pobliżu, druga — św. Jerzego, walczącego ze smokiem.

Ciekawe prace są obecnie w toku we wnętrzu bazyliki.

Główna nawa zastawiona jest rusztowaniem i, wysoko, pod stropem powstaje piękne dzieło, ku ozdobie świątyni.

Obszerne płaszczyzny między przściami pilastrami, żadnymi ozdobami dotąd niewypełnione, postanowił ks. biskup Laubitz ozdobić płaskorzeźbami. Dzieło to można było powierzyć tylko wielkiemu artyście. A na wynagrodzenie takiego artysty nie było funduszy. Ale znalazł się — dzięki Boskiej chyba dla świątyni łaskawości — znakomity artysta, który bez żadnego wynagrodzenia podjął się wielkiego dzieła. Artysta ten jest zakonnikiem. Ojciec Maria Efreim, z zakonu Kapucynów.

Jest Polakiem, Wielkopolaninem, bo pochodzi z Kcyni, a więc diecezji gnieźnieńskiej. Dotychczas przebywał zagranicą, głównie w Belgii, gdzie zdobył dużą sławę, jako rzeźbiarz. Bardzo bliski przyjaciel ks. kardynała Merciera, wielkiego prymasa Belgji, rzeźbił wspaniały dla niego nagrobek w

katedrze w Malines.

Tego artystę, dzięki wstawianictwu ks. kardynała Prymasa dr. Hlonda, udało się pozyskać do ozdobienia bazyliki gnieźnieńskiej.

Te sześć polichromowanych płaskorzeźb, które już zostały wykończone, dają pojęcie o wysokości wartości artystycznej całego dzieła. Cykl obejmuje 16 płaskorzeźb, przedstawiających sceny z życia św. Wojciecha. Reljef płaskorzeźb niezbyt jest wypukły — 3 cm — ale jego wyrazistość podkreśla wykonywana przez samego artystę polichromja, utrzymana w barwach przyćmionych, jak stare gobeliny. Harmonizuje to z nastrojem całego wnętrza, jego skupieniem i powagą. W dziele tem bazylika gnieźnieńska otrzymuje ozdoby dużej wartości artystycznej, pomnażającej godnie widzenia i zainteresowania cenne jej zabytki.

Ponieważ korespondencja ta mówi o pracy ks. bisk. A. Laubitza, wspomnieć w niej na zakończenie choćby trzeba o diecezjalnym domu rekolekcyjnym. Bo znów tu — bez rozgłosu i krzyku — dużo zostało zrobione. Dom rekolekcyjny rozbudowano, przystosowując do potrzeb, a przy nim dobudowano dużą salę odczytową. W Gnieźnie brak jest naogół dużych sal na zebrania, czy wykłady, a i te, które są, niezawsze można z różnych względów uzyskać. Sala w domu rekolekcyjnym, urządzona estetycznie i nowoczesnie, zapobiega temu brakowi, służąc na zebrania towarzystwom o charakterze społecznym i katolickim.

„Gniezno, to miasto śpiące, miasto przeszłości” — mówi się naogół.

Ale dużo w niem jest do obejrzenia i zwiedzenia. Nietylko z zabytków przeszłości, o których jeszcze wartoby napisać, ale i z tego, co się w niem obecnie robi. Może dla zainteresowania tem ludzi przydałoby się trochę rozgłosu i reklamy. (t. kr.)

Polichromja roślinna w ołtarzu Wita Stwosza

Profesor Uniwersytetu Jagiellońskiego i prezes Państwowej Rady Ochrony Przyrody, dr. Władysław Szafer, ogłosił świeżo w „Acta Societatis Botanicorum Poloniae” (Vol. XI) bardzo ciekawe studjum naukowe p. t. „Polichromja roślinna w ołtarzu Wita Stwosza”.

Uczony autor stwierdza, że polichromja roślinna w ołtarzu Marjackim (w Krakowie) nie różni się zasadniczo od analogicznych dzieł malarstwa doby ówczesnej w Niemczech i w Niderlandach. Nie będąc w żadnym swym szczególe czemś zupełnie nowem i nieoczekiwanem, posiada ona równocześnie pewne swoiste właściwości, w których wyraziła się oryginalna twórczość Wita Stwosza i jego pomocników. Tej oryginalności dopatrzeć się można po pierwsze: w kompozycji całości układu szaty roślinnej ołtarza, — po trzecie: w wyborze kilkunastu gatunków roślin przewodnich, nadających niejako główny ton polichromji, o których przyjąć można, że były malowane według żywych okazów roślin zebranych w Krakowie lub pod Krakowem.

Studjum p. prof. Szafera, luminarza botaniki polskiej, zasługuje ze wszechmiar na specjalną uwagę. (KAP.)

Nowoczesne wychowanie rumuńskiego następcy tronu

Rumuński następca tronu Michał jest już czternastoletnim chłopcem. Król Karol II sam kieruje jego wychowaniem. Stara się dać mu najwięcej sposobności do tego, aby dobrze poznał swych przyszłych poddanych. Książę Michał uczęszcza do trzeciej klasy szkoły średniej. Ma dwunastu małych kolegów, którzy dzielą z nim wszystkie przeżycia. Tych dwunastu kolegów reprezentuje cały rumuński naród: pięciu chłopców pochodzi z rodzin rolniczych; każdy z nich jest z innego okręgu rolniczego, jeden kolega jest synem kupca, jeden synem adwokata, jeden synem profesora, jeden oficera, jeden maszynista na kolei, a dwaj przedstawiają nawet najmniejsze mniejszości narodowe w Rumunii: jeden z nich jest z rodziny saskiej, drugi niemieckiej.

Szkoła utworzona została w ogrodzie królewskiego pałacu i zaopatrzona jest w najnowocześniejsze pomoce naukowe. Doskonale wyposażona jest zwłaszcza sala gimnastyczna, bowiem sport uważa książę Michał za coś więcej aniżeli zabawę. Michał doskonale jeździ na łyżwach, wiośluje, używa nart, gra w golfa itd. Potrafi doskonale kierować autem. Następcą tronu wolny czas poświęca sportowi i muzyce. Przejawia wielki talent muzyczny. Najchętniej gra na fortepianie. Z swym ojcem bierze często udział w różnych uroczysto-

ściach, aby zapoznał się z obowiązkami monarchy.

Dla wszystkich trzynastu uczniów urządził się praktyczne wykłady historii, geografii, geologii. Autocarem wyjeżdża całe towarzystwo do różnych miejscowości, gdzie wykłady te się odbywają. Po powrocie do domu, każdy uczeń musi opracować zadanie, na temat odbytych wycieczki.

Oprócz rumuńskiego i angielskiego języka, którymi włada płynnie, następcą tronu uczy się niemieckiego i francuskiego.

Uczniowie pałacowej szkoły wstają codziennie o godzinie szóstej, przy każdej pogodzie idą pod zimny tusz, sami ścielą sobie łóżka i czyszczą buty. Twarde to wychowanie wojskowe jest przygotowaniem do liceum wojskowego, do którego uczeńszczać będzie następcą tronu po ukończeniu szkoły pałacowej.

Radio watykańskie

Stacja radiowa watykańska należy do najbardziej nowoczesnych i najlepiej wyposażonych technicznie. Sprawia to, że doskonale słychać ją przez cały rok już na trzylampowych aparatach odbiorczych krótkofalowych. Transmisje swoje stacja radiowa watykańska nadaje na falach dwójakiej długości: o godz. 16,30 na fali 19,84 i o godz. 20 na fali 50,26. Audycje te są różnojęzyczne, w poniedziałki po włosku, we wtorki po angielsku, w środy po hiszpańsku, w czwartki po francusku, w piątki po niemiecku i w soboty po holendersku. Co niedzielę o godz. 11 przekazywana jest w świat drogą radiową Msza św. Ponadto w wypadkach ważniejszych wydarzeń nadawane są komunikaty i w innej porze. (KAP.)

Kupują żony na wagę

Na wyspie Cyprze miejscowa ludność oraz Arabowie zachowują i teraz jeszcze dziwne obyczaje, sięgające bardzo odległych czasów. Kandydaci na mężów kupują tam swoje przyszłe żony, przyczem odbywa się to zupełnie inaczej, niż u murzynów afrykańskich, gdzie panuje ten sam obyczaj. Murzyn nabywa swoją przyszłą żonę składając rodzicom jej umówione podarunki, na Cyprze zaś podstawa transakcji jest waga kandydatki na żonę. Im więcej waży, im jest tęższa, tem drożej i wyżej cenią ją rodzice i... nabywca. Niewiasty smukłe i gibkie nie mają wartości na Cyprze i szanse ich zamążpójścia są wręcz minimalne. Tylko otyłe, stukilowe damy mają widoki powodzenia na tej oryginalnej wyspie.

Kobiety w przemyśle i organizacjach Z. S. R. R.

Liczba kobiet zatrudnionych w fabrykach i warsztatach w Z. S. R. R., która wynosiła 3.097.000 w 1930 r., wzrosła w 1934 r. do liczby 7 milionów. W instytucjach badań naukowych pracowało pod koniec 1933 roku 12.500 kobiet. W przemyśle chemicznym tworzą zawodowo wykształcone pracowniczki 22,5 proc. wszystkich zawodowców. W organizacjach wychowania fizycznego zgromadzonych jest 2 miliony kobiet.

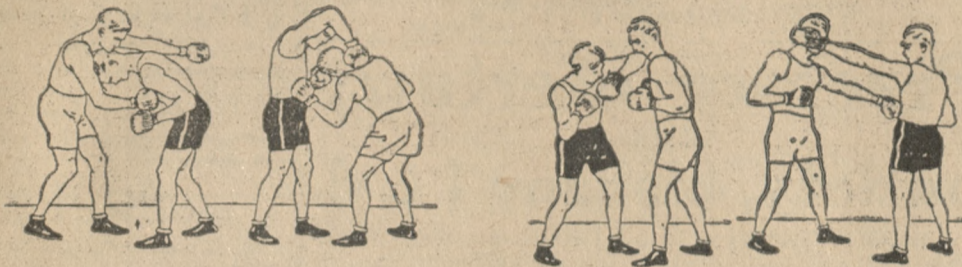

Główna część Bazyliki gnieźnieńskiej
(Fot. W. Nowicki w Gnieźnie)

WIADOMOŚCI SPORTOWE

O przepisach słów kilka

Czy zawsze sędzia jest winien? — Najczęstsze faule

Z lewej zakazane uderzenie głową, z prawej uderzenie pięścią w kark.

Uderzenie łokciem, z prawej cios otwartą rękawicą.

Pięściarskie mistrzostwa Polski przez trzy dni będą emocjonować publiczność. Stoczonych zostanie kilkadziesiąt zaciętych spotkań o zaszczytny tytuł mistrza Polski. Ponieważ startować będą przedstawiciele wszystkich okręgów pięściarskich, sympatje widzów będą rozdzielone; w każdym razie, jak zwykle, i na tych zawodach szowinizmu nie będzie, a brawa otrzymana zawsze lepszy z dwu walczących zawodników. Niejednokrotnie jednak, w czasie zawodów pięściarskich, rozlegają się okrzyki protestów odnośnie sposobu walki niektórych pięściarzy, przyczem krzyki te, grupowe czy pojedyncze, kierują się niejednokrotnie przeciwko sędziemu, rzekomo mało energicznie wkraczającemu i dopuszczającemu do nieprzeprzeganego przepisów przez walczących. W licznych wypadkach jednak krzyki te polegają na nieporozumieniu, spowodowanemu najczęściej nieznaną przez widzów, a zwłaszcza przez sędzię, pewna grupa widzów i naodwrot, a stąd tylko wynikają te nieuzasadnione pretensje pod adresem sędziego.

Jednym z najczęściej zachodzących wypadków jest t. zw. uderzenie po komendzie; by bowiem sędzia mógł całkowicie panować nad przebiegiem walki rozpoczyna się ona, po każdym jej przerwaniu, na komendę „box”, a przerywa się komendą „stop”. Uderzenie po tej komendzie, powoduje upomnienie, a przy trzecim napomnieniu następuje równoczesna dyskwalifikacja zawodnika. Dużo niejasności u ogółu powoduje t. zw. „clinch” czyli „trzymanie” się. W myśl przepisów sędzia nie ma obowiązku osobistego rozdzielania czy rozrywania walczących, a wręcz zakazane jest mu jest przechodzenie między zawodnikami, gdyż sędzia musi mieć walczących w każdej chwili na oku. Do rozdzielania musi wystarczyć sama komenda „break”, po której walczący powinni ustąpić krok wstecz i dopiero potem mogą (już bez komendy „box”) dalej walczyć. I tu niesłucha-

nie komendy czy nie zrobienie kroku wstecz powoduje zasadniczo upomnienie.

Często nieuzasadnione pretensje ma publiczność do przeciwnika w momencie podawania ręki w czasie walki, gdy drugi, nie zważając na podaną rękę odpowiada ciosem. Otóż przepisy wyraźnie nakazują podanie ręki tylko na początku i na zakończenie walki, jako znak, że pięściarze stają naprzeciwko siebie jako przeciwnicy, a nie jako „nieprzyjaciele”; podawanie ręki w innych wypadkach nie jest obowiązkowe i dlatego powinno się go unikać. Dużo niejasności powoduje jeszcze przewracanie walki przez sędziego i przyznawanie zwycięstwa przez techniczne k. o. przeciwnikowi oraz kwestja punktowania. Z najczęściej zachodzących, a zakazanych czynności, wymienić należy następujące: Uderzenie przeciwnika poniżej pasa, obejmowanie, wszelkie podstawianie nogi, uderzanie i pchanie nogą czy kolaniem. Następnie zakazane są wszelkie uderzenia głową, ramionami, przedramieniem, łokciem, dalej otwartą rękawicą, dłońią oraz grzbietem dłoni. Również uderzanie w głowę, kark i plecy zalicza się do fauli. Zrozumiałym jest zakaz stosowania wszelkich zapasów, uwieszania się na przeciwniku i rzucanie nim podczas „trzymania”. Wzbrojone jest wszelkie trzymanie ręki czy głowy, no a tembardziej uderzanie w momentach kiedy się przeciwnika trzyma. Bardzo ostro, bo nawet w złośliwych wypadkach natychmiastową dyskwalifikacja, bywa karane uderzenie leżącego czy kłęczącego na ziemi przeciwnika. U niektórych zawodników często znowu zachodzą wypadki robienia za niskich uników, a więc poniżej pasa przeciwnika, które są również zakazane. Do czynności zakazanych przepisami należy jeszcze zupełnie pasywna defensywa, w czasie której zawodnik skurczony zupełnie zakrywa się całym łokciami oraz rękawicami, uniemożliwiając wszelkie uderzenia, jak również padanie na deski bez utrzymania ciosu.

Dla ułatwienia orientacji w tych najważniejszych zakazanych czynnościach, podamy dziś i dni następne kilkanaście ilustracji, najlepiej uwidaczniających najbardziej charakterystyczne momenty, przyczem na rysunkach, faulującym, jest zawodnik ubrany w czarne spodnie.

Z lewej uderzenie kolaniem w czasie zwarcia, z prawej w plecy.

Pchanie przedramieniem, z prawej trzymanie się lin i równoczesne uderzenie.

Lekka atletyka

P. O. Z. L. A. zdecydował, że wobec nieunormowanych stosunków z Czechosłowacją Heljasz nie będzie startować w międzynarodowych zawodach w Libercu.

Kurs dla sprinterów. Polski Związek Lekkoatletyczny zamierza zaangażować na parę miesięcy zagranicznego trenera, specjalistę w biegach krótkich.

Trener ten poprowadziłby specjalny kurs dla czołowych naszych sprinterów oraz dla najzdolniejszej w tej specjalności młodzieży, a ponadto — byłby kierownikiem specjalnego kursu instruktorskiego. Zrealizowanie tego pożytecznego projektu uzależnione jest od możliwości finansowych. (PAT)

Pięściarstwo

Mylnie ogłoszono wynik finałowy o mistrzostwo Łodzi pomiędzy Pawlakiem i Glubą. Sędzia ringowy, p. Zaplatka, ogłosił zwycięstwo Gluby na punkty. Po sprawdzeniu kartek sędziowskich okazało się, że punktowi sędziowie dali zwycięstwo Pawlakowi, a p. Zaplatka sędziował bez prawa głosu. Tytuł mistrzowski wobec tego przypada Pawlakowi. (PAT)

Obóz kondycyjny dla bokserów śląskich, którzy wezmą udział w mistrzostwach Polski, organizuje Śląski O. Z. B. Do obozu weszli: Jarzabek, Nowakowski, Lizurek, Rudzki, Krawczyk, Białas, Sibok,

Binck, Świrka, Kurka, Gburski, Wystrach i Uherek. (PAT)

Spotkanie Niemcy — Węgry odbędzie się 13 kwietnia w Budapeszcie. Niemcy wystawiają następujący skład od muszej do ciężkiej wagi: Färber, Stasch, Kästner, Schmedes, Murach, Stein, Bernlöhr, Runge.

Piłka nożna

„Legja” poznańska, musi rozegrać przed rozpoczęciem wiosennych rozgrywek, dwa mecze z jesiennej kolejki mistrzostw klasy A. Są to spotkania z „KPW” i „Polonią” leszczyńską. Z „KPW” gra „Legja” już w nadchodzącą niedzielę na boisku ostatniego. 7 kwietnia grać będzie „Legja” z „Polonią” leszczyńską. Wiosenna kolejka mistrzostw rozpocznie się, jak już donosiliśmy, 14 kwietnia.

Z pośród 16 włoskich klubów pierwszej klasy, aż w dziewięćdziesiąt procentów trenerzy zagraniczni w piłkarstwie, a mianowicie — Austriacy i Węgrzy, między innymi — Węgrzy Toth, Feldman, Weiss, Austriacy — dr. Felsner i t. d. Poza tem F. C. Napoli korzysta z usług angielskiego trenera Garbutta. Pozostałe 5 klubów pierwszej klasy posiada trenerów krajowych, rekrutujących się z pośród b. włoskich internacjonalistów.

Różne

Zabawny zakład. A. Kamaryt, gorący zwolennik piłkarskiego klubu AFK Kolina, założył się, że jeżeli klub ten przegra mecz

z praską Slavią, to odbędzie on drogę z Pragi do Kolina (56 km.) na hulajnodze.

AFK z Kolina przegrała we wspomnianym meczu, wobec czego Kamaryt wystartował w środę rano. Na starcie zgromadziło się kilka tysięcy osób. Kamaryt zegnany był przez przedstawicieli obu zainteresowanych klubów piłkarskich i „odjechał” na hulajnodze z Pragi przy ogólnej wesołości widzów.

Kiedy przybył do Kolina obliczono, że jechał on z przeciętną szybkością 15 km. na godzinę.

O poparcie akcji budowy Domu Żołnierza w Poznaniu

Apel Izby Przemysłowo-Handlowej w Poznaniu do kół gospodarczych

Izba Przemysłowo-Handlowa w Poznaniu, jako oficjalna przedstawicielka kół przemysłowo-handlowych swojego okręgu, zwraca się do nich z gorącym apelem do jak najwydatniejszego współdziałania z akcją komitetu budowy Domu Żołnierza w Poznaniu jako tej instytucji, która w znacznym stopniu przyczyni się do ułatwienia pracy w kierunku narodowego i społecznego wyrobienia żołnierza polskiego. Od wyników tej pracy w pierwszym rzędzie zależy sprawność i siła obronna naszego Państwa, około podniesienia której dziś lardziej, jak kiedykolwiek indziej całe społeczeństwo polskie współpracować winno. W pierwszym rzędzie muszą się znaleźć koła przemysłowo-handlowe Wielkopolski, które zawsze dawały chlubny wyraz swojemu patriotyzmowi i należytemu zrozumieniu każdej społecznie pożytecznej akcji.

Dom Żołnierza Polskiego niechaj też będzie wyrazem wdzięczności naszej dla armii, która nam naszą drogą wolność wywalczyła, i pod której ochroną mamy możność w spokoju pracować przy naszych warsztatach.

Niech wszyscy w miarę swych możliwości przyczynią się darami i współpracą do wzniesienia Domu Żołnierza w Poznaniu.

Izba Przemysłowo-Handlowa w Poznaniu:

(—) S. Samulski, prezes,

(—) Dr. St. Waschko, dyrektor.

Konieczność walki

Polska musi walczyć, musi stanąć w obronie swoich dzieci, którym zagraża wróg zacięty. Wrogiem tym jest kryzys gospodarczy i idący za nim głód i nędza. Kryzys dotknął cały ogół ludności: zarówno kupcy, jak przemysłowcy i urzędnicy odczuwają jego klęskę, lecz dobijają on dosłownie tych, którzy, nie mogąc otrzymać znikąd zarobku, giną z głodu.

Poznański Okręg „Caritas”, Podgórną 10a, skupia w szeregach swych członków wszystkich, którzy chcą walczyć z tym wrogiem. Już za 50 groszy miesięcznej składki można zostać członkiem „Caritasu” i dzięki tej drobnej sumie nieść pomoc najuboższym, którzy naprawdę wsparcia od nas są godni.

Witamy wiosnę „Pod Kaktusem”

W sobotę, dnia 30 bm. po zachodzie słońca o godz. 9.30 wiecz. orkiestra 12 osób z zespołem kameralnym, śpiewem, piosenką, parodią, powita wiosnę. Słowicze trele — Polcynówna, pełne wiosnanego nastroju piosenki — Karol Junosza-Szaniawski utalentowany piosenkarz i satyryk, orkiestra Józefa Ihma w tym wieczorze da wyjątkowy program, z udziałem czterech panów o różnych lecz dobranych głosach. Resztę niespodzianek, pl. Wolności 14a.

Jednocześnie zwracamy uwagę na wystawę prac, nadesłanych na Pierwszy Konkurs Grafiki „Kurjera Poznańskiego”. W sali „IKS-u” wystawa obrazów Hrynówkowskiego z Krakowa. Wstęp wolny.

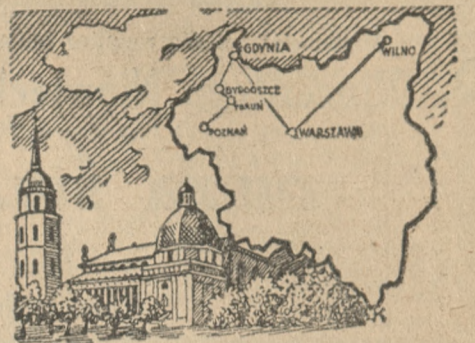
RADJO

Radjo w poszukiwaniu nowych talentów

W dniu 9. i 10 kwietnia br. urządza rozgłoszenia poznańska konkurs wokalny. Do konkursu zgłosiło się ponad 100 śpiewaczek i śpiewaków, zamieszkałych w okręgu rozgłoszeń poznańskiej i toruńskiej. W dniach 2, 3 i 4 kwietnia staną wszyscy kandydaci przed komisją muzyczną, która wyznaczy 10 najlepszych kandydatów do ubiegania się o nagrody.

W dniach 9. i 10. kwietnia odbędą się dwie audycje radjowe, w których wyróżnieni przez komisję sędziowską śpiewacy i śpiewaczki wykonają utwory konkursowe.

Podróż po Polsce

Gdzieś w mgłach płynących z rozległych borów na rubieży Rzeczypospolitej rysuje swe kontury Wilno. I tu docierają i znajdują liczne zastępy klientek doskonałe kosmetyki, a szczególnie chroniący krem „MIAFLOR” i higieniczny puder „LORAN” firmy HENRYK ŻAK, Poznań.

Pg 3170-Z 313

we przed radjostuchaczami. Zależnie od głosowania słuchaczy i opinii jury otrzymają wyróżnieni kandydaci nagrody pieniężne i będą mieć możność regularnych występów przed mikrofonem. Zaznaczyć należy, że lista zgłoszeń została już definitywnie zamknięta.

Czy może kochać bliźniego człowiek, niemający litości nawet dla bezbronnego zwierzęcia?

KOMUNIKATY TEATRALNE

Z Teatru Polskiego

Dziś premiera arcykomicznej krotkoczwili w adaptacji Kazimierza Szuberta p. tyt. „Zmiana dam”, która zainteresowała szerokie koła bywalców teatralnych. Obsadę stanowią czołowe siły naszego zespołu z p. K. Szubertem na czele. Reżyseria R. Zawistowskiego. Nowa całkowita wystawa w dekoracjach i meblach projektu Z. Szpingiera. Jutro po raz drugi „Zmiana dam”. W niedzielę po południu po cenach zniżonych odegrana będzie po raz ostatni „Rozkoszna dziewczyna”, która potem zjeździe zupełnie z repertuaru.

Z Teatru Nowego

Dziś w czwartek, reportaż w 6 odsłonach „Ja to zrobiłam”, który głośnie echem odbił się na scenach zagranicznych, zdobywając rekord powodzenia. — Sądząc z gorącego przyjęcia w Teatrze Nowym przez licznie zbrana publiczność, oczekiwać należy, że sztuka Marcina Głäsera osiągnie długotrwałe powodzenie. — Główną rolę kobiecą kreuje p. Irena Brenocz.

KINO „SWIT”

Otwieramy! Otwieramy!

Św. Marcin 65.

KINO o: pierwszorzędnym dźwięku dobrych filmach, niskich cenach.

Lokal całkowicie przebudowany i odnowiony

KINO duże przewiewne, dobrze ogrzane.

dg 1516/17

Za ogłoszenia i reklamy odpowiada administracja w osobie Antoniego Leśniewicza w Poznaniu.

Rewelacyjny odczyt dla kobiet

medyka Hansa Morawitza z Wiednia.

W Polsce bawi słynny prelegent wiedeński Hans Morawitz, który wygłosił w Warszawie, Łodzi, Krakowie, Katowicach i in. miastach polskich, szereg sensacyjnych odczytów na temat racjonalnej pielęgnacji zdrowia u kobiet, chorobach kobiecych i zapobieganiu im, nowoczesnej higienie kobiet, co wiedzieć się powinno o małżeństwie według metod Dr. Knausa i Ogino, tragedji okresu przejściowego, jak znieść i jakie zabiegi higieniczne należy stosować w okresie przejściowym, niebezpieczne lata, hysterja itd.

Odczyt ilustrowany będzie przezrociami i oparty jest na naukowej wiedzy słynnych lekarzy ginekologów Dr. Knausa (Wiedeń) i Ogino (Japonja).

Hans Morawitz wygłosi na powyższy temat dwa odczyty w języku niemieckim. 1. we wtorek, dnia 2 kwietnia dla kobiet, 2. w środę, dnia 3 kwietnia dla mężczyzn, wieczorem o godz. 8-mej w sali Domu Ewangelickiego, ul. Wjazdowa 8.

Bilety na te sensacyjne odczyty do nabycia w firmie A. Szrejbrovski, ul. Piernackiego 20 w cenie 1,— do 3,— zł (plus ustawowe dodatki).

zg 1078

W pierwszą bolesną rocznicę śmierci, ś. p.
Wincentego Niewieckiego
odprawi się za spokój Jego duszy
msza św.
w piątek, dnia 29 marca o godz. 9 w kościele
św. Marcina, o czym zawiadamia Krewnych
i Znajomych
z g 10 791
żona z dziećmi.

NOWOŚCI WIOSENNE
w materiałach damskich
i jedwabiach poleca
Witalis Kajkowski
ulica 27 Grudnia 5.
Telefon 26-50

**Im wcześniej
tem lepiej!**
Już dziś prosimy
pomyśleć o garde-
robie którą trzeba
chem. czyścić lub
farbować.
Gwarantujemy
staranne wykona-
nie i terminową
dostawę
**Farbiarnia
& Chemiczna Pralnia
Proebstla**
Podgórna 10
Fr. Ratajczaka 34
Dąbrowskiego 12
Strzelecka 1
Kraszewskiego 17
Pg 2 934-12.16

Konwersje
zadłużeni rolniczych przeprowadzamy. Udzie-
lamy porad i orzeczeń co do możliwości kon-
wersji wszelkich zadłużeni rolniczych. — Jako
instruktorzy-specjaliści polecamy się do zawię-
rania układów konwersyjnych w trybie Banku
Akceptacyjnego.
Zg 10 700
Zakrzewski i Stypa Poznań, Wielkie Garbary 8 m. 8
telefon 24-98, od godz. 10—13 i 15—18.

Dobrze i tanio
każdy maluje kt. u nas
farby i lakiery
kupuje.
**Centr. Skład Farb
Piekiary** obok
składu kotłar.
Tel. 32-05
Obsługa ściśle fachowa.
ng 7 517/8

Przetarg ofertowy
La dostawę
odzieży, bielizny i t. d.
Starostwo Krajowe odda na podstawie przetargu ofertowego dostawę odzieży, bielizny itd. dla zakładów Poznańskiego Wojewódzkiego Związku Komunalnego.
Oferty należy składać najpóźniej do dnia 6. IV. rb. godziny 12-tej w południe.
Warunki przetargu ofertowego i dokładne zestawienie potrzebnych przedmiotów wydaje Oddział Gospodarczy Starostwa Krajowego, Aleje Marcinkowskiego 29 (pokój 68).
Poznański Starosta Krajowy
ng 7769 (—) Begale.

POMPY
wszelkiego rodzaju
oraz
weże do wody
poleca
St. Duchowski
Poznań,
Al. Marcinkowskiego 25

OGŁOSZENIA DROBNE
Ogłoszenia wśród drobnych:
1-lamowy milimetr 50 groszy
Znak oferty naprzykład: n 3695, z 21 025, d 1811
i t. d. = 1 słowo.
Drobne ogłoszenia w dni powszednie przyjmuje się do godz. 11.30, w soboty i dni przedświąteczne przyjmuje się do godz. 11.15.

1. KAMIENICE
Administrację
domu przyjmie solidny oby-
watel. Oferty pod „Radny Miejski” do Kurjera Pozn.
zdg 67 878

Wille
ogród, 2-mieszkaniowa, wygodami
blisko śródmieścia, tramwaju —
kupie. Oferty Kurjer Poznań-
ski zdg 69 459

Kamienicę
komfortową Łazarz sprzedam.
Adres Kurjer Pozn. zdg 69 478

Kamienicę
kupie centrum gotówka. Oferty
właścicieli Kurjer Poznański
zdg 69 628

Kamienicę
3 piętrowa, 14 lat bez podatków i
stempla, pryncypalna ulica, mie-
szkanka trzy i czteropokojowe —
komfort. 2 składy, tramwaj —
sprzedaż właściciel. Cena 100 000.
Dochód 12 500. Wpłata 70 000. —
Oferty Kurjer Pozn. zdg 69 785.

Komfortowa
kamienica w Poznaniu, przyno-
sząc rocznie na czysto po po-
traceniu podatków i kosztów, o-
kolo 13 500 zł., okazanie do sprze-
dania za gotówkę. Oferty tylko od
reflektantów na kupno do Kur-
jera Poznańskiego zdg 69 751.

Kamienicę
w Poznaniu, cztery składy —
sprzedam korzystnie. Oferty Ku-
rjer Pozn. zdg 69 811

Domek
nowy ogród, pol. Poznaniem
sprzedam 1200. Zakład fotogr.
Janja, Mosira, pow. at Śrem. —
Rynek 20. — zd 58 593

2. PIENIĄDZ
Sprzedam
Pożyczkę Narodową 50. — za 35.
Łaskawe oferty Kurjer Pozn.
zg 1505

350 zł
pożyczkę na 5 miesięcy, oddam
400. — pod zastaw dobrego zagran-
icznego pianina, względnie innej
rzeczy, solidnym pospiesznie. —
Zgłoszenia Kurjer Poznański
zdg 69 600

Kolektura
loterii państw. przyjmuję wpólni-
ka. Zgłoszenia Kurjer Pozn.
zdg 69 543

3. LETNISKA I UZDROWISKA
Letnisko
w uroczej okolicy nad dużym je-
ziorem
korzystnie na sprzedaż.
Zgłoszenia Agencja Kurjera
Poznańskiego Leszno ng 7769

Puszczkówek
poszukuje 2-3 pokój z kuchnią
na sezon letni. Oferty Kurjer
Poznański zdg 69 525

4. OSOBISTE
Umilkły głośnie dźwięki jazzu,
szal karnawału predko minął, za-
pal do tańca znikł odrzuca na fa-
le wspomnień, wdzięcznie spły-
wał, post nowem hasłem się
otwiera
„na podwieczorki
do Webera!”
ng 6754

6. OZĘNKI
Kawaler
lat 25, przystojny, wzrost średni,
po wojskowości, posłubił kobietę,
która dopomocze do osiągnięcia ja-
kiejkolwiek egzystencji w przed-
siębiorstwie przemysłowym, wiek i
wygląd obywatelnicy. Oferty Kurjer
Pozn. zdg 69 691

Kawaler
lat 26, technik maszynowy, po-
sadtie, przystojny szuka panny.
Cel ma rytmiczny. Oferty po-
ważne fotog. 3 f. Kurjer Poznański
zdg 69 613

7. SPRZEDAŻE
Opony samochodowe
dostarcza
„WUL-GUM“
A. Kwiatkowski, Poznań Wiel-
kie Garbary 8, tel. 18-64. Przed-
stawicielstwo na woj. Poznański-
e, opon gum pełnych i półpneumaty-
ków.

Pirelli.
Posiadamy na składzie opony
„Stomil”, „Michelin”, „Dunlop”,
„Englebert”, „Firestone”, Akce-
sorja, akumulatory, smary olije.
Największy i fachowy zakład
wulkanizacyjny w Polsce.

Protektownia
Nakładamy na zjeżdżone opony
protektory fasonowe i udzielamy
20 000 km gwarancji. Wielkie za-
passy opon używanych wszelkich
rozmiarów. Ceny najkorzystniej-
sze. Zadajcie cenników.
Pg 2938-12.34

Waga
decymalna 500 kg 50. —. Poczto-
wa 29, m. 6. — zdg 69 213

Szkló
okienne ogrodowe lustra, kit
szklarski, miotawy najkorzyst-
niejszej „Patria” Hurt. szklia. Wąły
Zygm. Angus a 1 — zg 1454

Parkietowe posadzki
dostarcza solidnie i fachowo zna-
na firma
Koraszewski i Marweg
Poznań, Plac Wolności 14a.
zg 1156/7

Okazyjny skład
Wielka 21 sprzedaje
**jadalnię, sypialnię,
gabinety**
męskie wszelkie inne meble oży-
tu domowego — biurowego.
n 6751

Meble
najtaniej poleca
Baranowski
Poznań Podgórna 13.
Pg 2901/2

Samochód
mały 3 osob. gotowy do jazdy
sprzedam. Zarembo, Górna Wil-
da 51. — zdg 69 342

Maszyina do pisanja
biurowe i
kufereczkowe
„Continental”
Triumf techniki. Jakość niedo-
ścigniona. Przedstawicielstwo:
Przygodzki, Hamet i S-ka
Poznań Sew. Mielżyńskiego 21.
Tel. 21-24. — nr 7657

Parcele
Debiec, Wilda pod wille, kamie-
nicę sprzedam. Zarembo, Górna
Wilda 51. — zdg 69 343

Minerwa
limuzyna dobrym stanie 1300 zł.
Zgłoszenia Kurjer Pozn.
zdg 69 370

Gospodarstwo
Poznań (Hó vas dom willowy
pieciopokojowy, zabudowania go-
spodarcze ogród 50,00 m² sprze-
damy zaraz. Zgłoszenia Kurjer
Poznański zdg 69 367

Salonik
Biedermeyer czechot inkrus-
towany, obrazy Pautsch, Augu-
stynowicz, Hynytkiwicz, bar-
dzo tanio. Zgłoszenia Kurjer
Poznański zdg 69 369

Samochód
ciężarowy Ford 2½ tonnowy —
malo używany sprzedam tanio.
Zgłoszenia Kurjer Poznański
zdg 69 368

Futro
karakulowe, srebrzyste, wysoka
figurę okazjnie sprzedam. Zgło-
szenia Kurjer Poznański
zdg 69 366

Gramofony
płyty. ceny najniższe F. Baloń
Poznań, ul. 27 Grudnia 3 (w po-
łowcu). — dg 1416-17

Rowery
męskie 105.—, 5
ballon 115.—, 5
lat gwarancji tyl-
ko firmie Nowa-
czyk, Poznań, G.
Wilda 30.
dg 1401/2

5 mórg buraczanej
budynki maszyny. nowe, przy
Jarcinie 5 700, wpłaty 5 000. —
Otreba, Jarcin, Kilińskiego 2.
zdg 68 932

Centralny Magazyn Mebli
Marjan Buś
św. Marcina 59
Wielki wybór. Przystępne ceny.
ng 6788

**Urządzenia domowe
jadalnie — sypialnie**
oraz wszelkie meble używane
sprzedaje Woźna 16 Nowy Dom
Komisowy ng 6750

Dom
3 morgi zaraz sprzedam. Wiktorja
Patersek, Cielec, pow. Jarocin.
ng 7764

**Plaszcz damskie, swe-
try, bluzki, spódniczki,
bielizna, pończochy**
poleca najtań-
S. Cichocki
Wrocławska 5/6 — dg 1442

Skład
spożywczy towaram, urządzeniem
sprzedam. Górna Wilda 38.
zdg 69 700

Koń
wałach. Wielkie Garbary 7.
zdg 69 633

Szewska
Singera — cylindrowa, latkowa
sprzedam. Poplińskiego 3 — 3.
zdg 69 730

Bernardyn
plekny okaz, czysta rasa, 1½-
roczny okazjnie do sprzedania.
Drogerja Edmund Lissowski, —
Piotrków Kul., pow. Nieszawa.
zd 69 587

Skład
urządzone, środki nie na każda
branżę tanio, zwrot kosztów. —
Powód wyjazd. Adres Kurjer
Poznański zdg 69 748

Rower
sprzedam lub zamienie na gramofon.
Kanałowa 13, m. 3.
zdg 69 741

Skład
towarów krótkich przy St. Ry-
nku sprzedam. Oferty Kurjer Poznański
zdg 69 720

Pianino
wypożycze lub sprzedam. Stroma
24, Gerlach. — zdg 69 761

Na wiosne
kapelusze
Goeperta,
w wielkim wyborze w firmie
Józef Pluciński,
Pocztaowa 2. — ng 6771

Trójwalcówkę
granitowa do marcepanu sprze-
dam. Długa 3, mieszkanie 9.
dg 1593

Brylanty
złoto, srebro kupuje i płaci naj-
wyższe ceny
W. Kruk,
jubiler, Poznań, 27 Grudnia 6.
dg 1512

Brylanty
wagi przeszło 6 karatów, prima
jakości, duża taca srebrna poleca
okazyjnie
W. Kruk,
jubiler, Poznań, 27 Grudnia 6.
dg 1513

Pianino
pierwszorzędne, krzyżowe, zagran-
iczne. Marcina 15 — 5.
zdg 69 756

Skład rzeźniczy
dobrze zaprowadzony, śródmie-
ście, przyległemu obszernemu war-
sztatem, pięknym trzypokojowym
mieszkiem zaraz na sprzedaż.
Adres wskaże Kurjer Poznański
zdg 69 713.

Sprzedam
prawo fabrykacji zastrzeżonej
marki zakresu wódek. Ikkierów i
napoi bezalkoholowych, bardzo
pożądanych. Zgłoszenia Kurjer
Pozn. zdg 69 780

Meble kuchenne
wprost wytwórni najkorzystniej
sprzedaje Kopiecki, Piaskowa 3.
zdg 69 774

Skład
nabiału, pokoiłk, tania dzierżawa,
sprzedam. Górna Wilda 56.
zdg 69 768

Dodatki do ubrań
najtaniej największy wybór —
Andrzejewski,
Szkołna 13. — dg 1344/5

Maszyina do pisanja
małe i duże nowe i uży-
wane największy wybór —
najniższe ceny —
Gwarancja. — Skóra
S-ka Poznań, Aleje
Marcinkowskiego nr 23.
ng 6889

Lampy
elektryczne, stylowe najtaniej
wprost z wytwórni. Masztalar-
ska 7. — dg 1525

Meble używane
sypialne, jadalne, gabinety
kuchnie, lustra lampy najtaniej
Dom Komisowy, Wroniecka 6/8.
ng 5930

Skład kolonjalny
pewna egzystencja, stała kliente-
la, ładne mieszkanie, maglem
ruchliwej ulicy sprzedam. Oferty
Kurjer Poznański zdg 69 233

Skład
mebli dobre prosperujący z po-
wodą choroby sprzedam z towa-
rem za 8 000 zł. Oferty Kurjer
Poznański zdg 69 094

Skład
kolonjalny z maglem mieszka-
niem śródmieściu sprzedam —
spiesznie. Oferty Kurjer Pozn.
zdg 69 453

200
Pożyczki Narodowej sprzedam.
Oferty Kurjer Pozn. zdg 69 504

Okazyjnie
kompletna sypialnie debową —
oraz sypialnie antyczna, całosci,
częściowo. Ostroroga. Zakret 13.
m. 3. — zdg 69 433

Powózek
półkryta, 6 osobowa, dobrze
utrzymana, — na patentowych
osiach, sprzedam korzystnie. —
Zgłoszenia Kurjer Poznański
zdg 69 472

Wózek
dziecięcy sprzedam. Rybaki 1,
skład węgla. — zdg 69 480

Wózek
biały, spacerowy. Szewska 9, m.
10. — zdg 69 637

Lampa
wisząca, 3 ramienna. Chwalisz-
wo 24, Jaroszyk. — zd 69 635

Gramofon
szafkowy z płytami, radio-odbior-
nik 5-lampowy, sztućce 5-strzało-
wy sprzedam. Adres wskaże Ku-
rjer Poznański zdg 69 620

Pianino
zagraniczne tanio. Sw Józefa 2
— 4 — zdg 69 624

Skład
z mieszkaniem na sprzedaż. De-
biec, ul. Lipowa 14. — zdg 69 623

Plaszcz męski
letni, wzrost średni sprzedam. —
Przemysłowa 27 — 8.
zdg 69 547

Maszyina do pisanja i liczenia
najkorzystniej
Kochanowicz i Ska
Ratajczaka 14.
Pg 2 933-11.58

Skład kolonjalny
z towaram, mieszkaniem, z po-
wodą śmierci tanio sprzedam. —
Adres Kurjer Pozn. zdg 69 651

Elektrolux
do skurżania, nowy, sprzedam
tanio. Półwiejska 15, m. 3.
zdg 68 634

4 konie
wóz resorowany dla piekarza,
ogrodowego, handlarza, tanio
sprzedam. Dąbrowskiego 140
portj. 2034

„Tatra”
samochód 2 cy indrowy, limuzyna,
bardzo ekonomiczna do 8 L na 100
km, 4 osobowa po remoncie na
sprzedaż, cena 1 400 zł lub zamie-
nie na motocykl. Oferty Agen-
cja Kurjera Pozn., Wrońska 9,
Pozn. 28. — ng 7759

Tanio
sprzedam sypialnie i kuchnie do-
brym stanie. Oferty Kurjer Poznański
zdg 69 596

Lózczecko
nowoczesne. Marcina 3—10.
zdg 69 518

Wózek
dziecięcy Konkon. Klasztorna
6, m. 4. — zdg 69 707

Skład
kolonjalny mieszkaniem, dobrze
prosperujący, ruchliwy sprzedaż.
Marszałka Focha 39, mieszkanie
17. — zdg 69 670

Blüthnera
skrzydło (Allquot) sprzedam lub
zamienie na pianino. Oferty Kur-
jer Poznański zdg 69 676

Dobra egzystencja
Od 45 lat istniejący skład dewo-
jny sprzedam powodą śmierci.
Wodna 1. — zdg 69 580

Tanio
maszyina do pisanja Underwood,
szeroka biurko, fotel, rezal gar-
deroba. Ratajczaka 20. Przybyło-
wicz. — zdg 69 801

**28 marca
30 marca**
wvjatkowe ceny na — Serwisy —
Alpake — Wyprawy — Hurtow-
nia Porcelany, Wroniecka 24 —
(tylko podwórce). — zdg 69 815

Gabinet
pokój męski gobelin także cze-
ściowo tanio, Ul. Polna 21, m. 4.
zdg 69 535

Piec
kapielowy, wesoły tanio. Matej-
ki 11, warsztat. — zdg 69 554

**Serwisy kawowe
Garnitury — rmywaln.
Szklanki — K-liszki
F-a C. Ratt,**
27 Grudnia 4. — zdg 69 528

10. MAJATKI
Majątek
kupie 500—700 mórg bliżej Po-
znania. Wysoka wpłata. Opis do
Kurjera Pozn. zdg 69 670

11. KUPNA
Złoto
srebro, brylanty, kwity lombard-
owe kupuje „Occasion”, Fran-
szczyński, Aleje Marcinkowskie-
go 23. — zdg 68 199

Domek
blisko Poznania, wpłaty 4—5000
kupie. Oferty Kurjer Pozn.
zdg 69 451/52

Złoto
srebro, kwity lombardowe kupi-
je, najwyższe ceny płaci „La
mus”. Strzelecka 1.
Pg 2923-53.450

Srebro
ciężkie 6 osób kupie. Oferty z po-
daniem ceny Kurjer Poznański
zdg 69 350

Perski dywan
duży kupie. Oferty Kurjer Poznański
zdg 69 247

Włósa konskie
czarne z ognia w każdej ilości
kupie. Oferty Kurjer Poznański
zdg 68 692

Okazyjny
skład Wielka 30, sprzedaje ku-
pie wszelkie urządzenia domowe
— biurowe ng 6717

Złoto
srebro, brylanty, kwity lombard-
owe kupuje „Occasion”, Fran-
szczyński, Poznań, Aleje Marcinc-
kowskiego 23. — zd 66 200

Torflarke
na cały sezon potrzebuje zaraz.
Warunki wypożyczenia podaj
Kurjer Poznański zdg 69 309

Tanio
szafe biblioteczną, tapczan, duży
dywan, wannę emalowaną, piec
węglowy. Oferty opisem ceną
Kurjer Poznański zdg 69 434

Radjo
prądu zmiennego 3-lampowe no-
woczesne tanio kupie. Oferty
Kurjer Poznański zdg 69 447

Używany
lecz w dobrym stanie kocioł pa-
rowy jedno- lub dwuscienny o
pojemności conajmniej 600 litrów
kupi za gotówkę firma Poels i
Co, Tama Garbarska 9, telefon
36-22. — zdg 69 709

„Bratnia Pomoc” S. S. S. U. P.
Wydział Gospodarczy rozpisuje
przetarg na dostawę
miesa do Kuchni Akademickiej.
Oferty należy składać do 15. 4. 35
w zamkniętej kopercie na ręce
Kierownika Wydziału Gospodar-
czego, Poznań, Wąły Leszczyń-
skiego 6. — zdg 69 440

Gablotkę
oszklną (towarów krótkich) kupi-
e. Oferty Kurjer Poznański
zdg 69 439

Rower
używany, dobry. Skryta 11, An-
ders. — zdg 69 330

Pianino
używane kupie zaraz. Oferty Ku-
rjer Pozn. zdg 69 786

Kupie
używane grzejniki (radiatory) do
centralnego ogrzewania. Oferty
Kurjer Poznański zdg 69 594

Piec kapielowy
cylindrowy na weciół kupie. W.
Kajkowski, św. Marcina 10.
zdg 69 733

Kolonjalke
kupie tanio mieszkaniem lub
próżny skład. Oferty Kurjer Poznański
zdg 69 646

Stoliki
marmurowe oraz maszyina do
drzewocno kupie. Cukiernia „Cris-
stal”, Bydgoszcz, plac Wolności.
ng 7762

Piec
westfalski kupie. Oferty Kurjer
Poznański portj. 2033

Składu
pewna egzystencja, branza obojętna poszukuje kupiec przy wplacie 3 000 ewentl. nadwyżka wkrocze. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 69 668

Przetarg na dostawę
pierzyna do Kuchni Akademickiej. Oferty należy składać do 15. 4. 35 w zamkniętej kopercie na ręce Kierownika Wydziału Gospodarczego Poznań. Wąły Leszczyńskiego 6. zdg 69 442

12. DO WYNAJECIA

Pięciopokojowe
odnowione, I. piętro, wolne. Długa 3, mieszkanie 9. dg 1501

Dwupokojowe
słoneczne, przy ul. Wileńskiej, róg Komandorji, wdzierawie. Zgłoszenia Górna Wilda 45, mieszkanie 6. dg 1511

7, 6, 5, 4 i 3
pokojowe mieszkania, biura, składy w każdej dzielnicy wskaże "Domus". Plac Wolności 14, Informacje bezpłatne. zdg 56 169

Czteropokojowe
komfortowe Solecz, pewnemu płatnikowi. Oferty Kurjer Poznański zdg 69 429

Sześciopokojowe
słoneczne tanio. Focha 72. zdg 69 475

Dwupokojowe
pierwsze piętro, 55 zł. Ostrówek 10, dozorca. zdg 69 696

6-pokojowe
Działyńskich 111. 150.-

5-pokojowe
Wielka, IV, 100.-

5-pokojowe
Pocztowa I, 150.-

Duży warsztat
Garbary, róg Dominikańskiej, sutereny, 70.-

2-pokojowe
Rynek Wileński, II, zgóry 500 zł. Zgłoszenia — Mielżyńskiego 23, m. 12. zdg 69 789

Meble
przedam z objeem dwóch pokoj, kuchni. Jeżyce, Bukowska 23, parter. zdg 69 788

Pokój
kuchnia, peryferje. Mickiewicza 17 — 4. zdg 69 739

Czteropokojowe
komfortowe Solecz, Podolska 14. zdg 69 718

Pokój
kuchnie, umeblowane oddziaływanie. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 69 714

Pokój
kuchnia, wynajmie gospodarz. — Adres Kurjer Poznański zdg 69 753

5
3 komfort Jeżyce, 3 centrum — wskaże Świercz. Słowackiego 27. zdg 69 721

Jednospokojowe
czwarte piętro, słoneczne. Chelmońskiego 13. zdg 69 767

3 pokoje
kuchnia, łazienka, 75.00 miesięcznie rok zgóry, remont 300.— zł. Zł. Zł. Bramka 5a. zdg 69 573

Willa
pięciopokojowa, ogród, Aleja Szlagowska 4, objeem 16—18. zdg 69 527

Puszczykówko
poszukuje 2—3 pokój z kuchnią na sezon letni. Oferty Kurjer Poznański zdg 69 525

13. SZUKA MIESZK.

Trzypokojowe
łazienka centrum, wprost gospodarza poszukuje pewny płatnik. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 69 646

Pokoju
kuchni słoneczne rok zgóry. — Oferty Kurjer Poznański zdg 69 690

Właścicielka realności
szuka w górnej części miasta 4-pokojowe, komfortowe mieszkanie I lub II piętro. Pośrednicy wykluczeni. Oferty Kurjer Poznański zdg 69 454

2-pokojowe
mieszkania, możliwe centrum dla starszego małżeństwa na stałe posadzie w firmie R. & C. Kaczmarski Nowa 3, poszukiwane od 1. 4 wprost od gospodarza. Oferty Jackowskiego 39, m. 5. zdg 69 448

2—3
pokojowe, słonecznego mieszkanie, elektrycznością, łazienka, — tylko w dobrym domu i dzielnicy poszukuje pewny płatnik. — Oferty z podaniem ceny i pietra do Kurjera Poznańskiego zdg 69 500

Mieszkanie
pokój kuchni lub przynajmniej z używaniem kuchni poszukuje małżeństwo z 1 dzieckiem, czynsz zgóry, okolica Jeżyce. — Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 69 734

Dwu
pokój z kuchnią poszukuje urzędnik, pół roku zgóry. Oferty Kurjer Poznański zdg 69 469

Państwowy
urzędnik poszukuje komfortowego 5—6 pokojowego mieszkania nie wyżżej piętra, śródmieściu. Jeżyce. Oferty Kurjer Poznański zdg 69 480

3—4
pokojowe mieszkania poszukuje inżynier. Oferty Kurjer Poznański zdg 69 763.

Pięciopokojowe
bliżej centrum do drugiego pietra poszukuje. Oferty Kurjer Poznański zdg 69 503

15. POKOJE UMEBL.

Grotgera
14 — 3. zdg 68 551

Jeden
dwnosobowy inteligentnym. Kanalowa 3, mieszkanie 2. zdg 69 211

Pokój
umeblowany z elektrycznością od 1 kwietnia. Aleje Marcinkowskiego 1, m. 8. zdg 69 321

Stroma
26 — 5. zdg 69 300

Frontowy
Śniadeckich 9 — 10. zdg 69 279

Pokój
Maleckiego 12—13, godz. 18—20. zdg 68 656

Kulturalnym
elegancki, Ogrodowa 10—4. zdg 69 460

Mlyńska
12 — 5. zdg 69 458

Balkonowy
Wierzbicę 3, m. 7. zdg 69 449

Pokój
małżeństwu. Grobla 17 — 7. zdg 69 422

Komfortowy
jednemu, dwóm, Focha 32, m. 14. zdg 69 432

20.—
pokoik. Mostowa 37, m. 8. zdg 69 505

Dwuosobowe
czyste. Zielona 3 — 5. zdg 69 510

Jedno, dwnosobowy
utrzymanie. Matejki 39, m. 7. zdg 69 511

Panu
wszelkimi wygodami. Mylna 15, m. 19 (Jeżyce). zdg 69 512

Frontowy
panom. Pocztowa 11, m. 11. zdg 69 544

Małżeństwu
Matejki 38, II., lewo. zdg 69 515

Matejki
68, m. 3. zdg 69 437

Dwuosobowy
Skryta 10 — 1. zdg 69 426

Kochanowskiego
5, m. 9. zdg 69 467

Dwuosobowy
czysty, elektr. solidnym paniom. Łazarz, Strusia 8, m. 4. zdg 69 477

Pokój
Wielkie Garbary 6 — 5. zdg 69 481

Jedno.
dwnosobowy, dobrem utrzymaniem. Ratajczaka 15, m. 3. zdg 69 482

Pokój
przy Ryнку Łazarzskim, ul. Jeżkiego 2, m. 15, wysoki parter. zdg 69 485

Dwuosobowy
od 1. 4. Poznańska 42, m. 13. zdg 69 486

Jasna
8 — 2, miły ewentl. utrzymaniem, tanio. zdg 69 497

2
panom. (małżeństwu) pokój — front, I. ptr, elektr. używaniem kuchni. 1. 4. Górna Wilda 51, m. 3. zdg 69 445

Jednospokojowy
Ratajczaka 12, m. 10. zdg 69 572

Frontowy
Marcina 5, m. 11. zdg 69 751

Jedno.
dwnosobowy. Rynek Łazarzski 1 — 18. zdg 69 570

Ładny
niekrepujący Szynerska 3 — 13. zdg 69 569

Dwadzieścia
małżeństwu, samolnym. Sapieżńskiego 3, III., Brylski. zdg 69 567

Czysty
miły 1. 4. Półwiejska 38a, Sollich zdg 69 566

Dąbrowskiego
9/11 — 8, umeblowany, słoneczny, czysty frontowy. zdg 69 598

Panu
słoneczny. Ogrodowa 15, m. 5. zdg 69 597

Pania
na wspólny. Szwaiańska 13, m. 3. zdg 69 638

Cieszkowskiego
6 — 6. zdg 69 632

Jedno.
dwnosobowy. Wąły Królowej Jadwigi 2—3 zdg 69 631

Dla pań
słoneczny, frontowy I. blisko Zamku, Towarowa 21a 10. zdg 69 622

Kręta
6—1 wysoki parter, wygodny jednow-dwuosobowy. zdg 69 629

Dla urzędnika
dobrem utrzymaniem. Działyńskich 6, m. 10. zdg 69 626

Duży
elektryczność, 1 osoba lub bezdzietne małżeństwo — używanie kuchni. Św. Wojciech 26, m. 37. zdg 69 692

Pokój
niekrepujący zaraz. Mlyńska 3 m. 13. zdg 69 621

Rzeczypospolitej
4 m. 5. frontowy. zdg 69 617

Niekrepujący
utrzymaniem, Wrocławska 30—7. zdg 69 609

Działyńskich
2 — 7, czysty, słoneczny, frontowy. zdg 69 600

Przyjezdny
najtaniej. Mlyńska 12 a, mieszkanie 9. zdg 69 688

Niekrepujący
słoneczny, elektryczność, pierwszego. Długa 18 — 10. zdg 69 682

Próżny
pokój duży na biuro. Plac Sapieżniński 4, m. 4. zdg 69 787

Pocztowa
33, m. 10, niekrepujący, dwnosobowy, słoneczny. zdg 69 783

Pokój
elektrycznością panu. Czesława 7, — 5. zdg 69 593

Pokój
kuchnia, umeblowane, elektryczność. Szamarzewskiego 27, — m. 15. zdg 69 750

Dwuosobowy
(utrzymaniem). Dominikańska 7, m. 8. zdg 69 740

Pokój
Szamarzewskiego 13/15, m. 7, — parter. zdg 69 738

Pokoik
Słowackiego 39 — 9. zdg 69 719

Pokój
Woźna 18, m. 17. zdg 69 717

Niekrepujący
elegancki, słoneczny. Skarbowa 14 m. 7. Pz 3171-54.103

Kwiatowa
9 m. 12. zdg 69 758

Biuro
próżny, frontowy, uży. Marcina 15 — 5. zdg 69 737

Panów
na wspólny. Woźna 22, m. 9. zdg 69 548

Pokój
ładny, czysty, z światłem elektr., Przemysłowa 27 — 8. zdg 69 546

Inteligencji
Śniadeckich 1 — 3. zdg 69 526

Urzędnicze (dwom)
słoneczny, frontowy, bardzo korzystnie. Aleje Marcinkowskiego 10 — 7. zdg 69 755

Śródmieście
elegancki, utrzymaniem, bez — Wąły Jana 11 — 2. zdg 69 732

Pokój
używaniem kuchni. Słowackiego 48 m. 6. zdg 69 725

Pokój
Szamarzewskiego 20a — 8. zdg 69 726

Słoneczny
Dąbrowskiego 33 — 8. zdg 69 724

Kraszewskiego
8 — 23 front, jedno-dwuosobowy, osobne wejście. zdg 69 723

Pokoik
skromny. Matejki 68 — 1. zdg 69 722

Centrum
klatki schodowej, frontowy, niekrepujący. Wskaże Kurjer Poznański zdg 69 664.

Pani
wspólny. Ogrodowa 5 — 11. zdg 69 661

Klatki
dwa łącznie, niekrepujące 1 lub 2 panom. Wysoka 4 I piętro m. 3. zdg 69 655

Klatki
niekrepujący. Piękary 24 m. 2. zdg 69 656

Działyńskich
2 — 2. zdg 69 667

Kantaka
7 m. 10, pokój. zdg 69 653

Ratajczaka
19, m. 8. zdg 69 784

Jackowskiego
29, m. 9. zdg 69 771

Frontowy
elektryczność, łazienka. Św. Wojciech 21, II, m. 10. zdg 69 770

Słowackiego
25 — 13. zdg 69 766

Pokój
dla jednego pana. Mickiewicza 3 m. 5. zdg 69 731

Niekrepujący
łazienka, elektryczność. Małeckiego 35 — 1. zdg 69 647

Skarbowa
18 — 3, panu. zdg 69 643

Śródmieście
jedno, dwnosobowy wygodami. Kręta 12 — 5. zdg 69 821

Jedno.
dwnosobowy (utrzymaniem). Półwiejska 2 — 6. zdg 69 820

Pokój
Matejki 52 — 1. zdg 69 814

Spokojny
duży solidnym. zdg 69 810

Wspólny
słoneczny, balkonowy studentca. urzędnicze. — Jackowskiego 13, m. 5. zdg 69 810

Próżny
Wierzbicę 11—9. zdg 69 615

Panu
Mostowa 5, m. 7 I ptr. zdg 69 614

Balkonowy
Mickiewicza 34 — 5. zdg 69 613

Frontowy
klatki, słoneczny, elektryczność panu. Golebia 6—3. zdg 69 605

Podgórna
14—1 wysoki parter, czysty, wygodny, panu. zdg 69 607

Niekrepujący
dla jednej lub dwóch osób. Maształarska 6 — 15. zdg 69 602

Dwuosobowy
frontowy. Marsz. Focha 41—6. dg 1533

Pokój
umeblowany. Szamarzewskiego 24, m. 12. zdg 69 595

Umeblowany
czysty, słoneczny, używaniem pianina. Wyspiańskiego 23, m. 1 zdg 69 523

Ratajczaka
11a, mieszkanie 71 zdg 69 521

Elektryczność
czysty. Długa 4, m. 13, front. zdg 69 520

Niekrepujący
utrzymaniem, bez. Półwiejska 8, m. 7. zdg 69 519

Inteligentnej pani
Grobla 14 — 9. zdg 69 531

Pokój
utrzymaniem lub bez, elektryczność, telefon Maształarska 12 — m. 6. zdg 69 540

Pokój
klatka schodowa. Piotra Warzyńskiego 24, m. 8. zdg 69 710

Pokój
Szewska 9 — 8. zdg 69 708

Frontowy
tani. Łazarz. Spokojna 27 — m. 3. zdg 69 665

Wierzbicę
39a. — 11. zdg 69 679

Klatka
schodowa. Pierackiego 12 — 11. zdg 69 677

Frontowy
Długa 11 — 8. zdg 69 674

Dwa
komfortowe. Śniadeckich 50, I. zdg 69 673

Półwiejska
33 — 7. zdg 69 669

2
panom. Maształarska 8a. — 4. zdg 69 556

Skarbowa
2, m. 10 pokój frontowy stałemu (je) spokojnemu (ej) lokatorowi (ce) lub dwóm, godz. 6—7. zdg 69 560

Dwuosobowy
elektrycznością, łazienka. Wielka 18 — 12 a. zdg 69 558

Dwuosobowy
słoneczny, niekrepujący. Rybaki 21, m. 9. zdg 69 579

Pokój
Śniadeckich 32, mieszkanie 2. zdg 69 578

Mały
słoneczny, czysty, kulturalnym domu obiadam panu. Ratajczaka 11a, m. 100. zdg 69 550

Niekrepujący
Stary Rynek 40, m. 5. zdg 69 806

Pokój
Skarbowa 7, m. 5. zdg 69 792

Lepszemu
panu utrzymaniem — bez Pocztowa 26 — 9. Pz 3173-54.105

Słowackiego
20 — 10. zdg 69 797

Niekrepujący
utrzymaniem. — Cieszkowskiego 7 — 5. zdg 69 795

Pokoik
Józefa 9 — 9. zdg 69 539

Mielżyńskiego
22, I m. 7, dwa lub jednoosobowy wygodami. zdg 69 537

Ratajczaka
31, m. 5 słoneczny, czysty utrzymaniem bez. zdg 69 553

Pokoje
balk. i z klatki schodowej 1—2 osobowy od zaraz wolne. Mickiewicza 18, m. 7. zdg 69 542

Czysty
miły, wygodny solidnym Kossaka 21—3. Wyspiańskiego. zdg 69 524

16. SZUKA POKOJU

Pokój
mały dobrze umeblowany niekrepujący potrzebny przyjeżdżającemu, w okolicy Wilda. Oferty Kurjer Poznański zdg 69 507

Urzędnicza
solidna poszukuje pokoju łazienka. Oferty Kurjer Poznański zdg 69 430

Krawcowa
poszukuje pokoju osobnem wejściem okolicy Jeżyce. Oferty Kurjer Poznański zdg 69 505

Dobrze
umeblowanego, konieczne słonecznego, czystego, łazienka, najwyższej II p. śródmieście szuka lekarka. Oferty „Kurjer Pozn.” zdg 69 639

Dwa
łącznie (1 meski) centrum I piętro. Oferty ceną Kurjer Poznański zdg 69 747

Panienska
śródmieście niekrepującego, małego. Oferty Kurjer Poznański zdg 69 745

Panienska
pokoju oraz pokoiku pan. Oferty Kurjer Poznański zdg 69 744

Do
15 złotych. Oferty Kurjer Poznański zdg 69 557.

Dwa
próżne lub umeblowane dla krawca, śródmieście. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 69 732

Pokoju
dla dwóch panów, centrum, cena 20. Zgłoszenia Kur

Nauka kroju
jest najlepszym systemem prof. Lewańskiego. Tomaszewski, ul. Poczta 1 dz 619

Kto
udzieli dobrej taniej niemieckiej. matematyki, łaciny. Adres Kurjer Poznański dz 619

Szkoła Zawodowa Gospodarcza
św. Marcina 69, urządziła praktyczny tan 8-lekcyjowy kurs wieczorny w wtorki i piątki, początek 2 kwietnia od godziny 19 do 20. Program: gotowanie, pieczenie, cukiernictwo, zimny bufet. dz 619 616

Kto
udzieli korepetycji matematyki, łaciny ośmioklasie. Zgłoszenia Kurjer Poznański dz 619 675

25. MUZYKA

Lekcje
gry fortepianowej udziela dyplomowana nauczycielka muzyki. — Alej Marcinkowskiego 1, m. 8, III. p. dom narciowy. dz 619 320

Trio-duet
wolny od 1. lub 15. 4. b. r. Pianista, akordeon, skrzyżek, saksofonista. Nakło. Notec „Savoy”. dz 7766

Strojenia
naprawy fortepianów, fachowo, tanio. Drygas, mistrz budowy fortepianów. Podgórna 10a. dz 619 601

26. SZUKA POSADY

Ogłoszenia do 30 słów dla poszukujących posady w tej rubryce obliczamy po jednej trzeciej cenie drobnych.

Panna służąca
dobrze obeznaną z krawieczyzną poszukujemy posady. Zgłoszenia Kurjer Poznański dz 67 633

Gospodyni
rutynowana wszechstronnie w swym zawodzie z długoletnią praktyką poszukujemy posady od 1. 4. Oferty Kurjer Pozn. dz 619 128

Posługaczka
uczełwa poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański dz 619 532

TEATRY

Poznań, czwartek, 28. 3.

TEATR POLSKI: — Dziś „Zmiana dam”, premjera.

TEATR WIELKI (Opera): Dziś: „Nieszpory sycylijskie”.

Piątek, 29. 3. „Kraina uśmiechu”.

Sobota, 30. 3. „Kraina uśmiechu”.

TEATR NOWY: Dziś: — „Ja to zrobiłam”.

Piątek, 29. 3. „Ja to zrobiłam”.

Sobota, 30. 3. „Ja to zrobiłam”.

KINA
APOLLO METROPOLIS
NASZE PROGRAMY NAJLEPSZE
tel. 57-32
ng 5484

Poznań, czwartek, 28. 3.

APOLLO: „Sprzedany głos”

CORSO: „Wielkomięskie Cienie”.

GWIAZDA: „Kocha... Lub... Szanuje...”

METROPOLIS: „Na dnie Oceanu”.

MOJE: „Nie będziesz kurtyzana”.

OSWIATOWE T. C. L.: „Białe szaleństwo” oraz „Por”

ORZEL: „Postrach Meksyku” i „Walka o szymb”.

RENAISSANCE: „Córka dżungli”.

SPINKS: „Ich ostatnie spotkanie”.

SŁONCE: „Ludzie w bieli”.

TECZA Lazarz: „Nowa Pleć”.

TECZA Wilda: „Testament Dra Mabuse”.

WILSONA: „Wesoła Zuzanna”.

Poszukuje
posługi gotowaniem, dobrem poleceniem. Oferty Kurjer Pozn. dz 619 545

Dziewczyna
uczełwa szuka posady praniem 1. lub 15-go. Oferty Kurjer Pozn. dz 619 296

Bufetowa
rutynowana kilkolatnia praktyka dobre świadectwa poszukuje posady od 1. 4. 35. Oferty Kurjer Poznański dz 619 354

Dziewczyna
z prowincji poszukuje posady — bez gotowania. Oferty Kurjer Poznański dz 619 456

Panienska
z prowincji szuka posady do dzieci z robotkami. Oferty Kurjer Poznański dz 619 450

Służąca
kawaler, lat 30 szuka posady zaraz lub później. Oferty Kurjer Poznański dz 619 516

Technik dentystyczny
młody, biegły w swym zawodzie poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański dz 619 423

Szofer
mechanik poszukuje posady. Oferty Kurjer Pozn. dz 619 438

Gospodyni
kucharka w chowie drobiu gotowaniu perfekt, dobre świadectwa szuka pracy. Oferty do Kurjera Poznańskiego dz 619 463

Piekarz - cukiernik
dobry fachowiec z dłuższą praktyką po wojsku szuka posady. — miejscowość obojetna. Ewentualnie złoży kaucję. Oferty Kurjer Poznański dz 619 470

Przychodnia
uczełwa poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański dz 619 479

Ekspedjentka
przyjmuje posade do składu pieczywa. Oferty Kurjer Poznański dz 619 483

Posługi
lub stałej posady poszukuje. — Oferty Kurjer Pozn. dz 619 484

Krawcowa
szuka szyćca do domach. Oferty Kurjer Poznański dz 619 490

Pracznka
polecona poszukuje prania. — Oferty Kurjer Pozn. dz 619 491

Szukam
całodziennej posady. Oferty Kurjer Poznański dz 619 492

Poszukuje
posady jako niania. Oferty Kurjer Poznański dz 619 446

Ekspedjentka
rzeźniczka poszukuje posady jakiegokolwiek branży. Oferty Kurjer Poznański dz 619 634

Panienska
poszukuje posady do dziecka z praktyką, świadectwem, inteligentną. Oferty Kurjer Poznański dz 619 618

Inteligentna
panienka, 5 klas gimnazjalnych, szuka posady do dzieci, pomocy pani domu lub towarzyszyki stąbowitej osoby. Oferty Kurjer Poznański dz 619 697

Absolwent
Miejskiej Szkoły Handlowej, uczełwy rodziców, poszukuje posady ucznia do składu lub biura. Oferty Kurjer Poznański dz 619 694

Kucharka
służąca szuka posady 1. 4., dobre świadectwa, przyjmie także u samotnej pani lub pana. — Oferty Kurjer Pozn. dz 619 689

Dziewczyna
młoda, gotowaniem, szuka posady. — Oferty Kurjer Poznański dz 619 630

Młynarz
lat 32 kilkanaście lat praktyki, obeznan z maszynami w zakresie młynarskim, sumienny, pracowity poszukuje posady z skromnym wynagrodzeniem. — Później kaucja, świadectwa dobre. Zgłoszenia Kurjer Poznański dz 619 590

Dziewczyna
młodsza Małopolanka, cichego usposobienia, silna, zdrowa, szuka pracy do dzieci lub pokojowej. Oferty Kurjer Pozn. dz 619 743

Służąca
lat 34, uczełwa skromna szuka posady 2-3. Oferty Kurjer Poznański dz 619 735

Osoba
w charakterze służącej z gotowaniem cośkolwiek szyćciem poszukuje od 1. 4. posady do wszystkich prac domowych. Oferty Kurjer Poznański dz 619 764

Ekspedjentka
branży artykułów damskich, krótkich poszukuje posady, miejscowość obojetna. Najchętniej Gdynia. Oferty Kurjer Poznański dz 619 759.

Uczeń
piekarski poszukuje posady. — Oferty Kurjer Pozn. dz 619 760.

Kucharka
restauracyjna, zna dobrze kuchnię warszawską, dobrem poleceniem, szuka posady. Oferty Kurjer Poznański dz 619 663.

Dziewczyna
uczełwa, pilna do wszelkich prac z gotowaniem szuka posady od 1. 4. Oferty Kurjer Poznański dz 619 639

Pracznka
sumienna szuka prania. Oferty Kurjer Pozn. dz 619 769

Bezrobotna
inteligentna panna szuka posady krosposi-sekretarki. Znajomość gotowania skromnego. Język niemiecki, stenotyp, stenografka polsko-niemiecka. — Warunki b. skromne. Oferty Kurjer Poznański dz 619 649

Uczniwa
dziewczyna poszukuje posady, dobre świadectwa. Oferty Kurjer Pozn. dz 619 644

Młody
poszukuje inkasenta, stróża, robotnika, złoży 300 zł kaucji. Łaskawe zgłoszenia Sobierskiej, Leszko, Nowy Rynek 27. — ng 7761

Kasjerka-biuralistka
znająca książkowość, maszynę, język niemiecki, szuka posady — miejscowość obojetna. Oferty Kurjer Pozn. dz 619 817

Młoda
dziewczyna szuka posady do prac domowych lub dzieci. Oferty Kurjer Pozn. dz 619 812

Kucharz
znający cukiernictwo, lodę, zaprawy, trzeźwy, uczełwy, oszczędny, skromne wymagania szuka posady, obojetnie, gdzie. Oferty Kurjer Poznański dz 619 706

Dziewczyna
uczełwa poszukuje posady. Zgłoszenia Kurjer Pozn. dz 619 671

Uczeń
fryzjerski, wolontariusz poszukuje posady, łaskawe oferty uprasza Kurjer Poznański dz 619 672

Szukam
posady do wszystkiego znam gotowanie i haft maszynowy. Oferty Kurjer Poznański dz 619 574

20-letnia
szuka posady zaraz, wszelkiej pracy, bez gotowania. Oferty Kurjer Poznański dz 619 803

Dziewczyna
do wszelkich prac domowych — dobre polecenie szuka posady zaraz. Oferty Kurjer Pozn. dz 619 802

Poszukuje
posady do wszystkiego z gotowaniem. Oferty Kurjer Poznański dz 619 793

Dziewczyna
uczełwa, porządnej rodziny poszukuje posady do gotowania. Oferty Kurjer Poznański dz 619 535

Starsza
ekspedjentka do składu lub filii piekarskiej szuka posady. Adres Kraszewskiego 19, m. 6. dz 619 533

Dziewczyna
uczełwa, pracowita poszukuje posady z gotowaniem. Oferty Kurjer Poznański dz 619 326

Służąca
do wszystkiego z gotowaniem poszukuje posady z poleceniem od 1. 4. 35. Oferty do Kurjera Poznańskiego dz 619 167

Uczniwa
dziewczyna szuka posady od 1. z gotowaniem, praniem. Oferty Kurjer Poznański dz 619 145

Kucharka
poszukuje posady do wszystkiego. Oferty Kurjer Pozn. dz 619 142

Dziewczyna
uczełwa szuka posady do wszelkich prac domowych, skromne gotowanie. Oferty Kurjer Pozn. dz 619 141

Panienska
poszukuje posady z zamiłowaniem do dzieci. Oferty Kurjer Poznański dz 619 060

Pracznka
rzetelna, czysta szuka prania. Oferty Kurjer Poznański dz 619 063

Młoda
posługaczka poszukuje posady zaraz z praniem. Oferty Kurjer Pozn. dz 619 064

Panienska
do dzieci poszukuje posady. — Oferty Kurjer Poznański dz 619 065

Dziewczyna
poszukuje posady cośkolwiek z gotowaniem 1 kwietnia. Oferty Kurjer Poznański dz 619 071

Służąca
starsza, z gotowaniem, szuka posady. Oferty Kurjer Poznański dz 619 177

Panienska
inteligentna poszukuje posady do dzieci w lepszym domu, miejscowość obojetna. — Oferty Kurjer Pozn. dz 619 197

Posługaczka
uczełwa przed lub popołudniu szuka pracy. Oferty Kurjer Poznański dz 619 333

Panna
uczełwa, dobre świadectwa, poszukuje posady do jakiegos zajęcia. Oferty Kurjer Poznański dz 619 219

Osoba
starsza uczełwa spokojna przyjmie posade w mniejszym skromnym domu lub posady. Oferty Kurjer Poznański dz 619 318

Posługi
szukam. Oferty Kurjer Poznański dz 619 355

Przychodnia
z gotowaniem, do wszystkiego szuka posady. Oferty Kurjer Poznański dz 619 252

Pokojowa
i do dzieci poszukuje posady. — Oferty Kurjer Pozn. dz 619 401

Dziewczyna
starsza, samodzielna, poszukuje posady zaraz lub później. Oferty Kurjer Pozn. dz 619 399

Gospodyni - kucharka
z wykwalifikowanym, pieczywem, chowem drobiu, prasowaniem, uczełwa, sumienna szuka posady od 1 kwietnia. Oferty Kurjer Pozn. dz 619 311

Posługaczka
starsza uczełwa sumienna poszukuje posady do gotowania, najchętniej na Jeżycach. Oferty Kurjer Poznański dz 619 121

Dziewczyna
uczełwa, dobrze pończona z długoletnimi świadectwami do wszystkiego lub jako pokojowa szuka posady. Oferty Kurjer Poznański dz 619 275

Dziewczyna
z gotowaniem, długoletnimi świadectwami do wszystkiego poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański dz 619 844

Zdolna
ekspedjentka szuka posady w kolonijach lub cukierni. Oferty Kurjer Pozn. dz 619 002

Dziewczyna
uczełwa, sumienna poszukuje posady od 1. 4., najchętniej do dzieci lub lekkich prac domowych. Oferty Kurjer Poznański dz 619 756

Dziewczyna
uczełwa z gotowaniem poszukuje posady. Oferty Kurjer Pozn. dz 619 771

Dziewczyna
do wszystkiego z gotowaniem szuka posady od 1. Oferty Kurjer Pozn. dz 619 026

Cukiernik
młodszy, dzielny fachowiec poszukuje posady, miejscowość obojetna. Oferty Kurjer Poznański dz 619 017

Poszukuje
posady z dobrem gotowaniem. — Oferty Kurjer Pozn. dz 619 670

Poszukuje
posługi z praniem. Oferty Kurjer Poznański dz 619 722

Dziewczyna
uczełwa, porządnej rodziny szuka posady od 1. 4. Oferty Kurjer Poznański dz 619 705

Młodsza
z prowincji poszukuje posady lub posługi. Oferty Kurjer Poznański dz 619 785

27. WOLNE MIEJSCA

Młodszego
pomocnika krawieckiego przyjmie zaraz. Rybaki 5, m. 4. dz 619 609

Fryzjer
ondulator na stale od zaraz. Wł. Roemer, Nakł. Notec, ng 7765

Ekspedjentka
z branży obuwia może się zaraz zgłosić. Kasp. zak. -Stary Rynek 55. dz 619 704/5

„Bratnia Pomoc” S. S. S. U. P. Wydział Gospodarczy **poszukuje kierownika technicznego Kuchni Akademickiej** z dniem 1. 5. 35. Zgłoszenia z podaniem kwalifikacji i życiorysem składać do 15. 4. 35 do „Bratniej Pomocy” S. S. S. U. P. Poznań, sw. Marcina 40. dz 619 441

Służąca
potrzebna. Kwiatowa 4, piekarnia. dz 619 457

Dziewczyna
uczełwa, czysta, kochająca dzieci do wszystkich prac domowych potrzebna zaraz. Adres wskaże Kurjer Poznański dz 619 465

Dziewczyna
młodsza, samodzielną, dobrem gotowaniem, do wszystkiego 2 osoby. Oferty Kurjer Poznański dz 619 390

Fryzjer
wypomóżka. Przechlnica 11. dz 619 473

Służąca
potrzebna od zaraz lub od 1. 4. Górna Wilda 71, m. 10. dz 619 474

Technik dentystyczny
potrzebny. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego dz 619 476

Pomocnik
fryzjerski od zaraz na stale potrzebny. Poznańska 31. dz 619 487

Dziewczyna
uczełwa do wszelkich prac domowych. Grunwaldzka 4. dz 619 488

Służąca
z gotowaniem do wszystkiego. — Trzy osoby. Niegolewskich 14, m. 3. dz 619 493

Ogrodnik
potrzebny zaraz, kawaler, specjalność, warzywnik, sad, kwiaty, wolne utrzymanie, mieszkanie, skromna pensja. Oferty z odpisami świadectw. Borzan Stanisłowski, Kuźnica - Zbaska, p. Tuchorza, pow. Wolsztyn. dz 619 495

Potrzebna
Bufetowa z kaucją. Wielka 25. — restauracja. dz 619 564

Starsza
dziewczyna do samodzielną prac domowych, umiejąca dobrze gotować. Zgłoszenia: Wróblewski, Nowy Tomyśl, Dworcowa 46 dz 619 561

Fryzjerka
wypomóżka. Wierzbicice 33. dz 619 444

Chłopiec
silny z rowerem. Chwalszewo 24 Drogerja. dz 619 636

Sprzedawcy
artykuł higieniczny firmy Arga potrzebny wyszka prowizja 20 zł za towar. Pierackiego 17, m. 8. od 5-7. dz 619 630

Pielęgniarka
niemowlęcia, świadectwami, na wyjazd. — Adres wskaże Kurjer Pozn. dz 619 791

Dobry pomocnik krawiecki
na duże sztuki potrzebny zaraz. K. Zaparty, Gniezno, Mieczysława 3. dz 619 586

Pomocnik
krawiecki na duże sztuki, może się zgłosić. A. Lupa, plac Sapieżyński 4, m. 4. dz 619 742

Dziewczyna
do wszystkiego z gotowaniem. — M. Focha 67, skład rowerów. dz 619 787

Urzednik
gospodarczy pod dyspozycję potrzebny. 3 Maja 5 m. 11. Zgłoszenia 6-7. Pg 3172-54.102

Dziewczyna
do wszystkiego od 1. 4. 35. Zgłoszenia Dolna Wilda 13/14 parter. dz 619 754

Dziewczyna
bez spania. Drużbackiej 3 Lazarz. dz 619 662

Humor zagraniczny

(„Humorist” — Londyn). S. F.

Co futro — to Edmund Rychter — co palto — to Edmund Rychter — co ubranie — to Edmund Rychter Poznan. Ostrów Wielkop

Przedpłat
na miesiąc kwiecień 1935 roku za oba wydania razem w Poznaniu w ekspedycji zł 3,20, w agencjach w mieście zł 3,50, z odnośnieniem do domu w Poznaniu zł 3,70, z odnośnieniem przez pocztę poza Poznaniem miesięcznie zł 4,14, kwartalnie zł 12,40, pod opaską miesięcznie w Polsce zł 7,50, w innych krajach zł 9,50. W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeszkod w zakładzie, strajków i t. p. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

Ogłoszenia
na stronie 6-lamowej 25 gr., na stronie 4-lamowej przy końcu tekstu redakcyjnego 60 gr., na stronie czwartej (lub trzeciej) 100 gr., na stronie drugiej (lub trzeciej) 120 gr., przed wiadomościami potocznymi 200 gr. wyższy. Ogłoszenia skomplikowane oraz z zastrzeżeniem miejsca 20% nad godz. 22 u stróża do wydania porannego przyjmujemy do godz. 18,30 w nagłych wypadkach techniczne do godz. 11,15, większe długie według możliwości. Drobne ogłoszenia najwyższe 100 słów w tem 5 nagłówek; słowo nagłówek. (tłuste) 25 gr., każde dalsze słowo 15 gr. Za różnice między zestawem a wysokością ogłoszenia, powstałe wskutek matryc, wydawnictwo nie odpowiada.

W wydaniach wielkoświatycznych i uroczystościowych poprzedza normalną codzienną część numeru z reklamami i ogłoszeniami materiał poświęcony danej uroczystości. Telefony do Redakcji i Administracji: 44-61, 14-76, 33-07, 35-24, 35-25, 40-72, w niedziele, święta i nocą tylko 14-76, 35-24 i 40-72.

P. F. O. Poznań nr. 200 149